

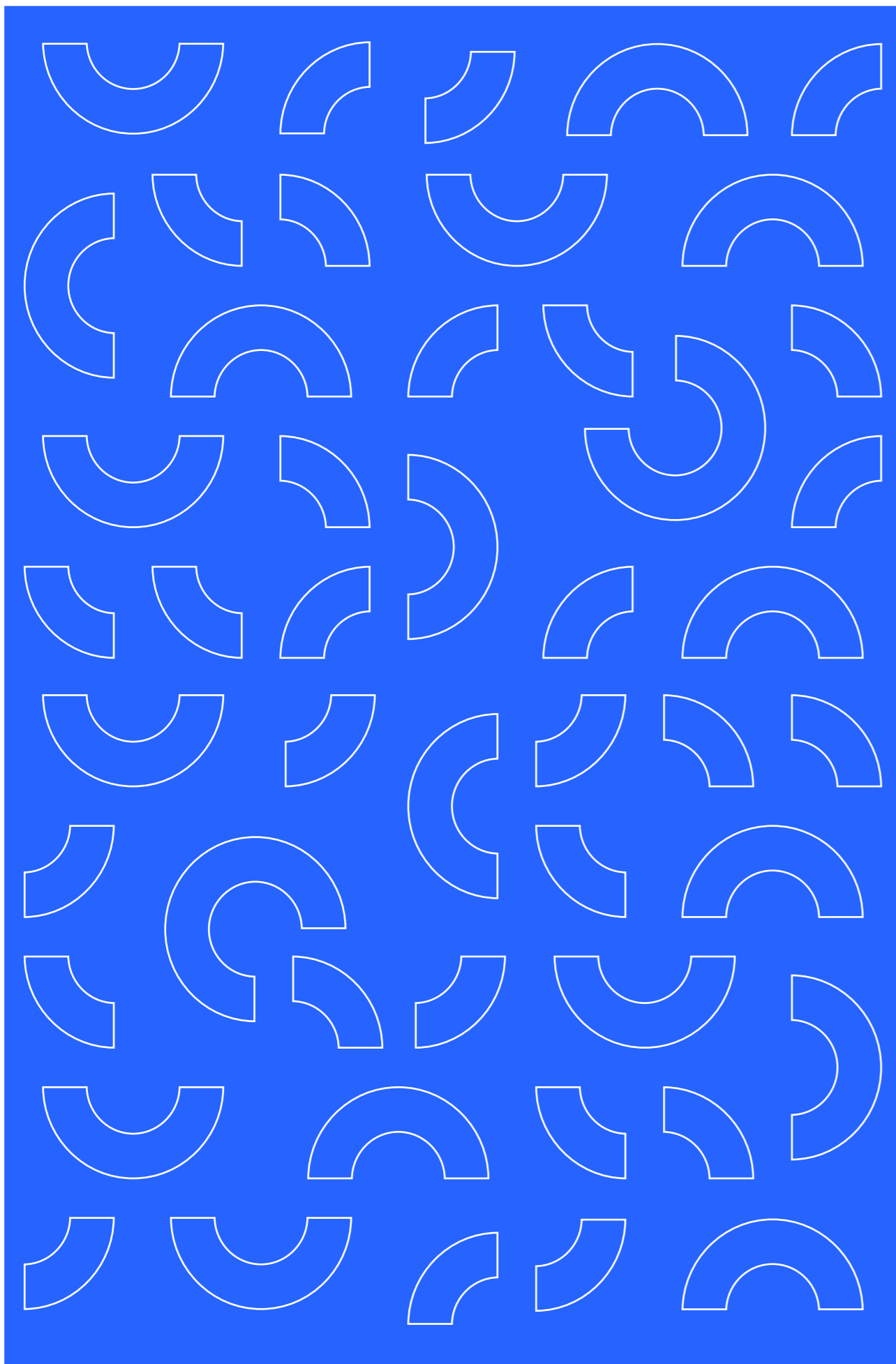
ÅRSRAPPORT

20
23

SPK | STATENS
PENSJONSKASSE

Innholdsfortegnelse

1	Melding frå leiaren	4
	1.1 Melding frå leiaren	5
2	Introduksjon til verksemda og hovudtal	8
	2.1 Samfunnsoppdraget	9
	2.2 Statens pensjonskasse i samfunnet	10
	2.3 Dette leverer vi	11
	2.4 Organisasjon og leing	12
	2.5 Nøkkeltal for pensjonsordningane SPK administrerer	14
3	Årets aktiviteter og resultater	16
	3.1 Samlet vurdering av prioriteringer, resultater og måloppnåelse	17
	3.2 Mål og styringsparametre i tildelingsbrevet	19
	3.3 MÅL 1: Sikre rettigheter gjennom god forvaltning	20
	3.4 MÅL 2: Tilgjengelige tjenester og god service	27
	3.5 MÅL 3: Være effektive og skape merverdi for samfunnet	30
	3.6 Andre prioriterte oppgaver	34
	3.7 Innsatsfaktorer	36
4	Styring og kontroll i verksemda	40
	4.1 Styring og kontroll	41
	4.2 Fellesføringar	43
5	Framtidsutsikter	46
	5.1 Vurdering av framtidsutsikter	47
6	Årsregnskap	50
	6.1 Årsregnskap for Statens pensjonskasse	51
	6.2 Årsregnskap for Jernbanens pensjonskasseseffond	82

Melding frå leiaren

Melding frå leiaren

I 2023 har vi levert godt på dei fleste måla og resultatkrava i tildelingsbrevet, og er i rute med reformoppgåvene. Vi er godt i gang med å handtere ny offentlig tenestepensjon i fase 2 og 3 i pensjonsprogrammet Pro 25, men ligg noko bak den opphavlege planen. Auka renter har likevel i år som i fjor, ført til stor pågang etter bustadlån hos oss.

Bilete: Tomas Berg, administrerende direktør

I 2023 sluttførte vi ei intern omorganisering som skal sikre betre koordinering på tvers og gi leiarane og medarbeidarane våre gode rammer for å kunne levere på dei strategiske måla våre. Vi kopla også den digitale utviklinga og linjeoppgåvene tettare saman i tre nye tenesteavdelingar, som skal utvikle og levere meir brukarorienterte tenester.

Organisasjonen har i stor grad vore positive til endringane, noko også medarbeidarundersøkinga for året viser. Men dersom vi skal ha leiande kompetanse på offentlig tenestepensjon og digitalisering, må vi arbeide meir strategisk med kompetanse. Derfor etablerer vi no SPK-akademiet, som skal sikre betre kompetanseutvikling for alle tilsette.

God styring på dagleg drift, men utfordringar frå i fjor blir vidareførte

Totalt sett er både medlemmer og medlemsverksemder rimeleg godt fornøgde med tenestene våre. I 2023 betalte vi ut 36,1 milliardar kroner i pensjonar. Jamlege kvalitetskontrollar viser at 99,3 prosent av dei er korrekt berekna. Målet er at pensjon frå oss skal stå på kontoen til medlemmene den første månaden etter siste ordinære lønn. I 2023 nådde vi målet i 83,4 prosent av tilfella, som er ei positiv utvikling frå 2022. For AFP, alders- og etterlatnepensjon leverer vi på eller godt over målet på 84 prosent, mens vi for uførepensjon ligg noko lågare, då desse sakene ofte krev meir dokumentasjon.

Vi betalte ut totalt 427 millionar kroner i erstatningar. Auken på ti prosent frå 2022 kjem i all hovudsak av større utbetalingar i gruppelivsordninga på grunn av auken i erstatningsbeløpa. Vi har også hatt ein markant auke i talet på søknader/krav i kompensasjonsordningane for veteranar. I 2023 fekk vi inn 90 søknader/krav, mot 50 i 2022, noko som er ein auke på 76 prosent.

Marknadsrentene har halde fram med å stige også i 2023. Sidan SPK følger normrenta som endrar seg noko i etterkant av marknadsrenta, har etterspurnaden etter bustadlån hos oss vore høg. Totalt fekk vi inn 23 000 lånesøknader, som er på det same nivået som i 2022. Behandlingstida for søknader til kjøp av ny bustad har vore innanfor målsettinga heile året, men vi har ikkje klart å redusere behandlingstida på søknader om refinansiering. Sjølv om vi behandla 78 prosent fleire lånesøknader enn i fjor, avslutta vi likevel 2023 med 11 000 ubehandla bustadlånsøknader. I løpet av året forventar vi at renta vil stabilisere seg, og at etterspurnaden etter refinansiering vil gå ned. Målet vårt er å nå 14 dagars behandlingstid i løpet av 1. halvår 2024.

I 2023 betalte medlemsverksemdene 28,4 milliardar i premie, og i år fekk alle berekna og fakturert premie etter den nye premiemodellen. Premiemodellen reflekterer dei reelle pensjonskostnadene for kvar enkelt verksemd, dette speglar mellom anna lønnsendringane og pensjoneringsåtfærdinga til dei tilsette.

Fordi lønnsveksten har vore høgare enn det som vart lagt til grunn i prognosane våre ved inngangen til året, fekk fleire verksemdar høgare pensjonspremie enn estimert. For å hjelpe verksemdene med å få betre oversikt over korleis AFP-uttaket til dei tilsette påverkar pensjonspremiene, lanserer vi i februar 2024 ein eigen AFP-kalkulator.

Utvikling: Betre løysingar og godt samarbeid gir auka sjølvbetening

Vi har lenge arbeidd målretta for å setje medlemmene våre i stand til å ta opplyste val og betene seg sjølve. Andelen medlemmer som får svar når dei bruker pensjonskalkulatorane våre, har auka frå 26 til 59 prosent. Blant dei som framleis ikkje kan bruke kalkulatoren, er medlemmer med særaldersgrenser og dei som allereie får ein heil eller delvis pensjon frå oss. Mange av desse kontaktar kundesenteret om prognosar på framtidig pensjon, og svartida på e-post har derfor vore lang gjennom heile 2023.

Gjennom året har vi arbeidd med eit nytt lånesystem som skal sikre at SPK forvaltar bustadlånsordninga på ein tilfredsstillande måte. I juni signerte vi avtale med leverandøren Knowit, som skal levere ei løysing som omfattar både lånesøknad, søknadsbehandling og forvaltning av lån. Etter planen skal det nye lånesystemet takast i bruk mot slutten av 2024.

Pensjonsprogrammet Pro 25, som skal sørge for at vi leverer ny offentlig tenestepensjon frå 1. januar 2025, går over tre fasar i perioden 2018–2026. Vi nådde alle dei planlagde milepælane i 2023. Vi avslutta fase 1 og starta

gjennomføringa av den tredje og siste fasen. Arbeidet med fase 2 er noko forseinka, men vi forventar å avslutte fasen som planlagt i 2024. For fase 3 er planen å kunne levere ei akseptabel første løysing i løpet av 2024.

Deling av data er viktig for å kunne utvikle både samanhengande tenester og tenester som gjer det mogleg med sjølvbetening for medlemmer og medlemsverksemdar. Alle partane som er knytte til overføringsavtalen er no koplå på løysinga for automatisert datautveksling av oppteningsdata. Denne utvekslinga har i stor grad redusert behovet for manuell saksbehandling i pensjonssaker der medlemmer har opptening i fleire ordningar. Deling av data har også gjort det mogleg å vise samla opptening i offentlig tenestepensjon i pensjonskalkulatoren vår. I 2023 starta vi også eit arbeid med å utvikle ei løysing for automatisk handtering av refusjonar mellom ordningane, som bygger på den same tekniske infrastrukturen. Løysinga vil bli ferdig i 2024.

Personvern er høgt prioritert i SPK. Det er likevel utfordrande å redusere den tekniske gjelda i dei eldre løysingane, samtidig som vi gjennomfører store systemløft som følge av omfattande endringar i regelverk. Vi har høg ustabilitet i dagens analyseplattform, og er derfor i gang med å skaffe eit nytt analysesystem. Det er også gjennomført ei rekke tryggingstiltak for å møte eit aukande trusselbilette.

God kvalitet på data er heilt avgjerande for å levere riktig pensjon og fakturere rett premie. Gjennom 2023 heldt vi oppe kvaliteten på dei mest kritiske dataa, men måtte rette avvik manuelt i 16 prosent av nye oppteningsdata

rapporterte til oss. Høg datakvalitet er viktig for å levere data til sjølvbeteningsløysingane i framtida som vil krevje svar direkte. Vi vurderer derfor ei ny løysing for rapportering av lønns- og stillingsdata som skal gjere det lettare for medlemsverksemdene å rapportere rett.

Framtid – på kort og lengre sikt

I overskodedeleg framtid vil vi konsentrere mesteparten av innsatsen vår om innføringa av ein ny offentlig tenestepensjon. Snart kan dei første årskulla ta ut pensjon etter dei nye reglane for offentlig tenestepensjon. Samtidig vil dei fleste nye pensjonistar i dei næraste åra framleis få pensjon etter det gamle regelverket. Desse skal vi også ivareta på ein god måte.

Pensjonsreforma skal bidra til å auke berekrafta i pensjonssystemet. Reglane gir auka fleksibilitet, og det skal bli meir lønnsamt å stå lenger i arbeid. Men for at reforma skal lykkast må borgarane forstå insentiva i regelverket, og vere i stand til å ta opplyste val om pensjonen sin. Dette vil vere ei kjerneoppgåve for oss i åra som kjem, og vil krevje innsats på fleire område.

Retten før årsskiftet la regjeringa fram ei melding for Stortinget der dei foreslår at det skal utarbeidast ein overordna strategi for pensjonsinformasjon i Noreg. Vi støttar forslaget. SPK åleine representerer ikkje heilskapen som medlemmene treng å forhalde seg til. Ambisjonen vår er framleis å ta ei tydeleg rolle i det samla pensjonssystemet, med mål om eit godt samarbeid med andre aktørar for å gjere det lettare for borgarane å få ei totaloversikt over dei samla pensjonsrettane sine.

Tomas Berg
administrerande direktør

Introduksjon til verksemda og hovudtal

Samfunnsoppdraget

Statens pensjonskasse forvaltar pensjonsrettane til over éin million medlemmer. Vi skal vere ein kostnadseffektiv og føreseieleg tenestepensjonsleverandør for verksemdene, og ein økonomisk tryggheit for medlemmene. Den viktigaste ambisjonen vår er å gjere pensjon enkelt.

Mange opplever at pensjon er vanskeleg. Likevel vel vi å seie høgt at vi skal gjere pensjon enkelt. Det tyder ikkje at vi kan gjere regelverket enkelt. Ambisjonen vår er at alle skal forstå kva rettar dei har, slik at dei kan ta gode val ut frå livssituasjonen sin. Kvar einaste medlem og kvar einaste verksemd skal finne rett informasjon og dei verktyøya dei treng – når dei har behov for det. Det er dette vi meiner er å gjere pensjon enkelt.

Tryggleik er den viktigaste leveransen vår

Statens pensjonskasse er ei forvaltningsbedrift under Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID). Vi administrerer tenestepensjonar etter lov om Statens pensjonskasse. Vi skal sørge for at medlemmene våre får rett yting til rett tid, samtidig som vi fastset og krev inn rett premie frå dei over 1 300 verksemdene som har pensjonsordning hos oss.

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet¹ har sektor- og regelverksansvaret for lån, yrkesskade og gruppeliv, og har dermed det budsjettmessige ansvaret for desse ytingane.

Krava vi skal oppfylle

Samfunnsoppdraget vårt er nedfelt i lov om Statens pensjonskasse. Rammene for verksemda vår får vi frå departementet i form av eit årleg tildelingsbrev og instruks om verksemd- og økonomistyring for SPK. [Les meir om dette i kapittel 3.2.](#)

Ordningane vi forvaltar skal sikre økonomisk tryggleik for medlemmer i alle livets fasar – og vi skal forvalte dei slik at staten framstår som ein attraktiv og profesjonell arbeidsgjevar. Vi skal gjennom informasjon og rettleiing bidra til at medlemmene kan ta opplyste val ut frå livssituasjonen sin. Forvaltning og informasjon til

medlemmer og verksemdar skal bidra til målet for pensjonsreforma – at fleire jobbar lenger.

Medlemskapet hos oss handlar ikkje berre om alderspensjon, men famnar òg om bustadlån, forsikringar ved sjukdom, uførleik og ordningar for etterlatne.

Vi skal skape god verdi for brukarane våre og samfunnet. Som eit ledd i dette arbeidet bruker vi digitalisering, både for å effektivisere drifta og til gode fellesløyser som styrker samhandlinga i statsforvaltninga. Vi skal løfte blikket og utvide målbiletet vårt – frå å tilby tenester berre til eigne brukarar, til å utvikle gode digitale tenester som er med på å bidra til samanhengande brukaropplevingar for innbyggjarane. Det betyr at brukarane skal få det dei har krav på utan unødvendige stopp i prosessar.

Vi administrerer overføringsavtalen mellom dei offentlege pensjonsleverandørane. Denne avtalen skal sikre at arbeidstakarar som har vore medlem av fleire offentlege tenestepensjonsordningar får pensjon som om dei har vore medlem av ei og same ordning. I kraft av administratorrollen leier vi eit initiativ for samhandling i pensjonsmarknaden som kan bidra til å fremme samanhengande tenester for brukarane.

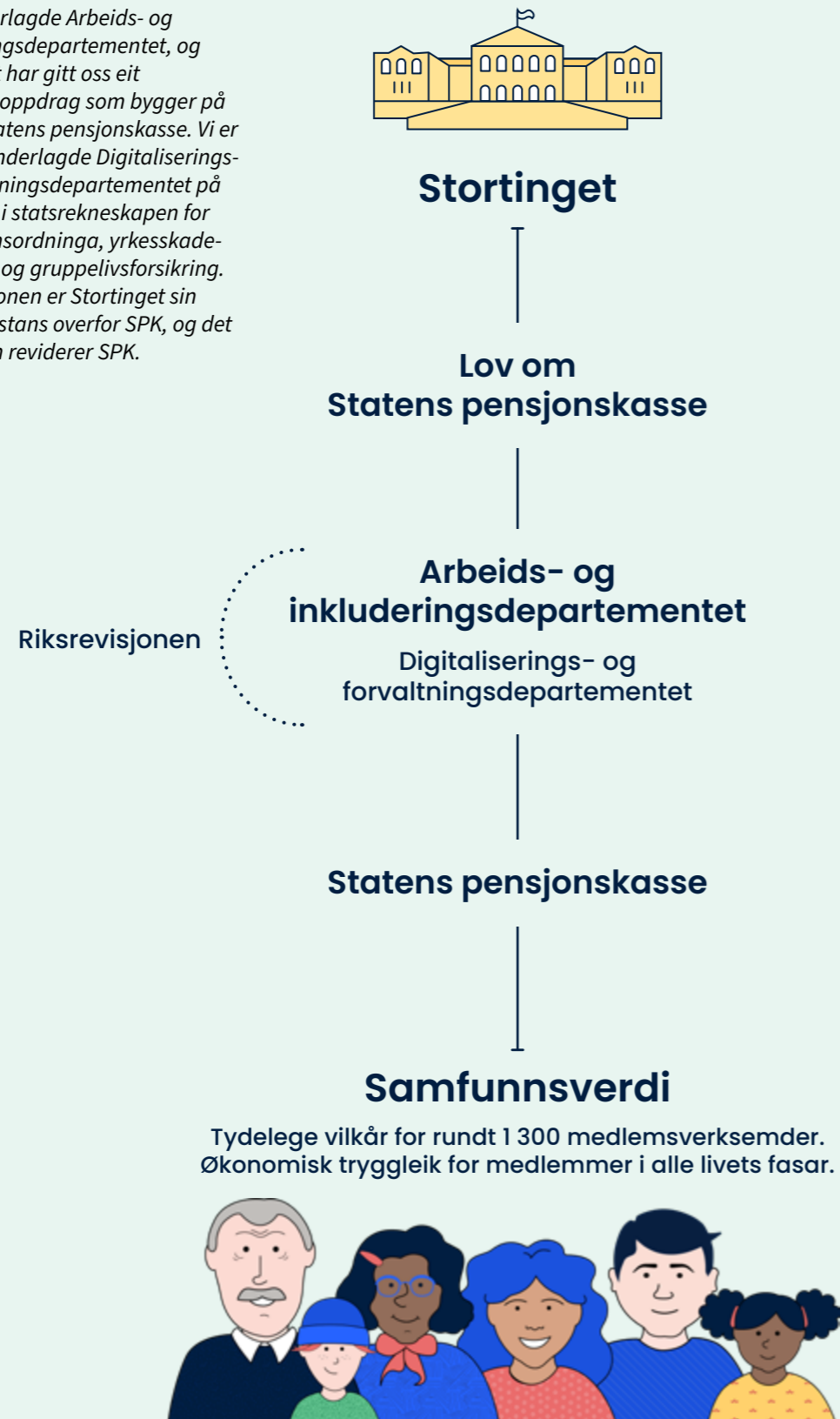
Staten og fagdepartementet vårt

SPK skal vere ein fagleg rådgivar i pensjonsspørsmål. Vi skal bruke spisskompetansen vår til å gi råd og utgreie konsekvensar når styresmaktene skal utforme reformer og utviklingsarbeid. Vi har eit sjølvstendig ansvar for å vurdere behov for regelverksendringar, og gi melding om dette til departementet. Det årlege tildelingsbrevet kan famne om spesifiserte problemstillingar der departementet ønsker hjelp frå oss som fagleg rådgivar.

1) Tidligere Kommunal- og distriktsdepartementet

Statens pensjonskasse i samfunnet

Vi er underlagde Arbeids- og inkluderingsdepartementet, og Stortinget har gitt oss eit samfunnsoppdrag som bygger på lov om Statens pensjonskasse. Vi er i tillegg underlagde Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet på kapitlane i statsrekneskapen for bustadlånsordninga, yrkesskade-forsikring og gruppelivsforsikring. Riksrevisjonen er Stortinget sin kontrollinstans overfor SPK, og det er dei som reviderer SPK.

Dette leverer vi

Ordninga vi forvaltar gjev offentleg tilsette livsvarig alderspensjon og økonomisk støtte ved sjukdom og yrkesskade. Medlemmene får i tillegg gode vilkår på bustadlån og familiane deira har rett til økonomisk støtte når ein medlem døyr.

Pensjon

Pensjonsordningane vi forvaltar er:

SPK-ordninga:

- tilsette i statleg verksemd
- undervisningspersonale i skolesektoren – alle kommunar og fylkeskommunar, universitet og høgskolar, private skolar med vidare
- tilsette hos verksemdar med tilknytning til staten – tidlegare verksemdar i staten, frivillige organisasjonar

Andre pensjonsordningar:

- Pensjonsordninga for apotekvirksomhet (POA)
- stortingsrepresentantar og regjerings-medlemmer
- sametingsrepresentantar
- kunstnarisk personale ved Operaen
- oppdragstakarar i statlege beredskaps- eller familieheimar
- følgjespersonar i utanrikstenesta
- pensjonar av Statskassa

Personskade

Statens pensjonskasse leverer personskadeordningar på vegner av staten.

- yrkesskade-forsikring
- gruppeliv
- kompensasjons- og erstatningsordningar for skadde vernepliktige, soldatar og veteranar
- personskadar forårsaka av bilane som staten eig
- personskadar som er omfatta av særavtalar for tenestereiser innanlands og utanlands og stasjonering i utlandet, og andre erstatnings-ordningar for statstilsette Lån

Lån

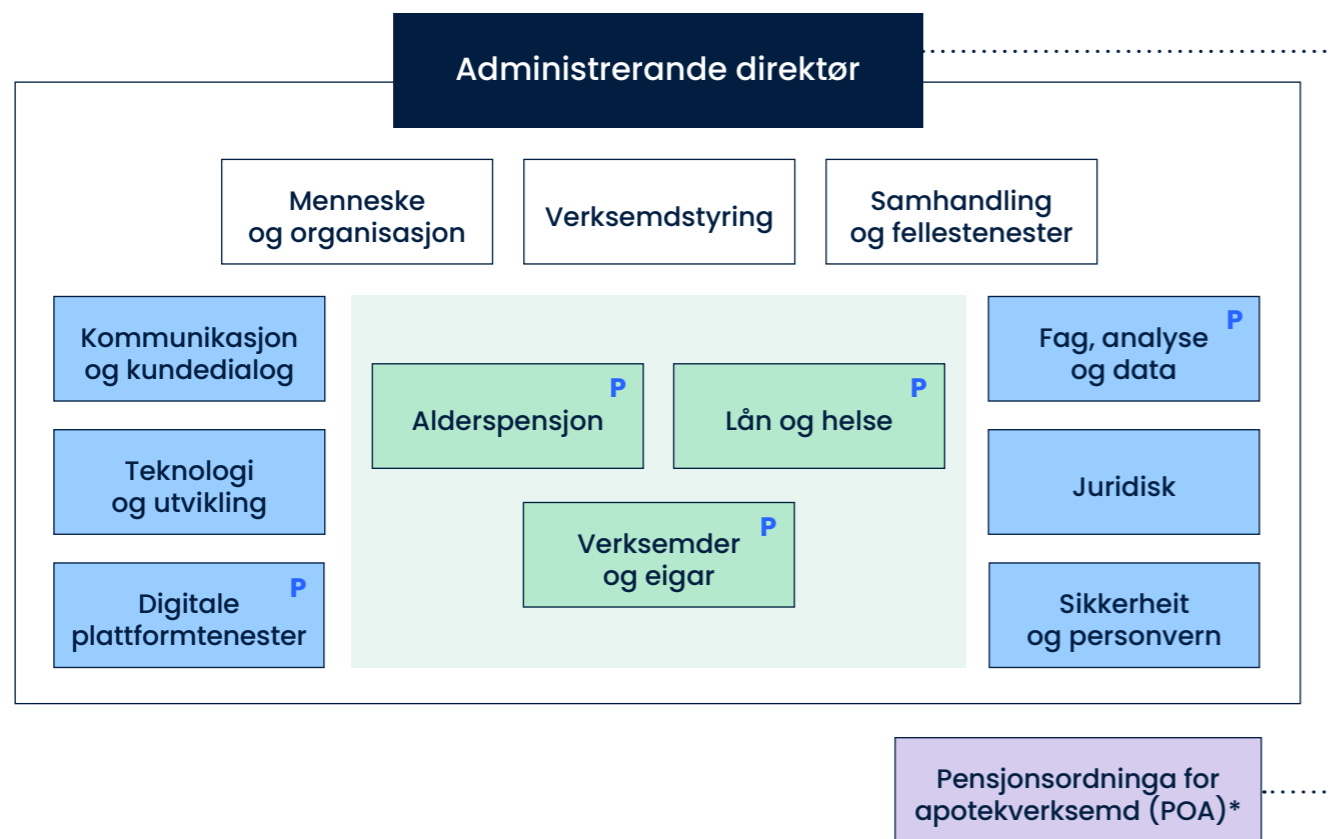
Bustadlånsordninga er ein avtale for statstilsette som er forhandla fram av partane i arbeidslivet. I 1988 vart avtalen knytt opp mot Hovudtariffavtalen. Vi har forvalta bustadlånsordninga på vegner av staten sidan 1966.

Organisasjon og leing

I 2023 vedtok vi ein ny organisasjonsmodell som tok til å gjelde 1. oktober. Arbeidet med omorganiseringa starta opp allereie i 2022. Forut for dette hadde vi utarbeida ein ny strategi som sette brukarane i sentrum. Vi hadde óg endra organiseringa av det digitale utviklingsarbeidet, med tverrfaglege team tilpassa ei produktorientert arbeidsform, som er organisert i fem produktområde. Desse er markert med P i organisasjonskartet.

Den nye organiseringa skal gjere oss meir brukarorienterte, sikre betre koordinering og gi medarbeidarane gode rammer for å levere på dei strategiske måla våre.

SPK er organisert i tre tenesteavdelingar, seks fellesavdelingar og tre stab- og støtteavdelingar.

Stab- og støtteavdelingar

- verksemdstyring
- menneske og organisasjon
- samhandling og fellestenester

Tenesteavdelingar

- alderspensjon
- lån og helse
- verksemder og eigar

Fellesavdelingar

- digitale plattformtenester
- teknologi og utvikling
- fag, analyse og data
- kommunikasjon og kundedialog
- sikkerheit og personvern
- juridisk

Produktområde (P)

- PO alder
- PO helse
- PO data
- PO basis
- PO verksemder og eigar

* Administrerende direktør i SPK er styreleiar i Pensjonsordninga for apotekverksemd (POA). Dagleg leiar i POA er Kari Lund, som rapporterer direkte til styreleiar.

Administrerende direktør Tomas Berg leiar Statens pensjonskasse. Toppleiargruppa består av ni avdelingsdirektørar.

Vi held til på Skøyen i Oslo.

Toppleiargruppa

	Tomas Berg Administrerende direktør		Berit Gulbrandsrud Direktør for verksemder og eigar
	Lise Løwe Direktør for lån og helse		Christian Gabor Direktør for alderspensjon
	Ole Martin Sørli Direktør for fag, analyse og data		Per Wold Direktør for teknologi og utvikling Direktør for digitale plattformtenester
	Nils Johan Brede Direktør for sikkerheit og personvern Direktør for menneske og organisasjon		Jeanette Christensen Direktør for kommunikasjon og kundedialog
	Nina Thulin Direktør for samhandling og fellestenester		Ole Martin Gudesen Direktør for verksemdstyring

Nøkkeltal for pensjonsordningane SPK administrerer

		2023	2022	2021
Medlemsverksemdar og medlemmer				
Medlemsverksemdar	Tal	1 302	1 307	1 307
Medlemmer	Tal	1 163 000	1 146 000	1 128 000
Yrkesaktive medlemmer	Tal	305 000	306 000	302 800
Delvis yrkesaktive og delvis pensjonistar	Tal	12 000	12 400	12 600
Pensjonistar	Tal	331 000	322 600	314 900
Oppsatte medlemmer (personar med pensjonsrettar hos SPK frå tidlegare arbeidstilhøve)	Tal	515 000	505 000	497 700
Tenestepensjon				
Opptente pensjonsrettar	Mill.kroner	729 000	647 000	610 000
Pensjonspremie	Mill.kroner	28 400	23 100	22 140
Utbetalte pensjonar	Mill.kroner	36 100	33 500	31 600
Lån				
Utlånsportefølje	Mill.kroner	67 700	45 500	38 300
Søknadar om bustadlån	Tal	23 000	22 400	8 200
Lånekundar	Tal	49 400	39 200	36 600
Personskadeforsikring				
Premieinntekter	Mill.kroner	220	188	183
Utbetalte personskade- og gruppeleviserstatningar (inkl. avgift NAV og div. honorar, ekskl.refusjonar)	Mill.kroner	427	388	360
Kapitalforvaltning				
Fondsmiddel i Apotekordninga	Mill.kroner	14 200	13 140	12 890
Årleg avkastning på fondsmidla i Apotekordninga	Prosent	4,8 %	-1 %	5,6 %
Utvalde hovudtal				
Tal på tilsette (gjennomsnitt for året)	Antal	465	434	420
Tal på avtalte årsverk (gjennomsnitt for året) ¹	Antal	458	423	409
Tal på utførte årsverk ²	Antal	450	413	395
Samla tildeling post 01-99 (innt/utg)	Mill.kroner	52 808	33 930	28 755
Driftskostnader	Mill.kroner	660	643	565
Lønnsandel av driftskostnader	Prosent	50 %	48 %	51 %
Lønn og sosiale kostnader per utførte årsverk	Kroner	734 000	740 000	726 000

1) **Avtalte årsverk** er summen av talet på heiltidsjobbar (arbeidsforhold) og deltidsgjorbar omregna til 100 % stilling. Talet er henta frå SSB.
2) **Utførte årsverk** er rekna ut etter definisjonen i PM-2019-13 og rundskriv R115 av 17. desember 2019.

OPPTENTE PENSJONSRETTAR:

729 MILLIARDAR KRONER

▲ + 13 % frå 2022

UTBETALTE PENSJONAR:

36,1 MILLIARDAR KRONER

▲ + 8 % frå 2022

PREMIEINTEKTER:

28,4 MILLIARDAR KRONER

▲ + 23 % frå 2022

ERSTATNINGSUTBETALINGAR:

427 MILLIONAR KRONER

▲ + 10 % frå 2022

UTLÅNSPORTEFØLJE:

67,7 MILLIARDAR KRONER

▲ + 49 % frå 2022

1 163 000
MEDLEMMER

▲ + 17 000 frå 2022

Tilfredsheit: 83 %
Inga endring frå 2022

1 302
VERKSEMDER

▼ - 5 frå 2022

Tilfredsheit: 76 poeng
▼ -3 frå 2022

TILSETTE SOM JOBBAR MED
IT-UTVIKLING OG DIGITALE TENESTER:

1 AV 3

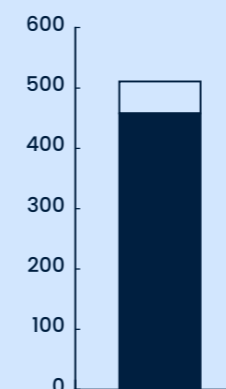
Inga endring frå 2022

GJENNOMSNIITTSALDER:

46 ÅR

Inga endring frå 2022

ANTAL KONSULENTAR

53

▼ - 10 frå 2022

ANTAL AVTALTE ÅRSVERK

458

▲ + 35 frå 2022

ANDEL KVINNER:

56%

▲ + 1 pp. frå 2022

ANDEL MENN:

44%

▼ - 1 pp. frå 2022

Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering av prioriteringer, resultater og måloppnåelse

Vi har generelt hatt god måloppnåelse gjennom året, og leverte på flertallet av målene våre. Den daglige driften er stabil, og utviklingsarbeidet har hatt god fremdrift gjennom året. Pensjonsprogrammet Pro 25 nådde de viktigste milepælene og ferdigstilte fase 1 som planlagt. Fase 2 og 3 endte året noe bak plan, men vi forventer å levere på fase 2 og fase 3 som forventet i 2024.

	Overordnede mål	Vurdering av status
MÅL 1	Sikre rettigheter gjennom god forvaltning	●
MÅL 2	Tilgjengelige tjenester og god service	●
MÅL 3	Være effektiv og skape merverdi for samfunnet	●

Vi har levert høy kvalitet og effektivitet i den daglige driften vår, og innfridde de fleste målene og resultatkravene i tildelingsbrevet. Vi har jobbet målrettet med innføring av ny offentlig tjenstepensjon og ny premiemodell, samtidig som vi har videreført arbeidet med å levere gode og brukervennlige digitale tjenester.

Ny premiemodell og nedgang i tilfredshet

I 2023 fikk alle medlemsvirksomhetene våre beregnet og fakturert premie etter den nye premiemodellen. Til tross for at vi har gjennomført en rekke informasjonstiltak og tilpassinger i premiemodellen gjennom året kan den trolig fremstå som noe krevende å forstå. Dette er trolig forklaringen på nedgangen i tilfredsheten blant medlemsvirksomhetene. Tilfredsheten blant

medlemsvirksomhetene gikk ned med 3 poeng fra 2022, og endte på 76 poeng (på en skala fra 0–100).

Tilfredse og tålmodige medlemmer

Tilfredsheten hos medlemmene ligger stabilt rundt 83 poeng, som er det samme som målsetningen vår. Totalt sett er både medlemmer og medlemsvirksomheter fornøyde med tjenestene vi leverer.

Året har også vært preget av stigende renter og høy etterspørsel etter boliglån. Norges Bank økte styringsrenten seks ganger i 2023, og rentefordelen på lån hos oss har derfor vært stor hele året. Ved inngangen av året hadde vi med oss 10 000 ubehandlede lånesøknader fra 2022. I 2023 mottok vi totalt 23 000 lånesøknader og

behandlet over 20 000 søknader (78 prosent flere enn i 2022). Vi iverksatte en rekke tiltak gjennom året, men endte likevel med en behandlingstid på 186 dager i snitt, som er godt over målet vårt på 14 dager. Behandlingstiden vår på lånesøknader for kjøp av bolig har derimot vært godt under målet på 14 dager gjennom året.

Digitalisering og automatisering for bedre tjenester

Effektivisering og brukerorientering står sentralt i arbeidet vårt. Vi ønsker å tilby brukervennlige digitale løsninger, gjøre medlemmene våre i stand til å kunne ta opplyste pensjonsvalg og gjøre brukerne våre mer selvbetjente. Det betyr at vi må ha gode interne prosesser, øke den interne automatiseringen, samarbeide godt med andre aktører, men også sørge for god kvalitet på dataene våre.

Vi jobbet videre med å heve kvaliteten på virksomhets- og medlemsdata, i tillegg til utvidelser og forbedringer på pensjonsveilederne våre. Dette arbeidet er viktig for både kvalitet og effektivitet i interne prosesser, men også for kvaliteten på pensjonsprognosene vi tilbyr medlemmene våre.

Styrking av IT og omorganisering

Virksomheten vår er avhengig av spisskompetanse på flere fagområder for å levere på målene og samtidig sikre god gjennomføring av reformer. Vi trenger kvalifiserte fagspesialister og høy IT-utviklingskompetanse. Styrkingen av IT er en del av vår langsiktige plan om å ansette ressurser internt fremfor å bruke eksterne konsulenter. Vi har i stor grad lyktes både med å beholde og rekruttere viktige ressurser i 2023.

For å gi oss bedre forutsetninger for å levere på målene våre, gjennomførte vi en større omorganisering i 2023. Det var et uttalt mål at omorganiseringsprosessen skulle være åpen og inkluderende. Arbeidsmiljøundersøkelsen i 2023 ble gjennomført etter omorganiseringen. Den viste en medarbeidertilfredshet på 4,4 av fem. Tilfredsheten blant våre ansatte har altså holdt seg stabilt på et høyt nivå.

Høyt aktivitetsnivå, men fortsatt god produktivitet

Vi leverte i 2023 et samlet resultat på 57,5 millioner kroner, som er 32,2 millioner kroner høyere enn i 2022. Vi oppnådde kravet til kontant driftsresultat, kapittel 2470, på 15 millioner kroner. I 2023 har vi hatt en positiv utvikling i produktiviteten etter nedgangen i 2022. Det høye aktivitetsnivået i reformarbeidet og for andre prioriterte oppgaver er videreført, og investeringsnivået økte med 65 prosent. Dette bidrar til å holde drifts-kostnadene stabile. Prisveksten har resultert i høyere leiekostnader og lisenser og økning i pensjon og arbeidsgiveravgift. I motsatt retning begynner dreiningen fra eksterne konsulenter til egne ansatte å gi seg utslag i reduserte kostnader.

Mål og styringsparametre i tildelingsbrevet

Mål og styringsparametre	Status	Resultat 2023	Mål 2023	Resultat 2022	Resultat 2021
MÅL 1: Sikre rettigheter gjennom god forvaltning					
Delmål: Medlemmene skal få korrekt ytelse (pensjon, forsikring og boliglån) til rett tid					
Kvalitet på beregning av nye og endrede pensjoner		99 %	96 %	98,6%	98,3%
Behandlingstid boliglån (dager)		186	14	76	10
Rettidig utbetaling på alle pensjonsytelser		83,4 %	84 %	81,7 %	82,5 %
Delmål: Medlemsvirksomhetene skal få korrekt premiefaktura til rett tid					
Avvik mellom årlig premieprognose og fakturert premie		13,9 %	15 %	-9,5 %	-1,2 %
MÅL 2: Tilgjengelige tjenester og god service					
Delmål: Medlemmene og medlemsvirksomhetene opplever at de får korrekt og enkel informasjon slik at de forstår valgmuligheter og konsekvenser av sine valg					
Delmål: Medlemmene og medlemsvirksomhetene opplever at de får brukervennlige, effektive og sammenhengende digitale tjenester					
Tilfredshet hos virksomhetene (poeng)		76,2	84	79,2	82
Tilfredshet hos medlemmene (poeng)		82,8	83	82,9	83
MÅL 3: Være effektiv og skape merverdi for samfunnet					
Delmål: Økt intern automatisering ved at flere oppgaver digitaliseres					
Automatiseringsgrad		16,4 %	20 %	20,2 %	18,9 %
Delmål: Økt grad av selvbetjening for medlemmer og medlemsvirksomheter					
Selvbetjeningsgrad		20,1 %	22 %	19,2 %	16,9 %
Delmål: SPK utnytter potensialet i deling og bruk av data til å lage sammenhengende og brukervennlige tjenester					
Delmål: Sikker og effektiv gjennomføring av reformer					

MÅL 1:

Sikre rettigheter gjennom god forvaltning

Vår viktigste oppgave er å levere det vi skal, når vi skal. Vi skal utbetale rett ytelse til rett tid på en effektiv måte. Det betyr at medlemmene våre skal få korrekte ytelser, som pensjon, forsikring og boliglån til rett tid, og at medlemsvirksomhetene får korrekt premiefaktura til rett tid.

Når vi oppsummerer året kan vi konstatere at vi i all hovedsak har levert på målet. Medlemmene våre har fått riktig pensjon og korrekt forsikringsoppgjør til rett tid. Medlemsvirksomhetene har fått korrekt premiefaktura til rett tid. Behandlingstiden på lånesøknader til kjøp av bolig har vært innenfor målsettingen hele året, men vi har ikke klart å redusere den lange behandlingstiden på søknader til andre låneformål.

Etterspørselen etter – særlig refinansiering av – boliglån har vært enorm også i 2023. Selv om vi har innført en rekke kapasitetsøkende tiltak og behandlet 78 prosent flere lånesøknader enn fjoråret, avslutter vi året med en kø på 11 000 boliglånsøknader.

Pensjon

Mål: Medlemmene får korrekt pensjon til rett tid

I 2023 har vi fortsatt å jobbe for at medlemmene skal oppleve god kvalitet i tjenestene våre. Vi har opprettholdt den gode kvaliteten i pensjonsutbetalingene, og samtidig fortsatt den positive utviklingen med å utbetale til riktig tid. 2023 har vært preget av aktiviteter knyttet til endringene i folketrygden – ny etterlatteytelse – og reformarbeidet i Pro 25. I tillegg har vi brukt kapasitet på å videreutvikle eksisterende systemer og rutiner, og dermed oppnådd enda høyere kvalitet og rettidighet enn tidligere år. For å håndtere et komplisert regelverk må vi jobbe kontinuerlig med å utvikle og opprettholde høy faglig kompetanse hos saksbehandlerne. Dette har vi også jobbet målrettet med i hele 2023.

For å kontrollere at pensjonene vi utbetaler er uten vesentlige feil, gjør vi månedlige kvalitetskontroller basert på et representativt utvalg av nye og endrede pensjoner. Målkravet er at vi skal levere korrekt pensjon i 96 prosent av tilfellene. Ved utgangen av 2023 var resultatet 99,3 prosent.

Vi ønsker å sikre økonomisk forutsigbarhet for medlemmene våre, og har derfor som mål å utbetale

pensjonen den første måneden etter at medlemmet har sluttet i jobb. Dette kan være utfordrende fordi vi som regel er avhengig av dokumentasjon fra andre aktører. Uavhengig av når vi mottar denne dokumentasjonen har vi en målsetting om at medlemmene våre skal motta pensjon måneden etter lønnsopphør i 84 prosent av tilfellene. Resultatet for året ble 83,4 prosent. For AFP, alder- og etterlattepensjon leverer vi på eller godt over kravet.

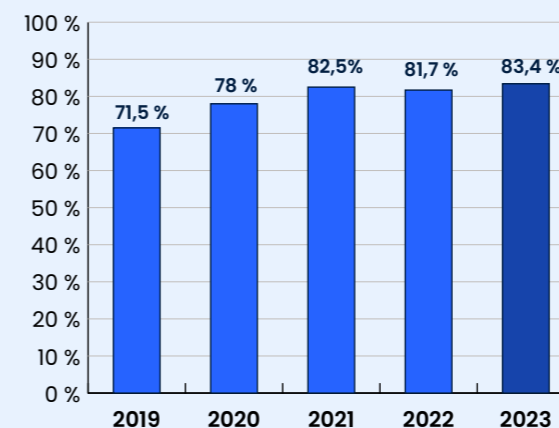
Prosessen for å kunne utbetale uførepensjon krever mer informasjonsinnhenting og koordinering med aktører utenfor SPK, noe som gjør det utfordrende å redusere saksbehandlingstiden. Dette trekker det totale resultatet noe ned. Alt i alt har vi en positiv utvikling for samtlige ytelser sammenlignet med 2022 og årene før.

Se figur 1: Pensjon utbetalt til riktig tid.

I 2023 utbetalte vi totalt 36,1 milliarder kroner i pensjoner fra ordningene vi administrerer. Dette er 2,6 milliarder kroner mer enn i 2022. Økningen skyldes at folketrygdens grunnbeløp (G) økte med 6,41 prosent, samt at antall pensjonister økte med 2,4 prosent.

Se figur 2: Pensjonsutbetalinger og antall pensjonister.

1. Pensjon utbetalt til riktig tid

avskrev vi 28 millioner kroner, som er omtrent identisk med beløpet for 2022. Til sammen ble 5 304 pensjonister berørt av dette.

For å få en størst mulig andel av kravene dekket, har saksbehandlingstiden på utestående fordringer de siste årene blitt redusert til et minimum. Til tross for dette, er det noen beløp som ikke lar seg inndrive. Dette dreier seg om saker hvor vi ikke har hjemmel til å kreve tilbake fordi pensjonisten ikke kan holdes ansvarlig, og saker hvor feilutbetalingen ble oppdaget for sent.

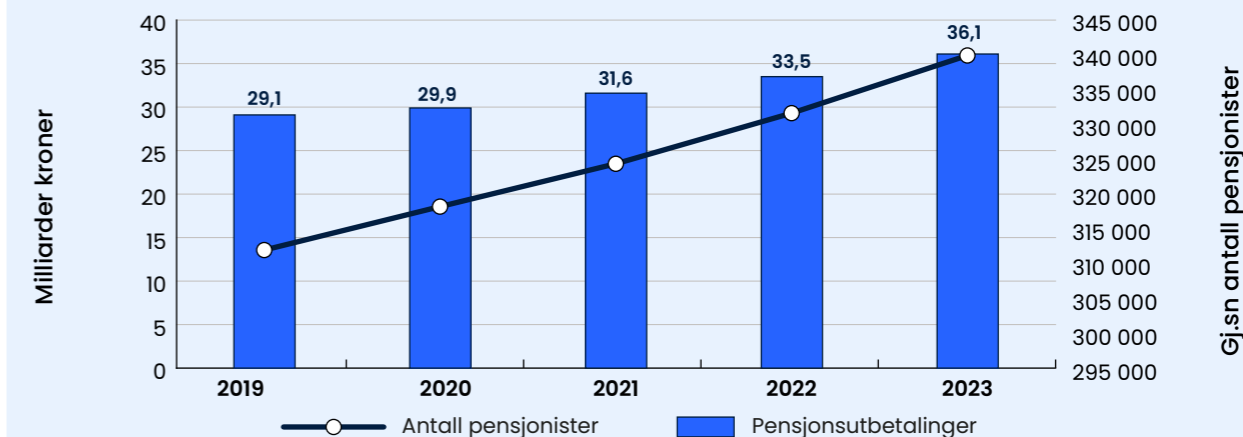
Samlet avskrivning for 2023 fordelte seg slik:

- Foreldelse: 10,5 millioner kroner fordelt på 91 pensjonister.
- Krav under minstegrensen for å forfølge kravet: 1,9 millioner kroner fordelt på 4 583 pensjonister.
- Feil som pensjonister ikke kan holdes ansvarlige for: 15,6 millioner kroner fordelt på 630 pensjonister.

Uerholdelige og avskrevne fordringer

Fra instruksjonen om virksomhets- og økonomistyring er vi gitt fullmakt til å avskrive krav som ikke lar seg inndrive. Dette gjelder saker om å kreve tilbake for mye utbetalt pensjon til pensjonister på inntil 300 000 kroner. I 2023

2. Pensjonsutbetalinger og antall pensjonister

Premie

Mål: Medlemsvirksomhetene får korrekt premiefaktura til rett tid

Vi har fastsatt og krevd inn rett premie til rett tid, og levert i tråd med mål- og resultatkravene. Faktureringen er gjennomført på avtalt frist, og kvaliteten på premieberegningene har vært god. Vi har gjort alle planlagte aktiviteter i arbeidet med modernisert premiesystem. Medlemsvirksomhetene har blitt informert om konsekvenser og effekter i forbindelse med innføringen av den

nye premiemodellen. *Se faktabokser om ny premiemodell på neste side.*

I tillegg til den daglige produksjonen av leveranser til medlemsvirksomhetene våre, har vi i 2023 jobbet med innføringen av den nye premiemodellen for den siste store kundegruppen. Kundegruppen består av om lag

Premie:

Premien skal finansiere årets opptjening av de ansattes pensjonsrettigheter i virksomhetene. Det er kostnader som er forbundet med vedlikeholdet og oppbyggingen av pensjonsordningen.

Det er tre kategorier:

- 1) **Risikopremie** tar hånd om mulige utbetalinger knyttet til dødsfall og uførhet.
- 2) **Administrasjonspremie** er ment for å dekke de administrative kostnadene ved pensjonsordningen.
- 3) **Sparepremie** blir satt av til premiereserven, som sammen med opparbeidede renter, skal finansiere fremtidige pensjonsutbetalinger. Premiereserven representerer nåverdien av allerede opptjente pensjonsrettigheter.

Ny premiemodell:

- Virksomheter betaler hendelsesbasert premie. Den avhenger av hendelser i løpet av året som lønnsvekst, at ansatte tar ut AFP, går av med særalderspensjon og så videre.
- Tidligere betalte virksomhetene en fast prosentsats av pensjonsgrunnlaget i premie. Endringen til hendelsesbasert premie er en del av ansvarsreformen. Modellen gjør arbeidsgiverne ansvarlig for sine reelle pensjonskostnader.
- Premien faktureres seks ganger i året.
- Premien beregner vi i systemet som omtales «nytt premie- og reservesystem» eller «nytt premiesystem» flere steder i rapporten.

600 virksomheter, deriblant folkehøyskoler, private grunn- og videregående skoler og stiftelser med flere. 2023 er det første året denne kundegruppen har blitt fakturert etter denne premiemodellen. En viktig del av arbeidet har vært å informere dem om hva som påvirker premiestørrelsen i den nye modellen, og svare på spørsmål. Vi har også jobbet med enkelte tilpasninger av modellen i premie- og reservesystemet.

For statlige virksomheter har vi også i 2023 bidratt i arbeidet med nødvendige ekstraleveranser som følge av forsinket lønnsrapportering, slik at regnskapsføringen til de statlige virksomhetene blir korrekt. Videre har vi jobbet mye med å beregne premieeffekter og svare på henvendelser fra de statlige virksomhetene.

I 2023 har vi testet ulike hypoteser for å velge løsningen som skal utvikles for beregning av premieprognoser. Dette arbeidet danner grunnlaget for at vi på sikt kan sørge for at medlemsvirksomhetene får bedre forståelse for konsekvenser av ulike valg, og hvordan valgene påvirker premiekostnadene.

Fakturert premie

I 2023 fakturerte vi pensjonspremie for totalt 28,4 milliarder kroner. Dette er inkludert premie for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA) på drøyt 900 millioner kroner. Den fakturerte premien er 5,3 milliarder høyere enn i 2022. Hovedårsaken til økningen er at lønnsveksten i 2023 er vesentlig høyere enn i 2022.

[Se figur 3: Betalt premie](#)

Opptjente pensjonsrettigheter (premiereserve)

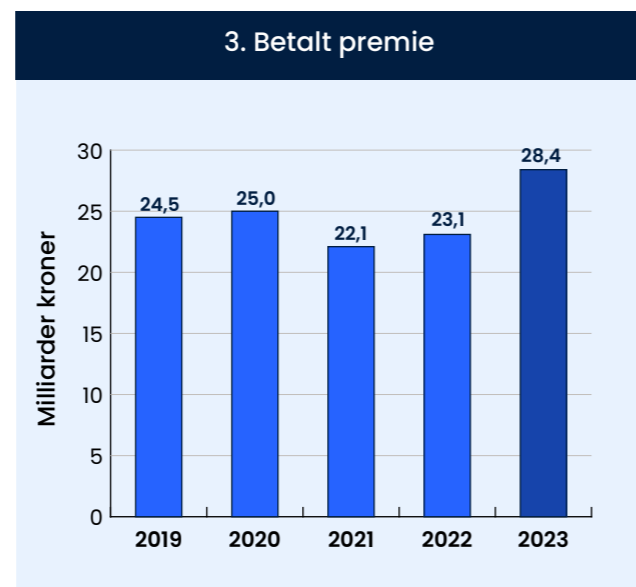
Verdien av opptjente pensjonsrettigheter er beregnet til 728,6 milliarder kroner ved utgangen av 2023. Dette inkluderer premiereserve på om lag 10,4 milliarder kroner for POA.

Økningen i opptjente pensjonsrettigheter det siste året er på 81,6 milliarder kroner.

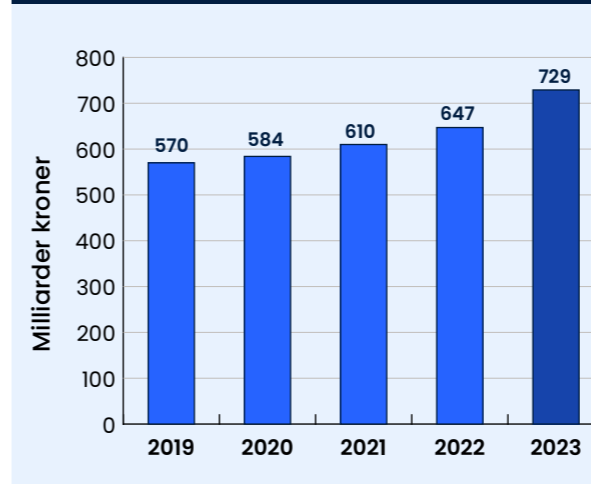
I 2023 har vi utviklet systemløsning for opptjening av ny AFP før 1. januar 2020 for medlemmer født i 1963 eller senere. Før innføringen av ny AFP avsatte vi kun reserve for en utbetaling fra 66 til 67 år for de fleste medlemmene. For den nye AFP-en avsetter vi reserve for opptjening til en livsvarig AFP. Premiereserven øker med nesten 21 milliarder kroner som følge av denne endringen.

Videre gir høy G-regulering og pensjonsreguleringen en økning på nesten 36 milliarder kroner. Premiereserven øker i tillegg med i underkant av 13 milliarder kroner som følge av høy lønnsregulering for medlemmene.

Til slutt utgjør endringer i bestanden en økning i premiereserven på 11,6 milliarder kroner. Eksempler på slike endringer er at antall medlemmer over 67 år har økt, og at bestanden er noe eldre enn for ett år siden. Økningen i premiereserven i 2023 er vesentlig høyere enn normalt. [Se figur 4: Opptjente premiereserve som administreres av SPK](#)

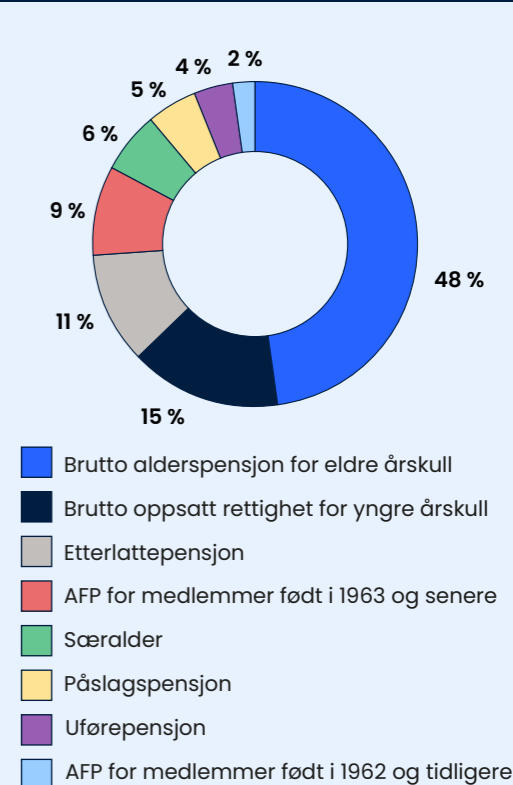
4. Opptjente pensjonsrettigheter som administreres av SPK

48 prosent av opptjente pensjonsrettigheter er relatert til alderspensjon for medlemmer født i 1962 eller tidligere (eldre årskull). For medlemmer som er født i 1963 eller senere (yngre årskull), utgjør påslagspensjon og oppsatte rettigheter for brutto alderspensjon opptjent før 2020 til sammen 20 prosent. AFP for alle årskull utgjør 11 prosent. Særalderspensjon og etterlattepensjoner utgjør 17 prosent av de opptjente pensjonsrettighetene, og til slutt utgjør uførepensjoner 4 prosent.

[Se figur 5: Opptjente pensjonsrettigheter fordelt på dekning](#)

5. Opptjente pensjonsrettigheter, fordelt på dekning

Boliglån

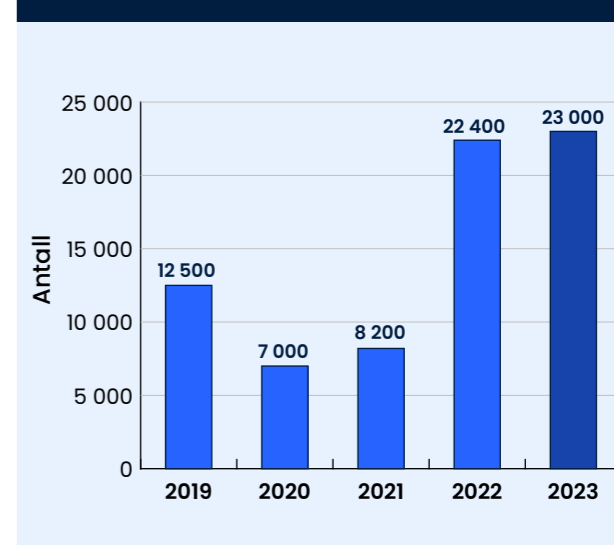
Mål: Medlemmene får korrekt boliglån til rett tid

Etterspørselen etter boliglån har vært høy også i 2023. Totalt mottok vi 23 000 lånesøknader i 2023, som er på samme nivå som 2022. Hovedårsaken er at den kraftige økningen i markedsrentene har gjort boliglånsrenten vår svært gunstig gjennom store deler av året. Styringsrenten økte seks ganger i 2023.

Boliglånsrenten vår følger normrenten som regnes ut av Skattedirektoratet. Normrenten skal understøtte at rentevilkårene for lån i statsbankene i størst mulig grad reflekterer rentenivået til de beste lånetilbudene i det ordinære boliglånsmarkedet. Fordi rentenivået hos bankene kun kan observeres i etterkant, vil normrenten endres i etterkant av endringer i det ordinære boliglånsmarkedet. I perioder med hyppige renteøkninger i markedet vil normrenten og dermed renten på boliglån hos oss gi en større rentefordel enn i perioder med stabile eller fallende renter.

[Se figur 6: Utvikling antall lånesøknader](#)

6. Antall lånesøknader

I 2023 har vi vært opptatt av å øke behandlingsskapiteten vår. Vi har økt bistanden fra vår eksterne samarbeidspartner på lånesaksbehandling. Kapasiteten må sannsynligvis justeres ned igjen når rentefordelen reduseres og søknadsmengden går ned. Vi antar at dette kan inntreffe i løpet av 2024.

Gjennom året har vi også arbeidet med anskaffelse og etablering av nytt lånesystem. I juni signerte vi avtale med ny leverandør. Prosjektet har krevd mye tid fra både fagressurser og saksbehandlere. Denne situasjonen vil fortsette gjennom hele 2024 og frem til ny løsning er i drift.

Behandlingstiden på lån til nye boliger har gjennom hele året vært innenfor målet på 14 dager. Behandlingstiden på lån til refinansiering og oppussing har vært stigende. Vi gikk ut av 2023 med 218 dagers behandlingstid.

Ved inngangen av året hadde vi med 10 000 ubehandlede lånesøknader fra året før. Vi klarte å behandle over 20 000 søknader, som var 78 prosent flere enn året før. Siden etterspørselen etter lån var like høy som 2022, klarte vi ikke å få ned behandlingstiden. Vi tar derfor med oss nærmere 11 000 ubehandlede søknader inn i det nye året.

I 2024 forventer vi en mer stabil rentebane som vil utligne rentefordelen vår og derfor redusere etterspørselen for refinansiering av lån. Ved å opprettholde nivået på behandlingsskapiteten er vårt interne mål å nå 14 dagers behandlingstid i løpet av 1. halvår 2024.

[Se figur 7: Behandlingstid på boliglån](#)

Per utgangen av 2023 var låneporteføljen på totalt 67,7 milliarder kroner. Dette er en økning på 22,1 milliarder fra 2022, som tilsvarer en økning på 48,6 prosent.

[Se figur 8: Utlånsvolum og antall lånekunder](#)

Lang behandlingstid gir lav tilfredshet

Tilfredsheten med låneprosessen har gått ned syv poeng det siste året. Vi ser at tilfredsheten har gått ned i takt med økningen i behandlingstid, og forventer derfor at tilfredsheten vil øke når behandlingstiden går ned igjen. Lånekunder som har vært i kontakt med en saksbehandler i forbindelse med søknadsprosessen er derimot meget fornøyde.

[Se figur 9: Tilfredshet med låneprosessen](#)

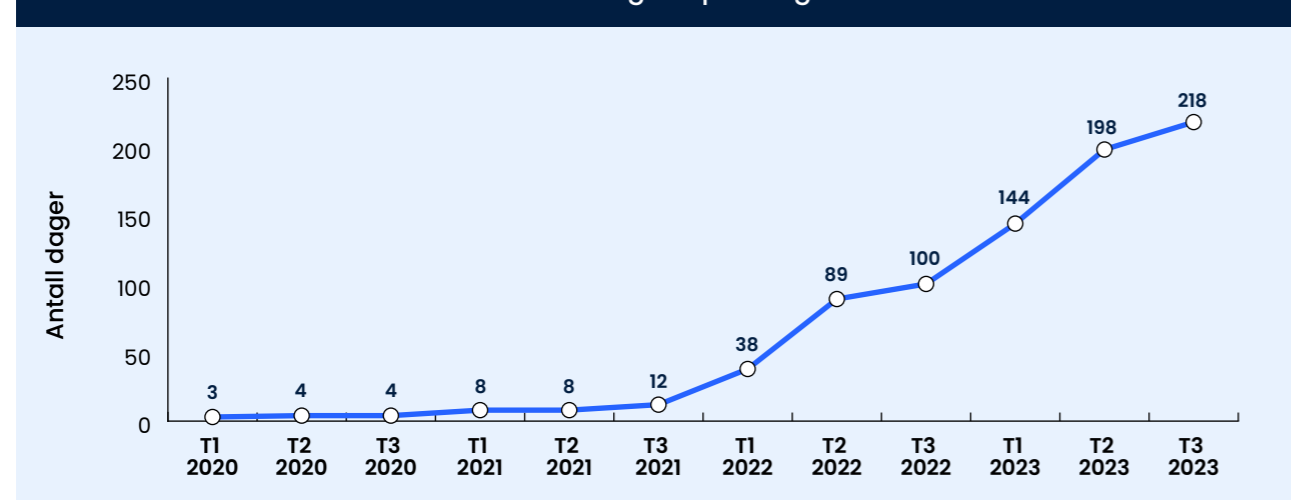
Hovedkanalen for betjening av lånekunder er nettsidene våre. På Min side kan de både søke om lån og følge med på statusen til lånesøknaden. I tillegg får de tilgang til informasjon om aktive lån, nedbetalingsplan, årsoppgave og innbetalinger.

I 2023 forenklet vi søkeprosessen ved å lage en ny og mer brukervennlig løsning for innhenting av inntekts- og gjeldsopplysninger direkte fra Skatteetaten. Lånesøkerne slipper nå å sende inn kopi av skattemelding og lønnslipper sammen med søknaden.

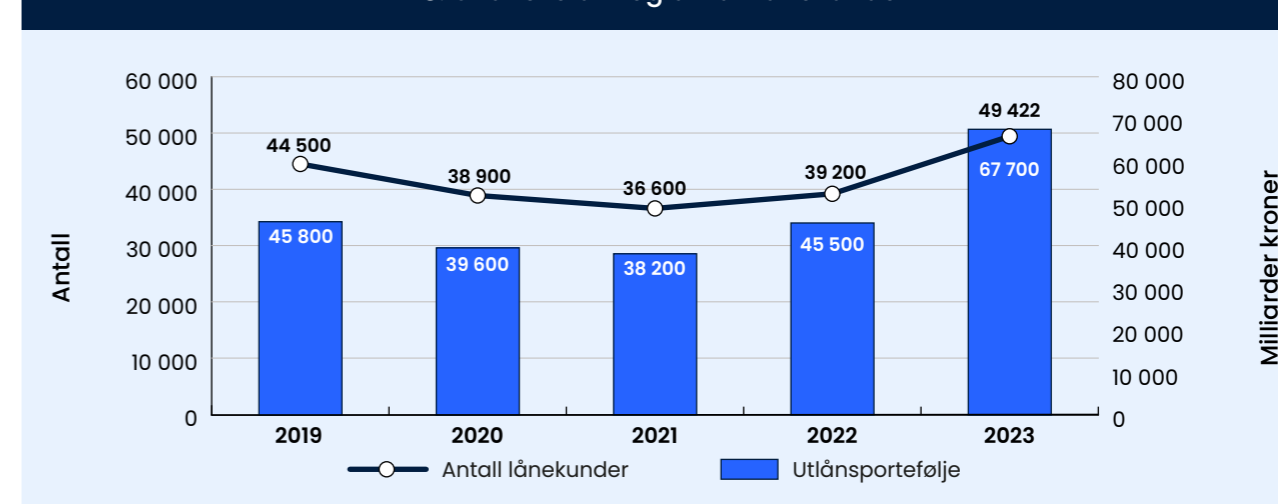
Vi innførte et nytt køsystem for søknader om refinansiering av boliglån høsten 2023. Personer som ønsker å søke om refinansiering trenger nå kun å sende inn kontaktinformasjon når de skal få plass i køen, og blir kontaktet av oss når det blir deres tur. Tiltaket vil være effektiviserende både for oss og boliglånskundene fordi søkerne slipper å sende inn samme informasjon flere ganger. Nå innhenter vi informasjon fra lånesøkerne når søknaden behandles.

Vi har gjennomført flere tiltak for å forbedre informasjonen til lånekundene. Blant annet sender vi nå ut bekreftelser på mottatt søknad, og informerer søkerne om at de kan følge utviklingen i behandlingstiden på nettsidene våre. I tillegg sender vi jevnlig ut e-poster til lånekunder som står i behandlingsskø for å bekrefte at de fortsatt ivaretas i

7. Behandlingstid på boliglån

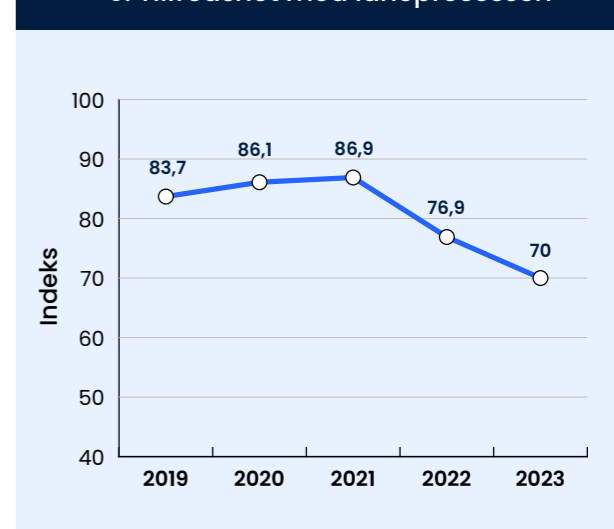
8. Utlånsvolum og antall lånekunder

køen. Dette har vi fått mange positive tilbakemeldinger på, samtidig som vi får færre henvendelser om behandlingstiden.

Antall lånehenvendelser økte i 2023 med fem prosent fra fjoråret. Vi hadde ni prosent flere henvendelser på telefon, og fem prosent flere på chat. Økningen skyldes den store interessen for refinansiering av boliglån. Antall e-poster gikk imidlertid ned med seks prosent. En stor andel av henvendelsene dreide seg om rente.

9. Tilfredshet med låneprosessen

Personskade

Mål: Medlemmer får korrekt forsikring til rett tid

Vi har et krav om at 85 prosent av forsikringssakene under yrkesskadeordningen skal utbetales innen fire uker etter at vi har mottatt nødvendig dokumentasjon. I 2023 har vi utbetalt 98,9 prosent av yrkesskadesakene innen fristen, og er dermed godt innenfor kravet. Vi innfridde også målet om å utbetale alle gruppelivssaker innen syv virkedager i samtlige saker.

Vi har i 2023 gjennomgått og oppdatert saksbehandlingsrutinene våre. Formålet er å sikre fortsatt effektiv og god saksavvikling, og at medlemmene skal oppleve god kvalitet på tjenestene våre.

Vi nærmer oss slutten på prosessen med å oppgradere og modernisere saksbehandlingssystemet vårt. Vi forventer blant annet at det oppgraderte systemet vil bidra til mer digital samhandling med brukerne våre, og gjøre det mulig å hente inn medisinsk dokumentasjon elektronisk. Dette vil i sin tur styrke personvernet og gi bedre muligheter for automatisering av saksbehandlingsprosessen.

Arbeidsbelastningen har vært stor i 2023. Vi avsluttet flere saker enn vi gjorde året før, samtidig som vi mottok flere saker.

Utvikling i erstatningsutbetalinger

I 2023 utbetalte vi totalt 427 millioner kroner i erstatninger¹, som er en økning på ti prosent fra 2022. Dette skyldes i all hovedsak økte utbetalinger i gruppelivsordningen på grunn av en økning i engangsbeløpene til etterlatte (jfr. hovedtariffavtalen § 23).

Det er forventet at erstatningsutbetalingene varierer noe fra år til år fordi erstatningens størrelse er beregnet ut fra inntekt før skaden inntraff og skadens omfang. Flere av oppgjørene våre påvirkes også av økninger i folketrygdens grunnbeløp. Utbetalingene fordelte seg med 250 millioner kroner på gruppeliv (26 prosent økning), 70,2 millioner kroner på yrkesskade (13 prosent nedgang) og 103 millioner kroner på erstatninger til veteraner i Forsvaret (to prosent nedgang).

Se figur 10: Erstatningsutbetalinger

operasjoner har økt betraktelig i 2023. Dette er våre mest ressurskrevende saker. I tillegg har vi hatt en økning i innmeldte yrkesskader.

I 2023 mottok vi 746 nye yrkesskadesaker og dette er en økning på seks prosent fra 2022. Under gruppelivsordninger har vi mottatt åtte prosent færre saker sammenlignet med 2022.

Se figur 11: Antall innmeldte saker

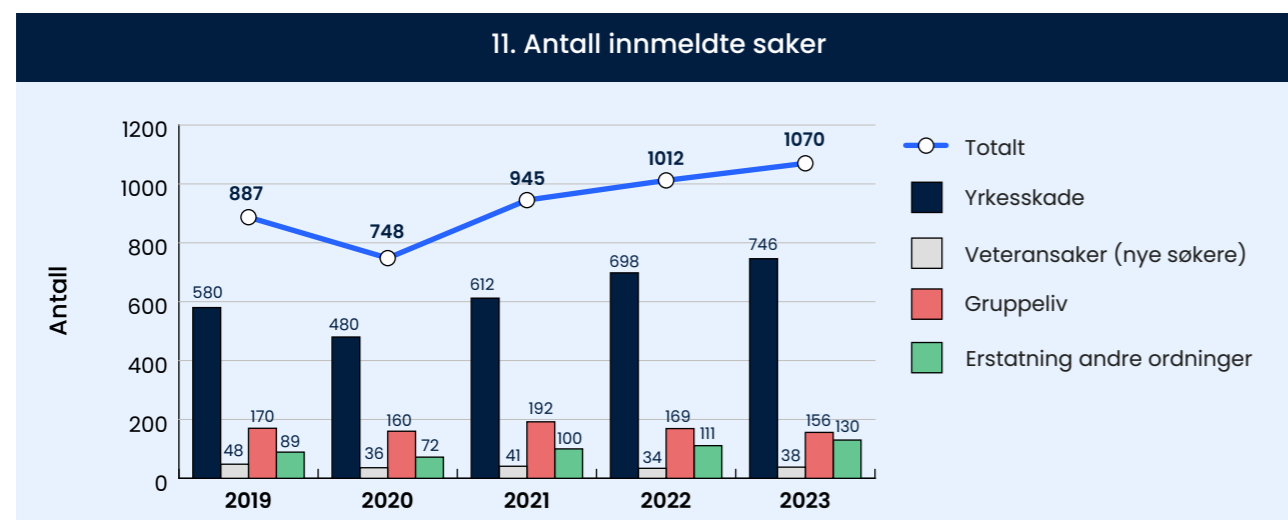
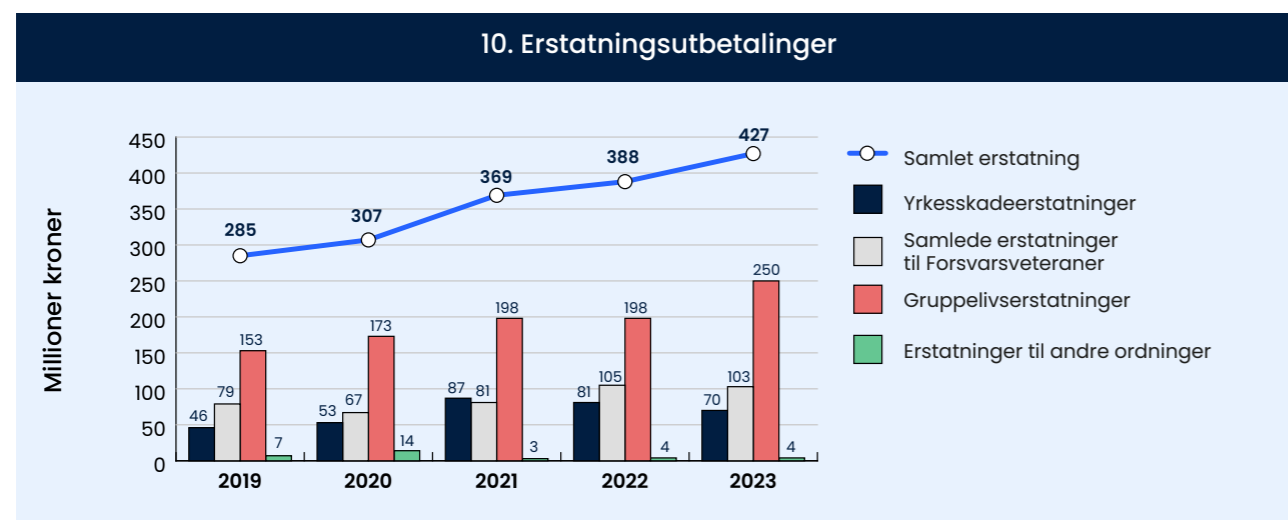
Også når det gjelder veteransaker har vi hatt en markant økning. I 2023 mottok vi 90 saker, mot 50 i 2022. Det tilsvarer en økning på 76 prosent. En person kan ha rettigheter under flere erstatningsordninger, og vi må gjøre en individuell vurdering i hver enkelt sak. Derfor er antallet saker betydelig høyere enn antall søkere (som vises i tabellen).

Utvikling i antall innmeldte saker

Antall søknader knyttet til erstatnings- og kompensasjonsordninger for tjenestegjørende i internasjonale

Premieinntekter

Premieinntektene for gruppeliv og yrkesskade økte med 32 millioner kroner og var totalt 220 millioner kroner.

1) Beløpene på utbetalinger avviker fra totalene i regnskapet, fordi vi i regnskapet også inkluderer refusjon fra arbeidsgiver i summeringen. Se regnskapet note 10.

MÅL 2: Tilgjengelige tjenester og god service

Brukerne våre skal oppleve at tjenestene våre er tilgjengelig, og bli møtt på en god måte når de er i kontakt med oss. Det betyr at vi skal gi korrekt og enkelt informasjon, som bidrar til at de kan ta opplyste valg, samtidig som de digitale tjenestene våre skal være både brukervennlige og effektive. Medlemmene og medlemsvirksomhetene våre skal være fornøyde med det vi leverer.

Alt i alt har vi levert på målet om tilgjengelige tjenester og god service. Medlemmene våre er i all hovedsak fornøyde, både med informasjonen vi gir og med tjenestene våre. Vi har brukervennlige løsninger på nettsidene våre, og jobber stadig med å utvide både funksjonalitet og brukergrensensnitt.

Medlemsvirksomhetene er derimot litt mindre fornøyde i 2023. Nedgangen i tilfredshet kan sees i sammenheng med innføringen av ny premiemodell. Samtidig påvirkes virksomhetenes premiekostnader av både lønnpøggjør, G-regulering og pensjoneringsatferd gjennom året. Medlemsvirksomhetene er derimot godt fornøyde med betjeningen og kursene våre.

Omdømme

Vi har over flere år hatt et godt omdømme i befolkningen og i pensjonsmarkedet. Aalunds bedriftsbarometer, som er en ekstern og uavhengig undersøkelse av tjenestepensjonsleverandører i det norske markedet, viser at omdømmet vårt er stabilt godt. I denne undersøkelsen scorer vi litt lavere på tilfredshet sammenlignet med 2022, men på linje med resultatene foregående år.

Resultatene viser at virksomhetene ønsker mer informasjon fra oss, og at forventningene til gode digitale løsninger øker.

Vi omtales i flere mediasaker i 2023 sammenlignet med året før. Vi har ikke hatt noen større medieoppslag som påvirker omdømmet, og 95 prosent av oppslagene er nøytrale.

Medlemmer

Mål: Medlemmer opplever at de får korrekt og enkel informasjon slik at de forstår valgmuligheter og konsekvenser av valgene de tar, og at de får brukervennlige, effektive og sammenhengende tjenester

Vi skal tilby brukervennlige betjeningsløsninger og korrekt og enkel informasjon, slik at de kan forstå valgmuligheter og konsekvenser av ulike valg. For å klare dette må vi bruke et enkelt språk, gi god informasjon og lage brukervennlige løsninger som gir brukerne våre både innsikt og forståelse. Tilfredshetsundersøkelsene våre indikerer at vi fortsatt har fornøyde medlemmer.

Pensjon og sjekke pensjonen sin. I løpet av kampanjeperioden (mai, juni og november) ble innholdet delt i en rekke kanaler og medier – med gode resultater. 75 000 personer logget seg inn på pensjonskalkulatoren til Norsk pensjon, og 25 prosent av disse var under 40 år. Selve kampanjet nettstedet minpensjon.no hadde 138 000 sidevisninger i kampanjeperioden. Kampanjen var et samarbeid mellom oss, NAV, Finans Norge, AksjeNorge, Senter for seniorpolitikk, Pensjonskasseforeningen, Forbrukerrådet og initiativtakeren Norsk Pensjon.

I 2023 deltok vi i en kampanje for å øke kunnskapen om pensjon og egen tjenestepensjon for de mellom 18 og 56 år. Målet var å få flest mulig til å logge inn hos Norsk

Vår visjon er å gjøre pensjon enkelt. For å klare dette må vi kommunisere med et klart og forståelig språk. Vi ble i 2023 revidert av Riksrevisjonen for etterlevelse av den nye språklova som trådte i kraft 1. januar 2022. Dette var den første revisjonen i sitt slag. Riksrevisjonen konkluderte med at vi overholder veiledningsplikten overfor brukerne, og at vi i hovedsak bruker klarspråk i vedtaksbrevene våre. I brevene de analyserte følger vi 77 prosent av Språkrådets anbefalinger til klarspråk.

Henvendelser til kundesenteret

Mange tar kontakt med oss og besøker nettsiden spk.no. Kundesenteret hadde 152 000 henvendelser i løpet av året, som er en svak økning fra fjoråret.

Se figur 12: Henvendelser til kundesenteret per kanal

92 prosent av alle henvendelser til kundesenteret er fra medlemmer, mens åtte prosent er fra virksomheter. Flest spørsmål får vi om AFP og alderspensjon (44 prosent), fulgt av boliglån (32 prosent) og uførepensjon (20 prosent). *Se figur 13: Fordeling av henvendelser per ytelse*

Svartiden på e-post om pensjonsytelser har vært lang gjennom hele 2023. E-post er den mest tidkrevende kanalen å svare i. Mange tar kontakt og ønsker prognoser på framtidig pensjon, og vi må sette av tid til å behandle henvendelsene på en god måte. I løpet av de tre siste månedene i 2023 var 29 prosent av personene som ba om prognose født i 1963 eller senere, mens 71 prosent var født før 1963. Flertallet av dem som tar kontakt om prognoser kan altså ikke bruke kalkulatoren på Min side.

For å få ned svartiden har vi iverksatt tiltak for å rute enkle henvendelser til telefon/chat. Vi innførte digital innhenting av opplysninger fra NAV for å forenkle prosessen med prognoser.

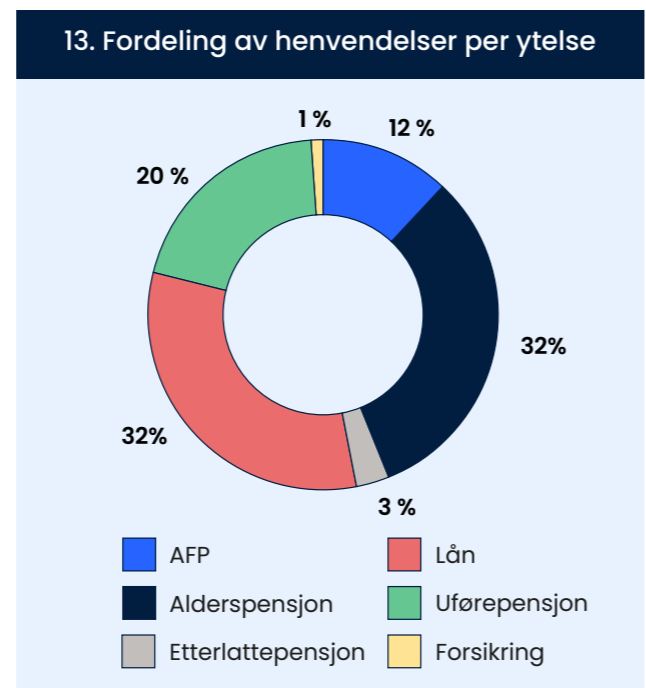
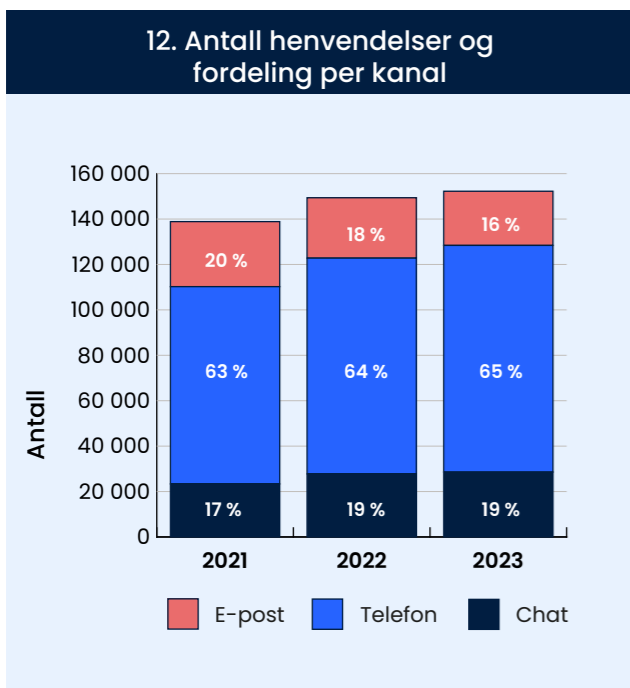
Utvikling i besøk på spk.no

Vi ønsker at flest mulig skal logge seg inn på Min side, slik at de kan lære mer om egne rettigheter og muligheter. I 2023 hadde vi nesten 2,4 millioner besøk på nettsidene våre, som er tre prosent mer enn fjoråret. Vi hadde 994 000 innlogginger på Min side og Min virksomhet. Dette er 13,6 prosent flere innlogginger enn året før.

Se figur 14: Besøk og innlogginger spk.no

Pensjonskalkulatorene er viktige for å synliggjøre valgmuligheter og konsekvenser, og vi jobber kontinuerlig for å utvide funksjonaliteten, og for at flere skal kunne bruke dem. I 2023 inkluderte vi opptjening hos andre offentlige tjenstepensjonsordninger i kalkulatorene, og vi gjorde det mulig å simulere det å kombinere jobb og pensjon for medlemmer født i 1963 eller etter.

Fra 1. februar ble alle offentlige virksomheter pålagt å ha en tilgjengelighetserklæring på nettsiden sin som beskriver i hvilken grad siden etterlever kravene til universell utforming. Vi har jobbet med universell utforming i lang tid, og da vi publiserte erklæringen i januar hadde vi kun feil i syv av de 48 suksesskriteriene. I hovedsak gjelder dette manglende UU-tilpasning i lånesøknaden, og dette vil korrigeres ved etablering av nytt lånesystem og ny lånesøknad på spk.no.

Vi har over lengre tid målt tilfredshet i både prosent og indeks, og kan derfor sammenligne resultater over tid.

Målet for 2023 var at medlemstilfredsheten skal være minst like god som forrige år. Selv om vi har hatt lang svartid på e-post til kundesenteret og lang saksbehandlingstid på refinansiering av boliglån, har det ikke slått ut på den samlede medlemstilfredsheten. Samlet medlemstilfredshet var 83 poeng av 100 mulige – det samme som i 2022.

Tilfredsheten på lån var på 70 poeng i 2023, som er sju poeng ned fra fjoråret. For de som har fått svar på boliglånsøknaden sin så vi en svak økning i tilfredshet siste tertial. *Les mer om mål og tiltakene vi har iverksatt på boliglån i kapittel 3.3.*

Medlemmene er mest fornøyd med kursene våre og med kundesenterets betjening på telefon og chat. Vi arrangerer kurs for både medlemmer og medlemsvirksomheter. Vi har faste kurs, men skreddersyr også kurs for ulike grupper. I 2023 holdt vi over 300 kurs for 11 600 medlemmer, og utarbeidet nesten 5 900 pensjonsprognoser for kursdeltakerne.

I tråd med språklova veksler vi mellom bokmål og nynorsk på nett og i sosiale medier. 25 prosent av innholdet på de åpne nettsidene var på nynorsk. I sosiale medier var nynorskandelen 33 prosent. Lovkravet er 25 prosent.

Resultater

Vi måler hvor fornøyde medlemmene er med oss og tjenestene våre flere ganger i året. I 2023 gikk vi fra å rapportere resultatene i prosent til å bruke indeks (0-100 poeng), fordi det gir et mer nyansert resultat.

Medlemsvirksomheter

Mål: Medlemsvirksomhetene opplever at de får korrekt og enkel informasjon slik at de forstår valgmuligheter og konsekvenser av sine valg, og at de får brukervennlige, effektive og sammenhengende tjenester

Tilfredsheten hos virksomhetene måler vi blant annet gjennom omdømmeundersøkelser og tilfredshetsmålinger for kurs- og seminardeltakere. Vi måler også hvor fornøyde de er med Min virksomhet, som er selvbetjeningskanalen for arbeidsgiverne.

Vi fakturerte statlige virksomheter etter den nye premiemodellen fra 2022, og de øvrige virksomhetene fra 2023. Det ble foretatt enkelte tilpasninger i modellen etter innspill fra virksomhetene. Vi forventer at justeringene vil føre til at virksomhetene blir mer tilfredse med premiemodellen. I 2024 vil vi satse på å informere mer om ny offentlig tjenstepensjon til HR-ansvarlige, for å sette dem i stand til å orientere ansatte i to ulike pensjonsregelverk.

Den samlede tilfredsheten hos medlemsvirksomhetene var på 76 poeng av 100 mulige, som er 3 poeng lavere enn i 2022. Tilfredsheten med kurs og seminarer holder seg fortsatt på et høyt nivå, mens det var en nedgang i tilfredsheten blant de økonomiansvarlige i løpet av fjoråret. Nedgangen henger trolig sammen med innføringen av ny premiemodell fra 2022 og 2023. Medlemsvirksomhetene er derimot godt fornøyde med betjeningen og kursene våre. *Se faktaboks i kapittel 3.3.*

MÅL 3: Være effektive og skape merverdi for samfunnet

Brukerne våre skal kunne betjene seg selv digitalt, samtidig som vi sikrer god reformgjennomføring. For å klare dette må vi øke den interne automatiseringen, gjøre brukerne våre mer selvbetjente, men også samarbeide med andre aktører om offentlig tjenestepensjon. Vi må drive kostnadseffektivt, men også tenke og jobbe med samfunnseffektivitet.

Vi har hatt noen utfordringer gjennom året på å levere på målet om å være effektive og skape merverdi for samfunnet. Målet handler om å øke den interne automatiseringen, og øke selvbetjeningsgraden hos både medlemsvirksomhetene og medlemmene våre. Det handler også om at vi skal utnytte potensialet i deling og bruk av data til å lage brukervennlige tjenester og at vi skal ha en sikker og effektiv gjennomføring av reformarbeidet.

Utfordringene våre i 2023 har vært knyttet til pensjonsprogrammet Pro 25 og en midlertidig nedgang i automatiseringsgraden vår. Ellers ser vi at selvbetjeningsgraden hos medlemmene våre har økt gjennom året. Vi har også opprettholdt kostnadseffektiviteten vår fra 2022.

Økt grad av automatisering

Mål: Økt intern automatisering ved at flere oppgaver digitaliseres

Internt hos oss har vi målt automatisering på flere måter gjennom flere år. Vi måler automatisering av oppgaver og automatisering av saker. På begge disse ligger vi høyt. Der vi ser vi har mer å hente er på andelen helautomatiske igangsettingsaker, det vil si andelen av nye pensjoner som blir automatisk igangsatt uten at en saksbehandler har vært inne i saken. Derfor er det denne vi jobber med og har valgt på automatiseringsgrad i vår rapportering til departementet. Automatisering er et viktig ledd i å effektivisere håndteringen av den stadig økende saksmengden.

Vi måler automatiseringsgraden som et gjennomsnitt av de siste 12 månedene. Resultatet for 2023 viste at

16,4 prosent av nye pensjoner automatisk blir igangsatt uten involvering av saksbehandlere mot litt over 20 prosent i 2022. Nedgangen i løpet av året skyldtes en kombinasjon av endringer i lønnsoppgjøret for 2022 og at data vi innhentet fra NAV medførte en midlertidig stopp i automatiseringen av nye alderspensjoner (artsoverganger). I lønnsoppgjøret for 2022 fikk flere statlige arbeidstakere endret lønnen fra lønnstrinn til beløp. Dette medførte at dataene vi får fra arbeidsgiverne ble rutet til manuell saksbehandling for kontroll av endringer. Tiltak ble gjennomført og automatiseringsgraden økte vesentlig mot slutten av året.

Øke grad av selvbetjening

Mål: Økt grad av selvbetjening for medlemmene og medlemsvirksomhetene

Min side er selvbetjeningsløsningen medlemmene våre kan bruke for å gjøre beregninger på fremtidig pensjon, søke om lån, søke om pensjon, se pensjon til utbetaling og mer. Min side er en viktig kanal der vi kan informere

medlemmer om egne rettigheter og pensjon. Vi har gjennomført flere forbedringer i løpet av året, alt fra å gjøre det lettere å finne frem i løsningen til å tilby flere beregninger i pensjonskalkulatoren.

For å få flere medlemmer til å logge seg inn på Min side sendte vi i april en e-post til 123 000 aktive medlemmer født i 1963 eller etter, der vi ba dem logge seg inn og kontrollere opptjeningen fra 2022. 8,3 prosent av e-postmottakerne gjorde dette. At renten på boliglån har vært gunstig hele året har også bidratt til å øke antall medlemmer som har logget seg inn på Min side.

Medlemsvirksomhetene kan betjene seg selv på Min virksomhet. De aller fleste virksomhetene logger seg inn én gang i måneden for rapportering av lønns- og stillingsdata. For å dekke medlemsvirksomhetenes endrede behov har vi planlagt flere forbedringer av Min virksomhet de neste årene. I 2023 fikk vi på plass et fremtidig mål bilde for tjenesten og på slutten av året startet vi implementeringen.

For å øke selvbetjeningsgraden må flere logge seg inn på Min side. I 2023 har 20,1 prosent av medlemmene våre¹ logget seg inn på Min side, mot 19 prosent året før. For

medlemmer født i 1963 eller etter har andelen økt fra 20,7 prosent i 2022 til 22,4 prosent i 2023.

Flere brukergrupper i pensjonskalkulatoren og utvidet funksjonalitet på Min side, har ført til at stadig flere medlemmer får et svar når de bruker kalkulatoren. Et svar kan være alt fra at de får en faktisk pensjonsberegning, til et svar om at de ikke har rett til pensjon fordi de har for kort opptjening. I år har andelen av medlemmene² våre som får svar økt fra 26 til 59 prosent.

Vi tror medlemmene våre lærer mest om egen pensjon når de kan utforske ulike valgmuligheter og se hvilke konsekvenser valgene de tar har på pensjonen sin. Målinger av bruken bekrefter at det faktisk er akkurat det medlemmene gjør. Medlemmer født i 1963 eller etter¹ gjør i gjennomsnitt ni forskjellige beregninger når de bruker kalkulatoren. Medlemmene gir oss gode tilbakemeldinger på de nye tjenestene vi utvikler. I 3. tertial var tilfredsheten 4,2 av 5 mulige.

Utnytte potensialet i deling og bruk av data til å lage sammenhengende og brukervennlige tjenester

Mål: Deling av data og sammenhengende tjenester

Deling av data er en viktig forutsetning for å kunne utvikle både sammenhengende tjenester og tjenester som muliggjør selvbetjening for medlemmer og medlemsvirksomheter.

I 2023 fortsatte vi arbeidet med å ta i bruk den nye løsningen for automatisert datautveksling med partene i overføringsavtalen. Alle samarbeidspartnere er nå koblet på løsningen.

Vi har startet arbeidet med å utvikle en løsning for automatisk håndtering av refusjoner mellom ordningene, som vil bygge på den samme tekniske infrastrukturen.

Målet vårt er levere ny refusjonsløsning i 2024, men det kan forventes noen restoppgaver i 2025.

Vi har også begynt å utforske mulighetsrommet for en ny felles løsning for fangst av lønns- og stillingsdata for offentlig sektor, som skal gjøre det lettere å rapportere riktig. I første omgang ser vi på muligheten for større utnyttelse av Skatteetatens allerede eksisterende løsninger.

Automatisert datautveksling med partene i overføringsavtalen har i stor grad redusert behovet for manuell saksbehandling i pensjonssaker der medlemmer har opptjening i flere ordninger.

Reformgjennomføring – Pro 25

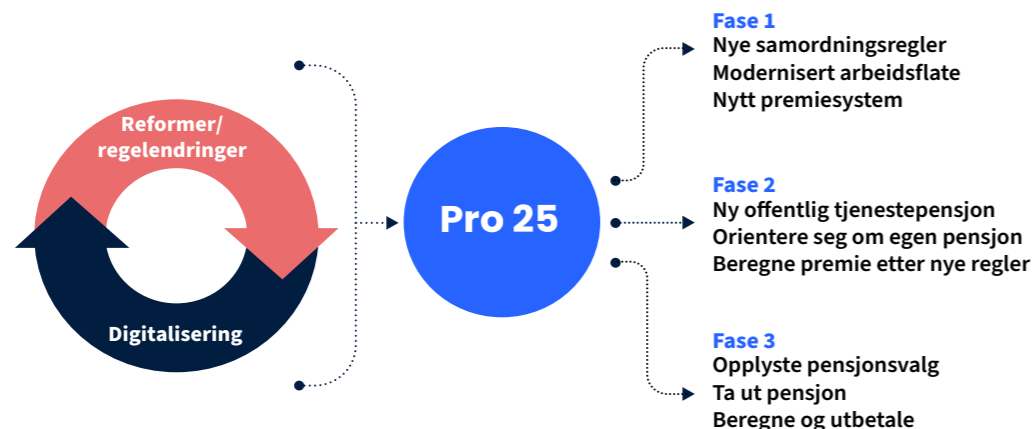
Mål: Sikker og effektiv gjennomføring av reformer

I 2023 har vi hatt tre pågående faser av Pro 25 i parallell. Vi har levert på de viktigste milepælene. Samlet sett er statusen god i pensjonsprogrammet vårt. Fase 1 ble avsluttet som planlagt i 2023. Vi er godt i gang med å håndtere ny offentlig tjenestepensjon i fase 2 og 3, men ligger noe bak opprinnelig plan. Hovedårsaken er høy parallellitet knyttet til andre prioriterte regelverksendringer.

Nye samordningsregler – Fase 1

Fase 1 omfatter administrative forberedelser til nye samordningsregler, implementering av ny arbeidsflate for saksbehandling og etablering av nytt premiesystem. Arbeidet ble avsluttet i løpet av 2023 med god mål-oppnåelse, og kostnad under tildelte styringsrammer.

- 1) Medlemmer med SPK som siste ordning
- 2) Medlemmer i Statens pensjonskasse og POA, alle aktive og oppsatte.

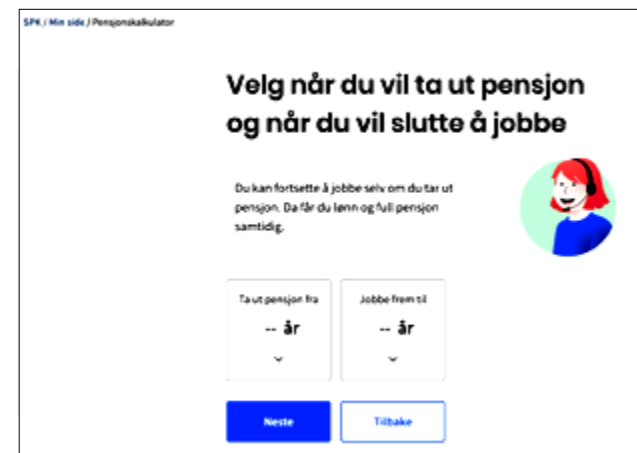
Prosjekt Prima (modernisert arbeidsflate) har nådd alle sine planlagte mål og gammel arbeidsflate er sanert. Prosjekt Presis (nytt premiesystem) har også nådd målene sine, og overlevert det nye premiesystemet til videre drift og forvaltning. Kostnaden for fasen ble 466 millioner kroner, som er under forventet kostnad på 504 millioner 2023-kroner.

Ny offentlig tjenestepensjon – Fase 2

Fase 2 er administrative forberedelser til nye regler for offentlig tjenestepensjon, med et mål om å gi medlemmene god informasjon om rettighetene deres, slik at de kan ta opplyste pensjonsvalg. Arbeidet ligger noe bak plan, men vi forventer å avslutte fasen som planlagt i 2024, godt under tildelte styringsrammer. Gjennom utforskende arbeid utvikler vi bedre selvbetjeningsløsninger for medlemmer som er født i 1963 eller etter. Disse medlemmene vil også få regelmessig informasjon om opptjente pensjonsrettigheter.

For å nå målene i fase 2 må vi ha økt digital utveksling av opptjeningsdata mellom offentlige pensjonsordninger. Alle ordningene har nå koblet seg på løsningen. Vi har et godt samarbeid med NAV om visning av offentlig tjenestepensjon, og er godt i rute med dette arbeidet.

Vi er også godt i gang med innsiktsfasen for prognose-løsning til kundesenteret vårt, slik at vi kan ivareta medlemmenes behov på en bedre måte. Første versjon

av en løsning for å kunne kombinere jobb og pensjon i pensjonsveilederen er levert. Prognosen for fasen er 148 millioner kroner, som er under forventet kostnad på 183 millioner 2023-kroner.

Ny offentlig tjenestepensjon – Fase 3

Fase 3 er administrative forberedelser til nye regler for offentlig tjenestepensjon, der målet er at medlemmene våre skal kunne ta opplyste pensjonsvalg og få pensjonen sin beregnet og utbetalt til rett tid.

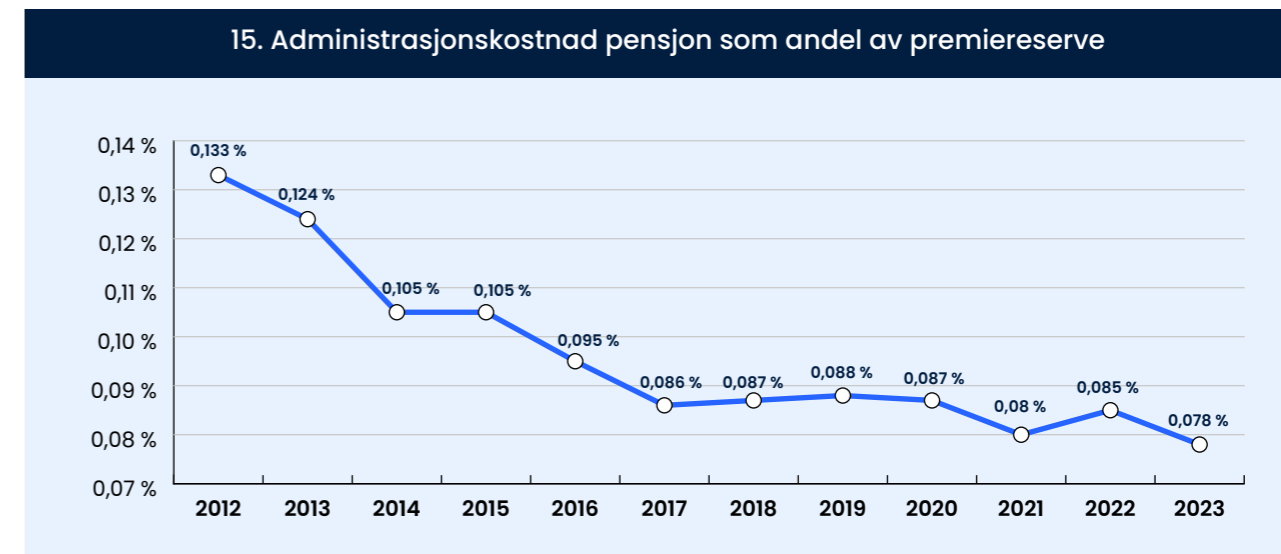
I 2023 har vi vært gjennom en ekstern kvalitetssikring i regi av Statens prosjektmodell (KS2), der vi fikk gode tilbakemeldinger, og er nå i gang med gjennomføringen. Høy parallellitet knyttet til andre prioriterte regelverks- endringer gjør at vi ligger noe bak skjema. Vi har nå justert planene for å kunne levere en god første akseptabel løsning i løpet av 2024, herunder en selvbetjent uttaks- løsning for medlemmene og en saksbehandlingsløsning for tilfeller som ikke kan håndteres digitalt.

I 2023 har vi fått på plass mange underliggende tjenester og beregninger som skal til for å håndtere nye regler. Ny refusjonsløsning som skal etableres fra slutten av 2024 er i henhold til plan. I 2023 har vi også gjennomført en vellykket «Proof of Concept» med andre OFA-parter. I fase 3 har vi særlig mange avhengigheter til andre samhandlings- partnere, inkludert andre OFA-parter, NAV, Skatteetaten og Fellesordningen for AFP. Prognosen for fase 3 er på 340 millioner, som tilsvarer P50 fra KS2 i 2023-kroner.

Kvalitetssikring av Pro 25

Pro 25 rapporterer status til AID i egne særmøter annenhver måned og har en tett og god dialog med departementet. Vi har i tillegg et grundig og godt regime for kvalitetssikring, blant annet en egen kvalitetssikrer som følger programmet. AID har en kvalitetssikrer som bidrar i departementets eierstyring. I tillegg har Pro 25 vært kvalitetssikret og behandlet flere runder i Digitaliseringsrådet.

I 2023 har vi gjennomført en vellykket KS2, samt at vi har operasjonalisert regimet for oppfølging av fase 3 basert på tilrådingene i KS2. De viktigste punktene er også ivarettatt i oppdatert sentralt styringsdokument.

Effektiv drift

For SPK er effektiv bruk av fellesskapets ressurser et viktig mål. I 2022 opplevde vi at en langvarig positiv produktivitetstrend snudde som følge av økt ressursbruk knyttet til blant annet pensjonsreformaarbeid, cybersikkerhet og personvern. I 2023 har pila snudd i riktig retning igjen.

Det høye aktivitetsnivået i reformarbeidet og for andre prioriterte oppgaver er videreført. Vi har økt investeringsnivået med 65 prosent, noe som bidrar til å holde driftskostnadene stabile. Dette vil imidlertid slå ut i økte avskrivninger og forvaltningskostnader etter hvert som nyutviklet programvare produksjonsettes.

Videre ser vi at den kraftige generelle prisveksten slår ut på blant annet leiekostnader og lisenser, og at pensjon og arbeidsgiveravgift øker betydelig. I motsatt retning begynner vår satsing på egne ansatte fremfor eksterne konsulenter å gi seg utslag i reduserte kostnader.

Pensjon

Samlet ser vi at nøkkeltallet «utvikling i administrasjonskostnad i prosent av pensjonsforpliktelser» reduseres med vel åtte prosent til 0,078 prosent.

Se figur 15: Administrasjonskostnad pensjon som andel av premiereserve

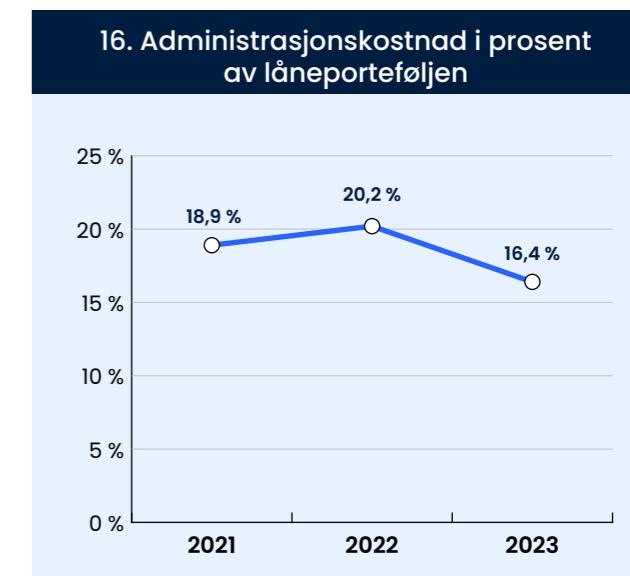
Boliglån

Den sterke pågangen etter boliglån de siste par årene har skapt behov for en vesentlig opptrapping av behandlingsskapiteten vår. Dette har ført til både en økning i lønnskostnader for egne ansatte og økt bruk av vikarer.

Hoveddelen av ressursbruken i låneforvaltningen skjer når låneforholdet skal etableres, mens videre oppfølging

av saker er mindre ressurskrevende. Utlånsporteføljen vår har økt med 50 prosent gjennom året. Til tross for økte behandlingskostnader, har produktivetsparameteren «administrasjonskostnad i prosent av låneporteføljen» utviklet seg positivt.

Se figur 16: Administrasjonskostnad i prosent av låneporteføljen

Andre prioriterte oppgaver

På andre prioriterte oppgaver som vi er tillagt i tildelingsbrevet for 2023 har vi levert som planlagt. Status på de enkelte oppgavene utdypes under.

2021			2022				2023				2024				2025
Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
1. Konsept	2. Planlegge		3. Gjennomføre										4. Avslutte		
Utredning	Forberede anskaffelse		3.1 Offentlig anskaffelse			3.2 Signere og implementere				Godkjenne					

Tabell: Fremdriftsplan for nytt lånesystem

Nytt lånesystem

I 2021 ble det etablert et prosjekt med mandat til å gjennomføre anskaffelsen av ny IT-løsning for boliglån. Vi må skifte ut IT-løsningen for forvaltning av boliglån for å sikre at staten kan innfri sine forpliktelser i henhold til hovedtariffavtalen. Den nye løsningen inkluderer både en helt ny lånesøknad, som skal være tilgjengelig fra Min side på spk.no, og en ny løsning for søknadsbehandling og forvaltning av boliglån.

Prosjektet jobber i all hovedsak etter besluttet fremdriftsplan, og passerte en svært viktig milepæl i juni 2023. Da signerte vi avtale med leverandøren Knowit AS. Vi er godt i gang med å etablere løsningen, og forventer at arbeidet vil fortsette frem til vi skal ta løsningen i bruk i slutten av 2024.

Fremdriftsplan:

For å kunne sikre kvaliteten på leveransen har vi etablert et tett samarbeid med Knowit. Leveransen er så langt i tråd med definerte kriterier i prosjektplanen og avtalen. Vi foretar kvalitetssikring i forbindelse med godkjenning av prosjektets formelle milepæler og har tett oppfølging og testing av alle kravene vi har satt til løsningen.

Prosjektets risikobilde er knyttet til prosjektets totale kompleksitet, leverandøren og vår evne til å levere i henhold til plan, samt konvertering av data fra gammel til ny løsning. Av et totalbudsjett i 2023 på 40,2 millioner kroner er det påløpt 20,7 millioner. Avviket skyldes i hovedsak periodisering av leverandørkostnad fra 2023 til 2024. Den totale prognosen for prosjektet er opprettholdt.

Modernisert premiesystem

Arbeidet med innføring av det nye premiesystemet følger vedtatt plan. Om lag 600 virksomheter, deriblant folkehøgskoler, private grunn- og videregående skoler, stiftelser og andre ble fra 2023 fakturert etter den nye premiemodellen. Med dette betaler tilnærmet alle våre medlemsvirksomheter nå en hendelsesbasert premie.

Premiemodellen gjør at virksomhetene blir mer økonomisk ansvarlige for endringer blant de ansatte, slik som for eksempel lønnsendringer og uttak av AFP for eldre årskull. Vi har også jobbet med enkelte tilpasninger av modellen i premie- og reservesystemet.

Høy lønns- og pensjonsregulering i 2023 har påvirket premien og gjort at flere virksomheter har fått en høyere

pensjonspremie enn det som ble estimert i prognosen. Årsaken til dette er hovedsakelig at virksomhetene har hatt en høyere lønnsvekst enn det som ble lagt til grunn i prognosen. Vi har sendt ut oppdaterte premieprognoser og gjennomført webinarer og individuelle møter for å dekke det økte informasjonsbehovet blant medlemsvirksomhetene knyttet til dette.

Videreutvikling av finansielt rammeverk

Riksrevisjonen har påpekt et behov for å avklare og videreutvikle de finansielle rammebetingelsene våre. Vi har, etter oppdrag fra AID, skissert ulike løsninger og begynt med tilretteleggingen. De viktigste tiltakene er:

- Utvikling av en statlig regnskapsstandard for pensjonsytelser. Arbeidet utføres i regi av DFØ, med bidrag fra SPK. Anbefalingen forventes å foreligge snarlig.
- En tilbakestilling fra «SPK-Forsikring» og «SPK-Forvaltning» som ble opprettet i 2001 til én SPK-virksomhet. Arbeidet innebærer tilpassing av enkelte formalia, samt en ombygging av økonomisystemet.

Vi forventer at de samlede løsninger kan implementeres med virkning fra 1. januar 2025. Parallelt vurderer vi håndteringen av de historiske fondsmidlene i vår balanse, og låneordningen for ansatte i jernbanesektoren.

Regelverk

I bruttoordningen beregnes pensjonen tradisjonelt av pensjonsgrunnlaget til medlemmet ved pensjonering, såkalte sluttlønnsprinsippet. I enkelte tilfeller tas det hensyn til tidligere høyere pensjonsgrunnlag, og det blir da beregnet et delt pensjonsgrunnlag.

Det har oppstått tvil om når det skal beregnes et slikt delt pensjonsgrunnlag som følge av en kjennelse fra Trygderetten i 2021. Kjennelsen bryter med tidligere kjennelser.

Departementet foreslår i et høringsnotat på nyåret 2024 presiseringer om når det skal beregnes et delt pensjonsgrunnlag i Statens pensjonskasse. Der foreslås det at dagens praksis blir inntatt i forskrift.

Bidrag til departementets politikkutforming

Som nevnt i tildelingsbrevet og instruksjonen skal vi bistå til departementets politikkutforming og budsjettarbeid. Oppgaven vår er å utarbeide gode utredninger og analyser. Oppdragene blir utført av juridisk avdeling, aktuarseksjonen, fagseksjonen og analyseseksjonen, ofte i tett samarbeid med departementet.

Vi har utarbeidet prognoser og beslutningsgrunnlag av god kvalitet i forbindelse med statsbudsjettet og bistått med innspill til budsjettarbeidet. Vi har videre levert en rekke utredninger, analyser og statistikk i forbindelse med pågående prosesser gjennom året. Blant de viktigste er utredninger knyttet til særalderspensjon, ny AFP, tilpasninger i etterlattepensjon og tidligere høyere pensjonsgrunnlag.

SPK er part i saker som går for Trygderetten og øvrige rettsinstanser. Flere saker som går fra Trygderetten til lagmannsretten, berører sentrale tolknings spørsmål. I rollen som part er det sentralt at vi ivaretar de hensyn som er viktige for departementet. Vi har hatt god dialog med departementet om disse sakene.

Innsatsfaktorer

I tidligere delkapitler har vi redegjort for leveransene våre – hva vi har gjort og hva vi har oppnådd. Her belyser vi innsatsfaktorene som er fundamentet for leveransene.

Våre medarbeidere, kultur og organisasjon

I 2023 har vi jobbet med å utarbeide en ny organisasjonsstruktur. Denne endringen er del av et lengre løp: Vi skal utvikle oss til å bli en attraktiv, fleksibel og fremtidsrettet organisasjon som understøtter strategien og det digitale skiftet. Samtidig med organisasjonsendringene gjennomførte vi en medarbeiderundersøkelse. Vi er svært tilfredse med at vi opprettholder en høy score midt i en omorganisering.

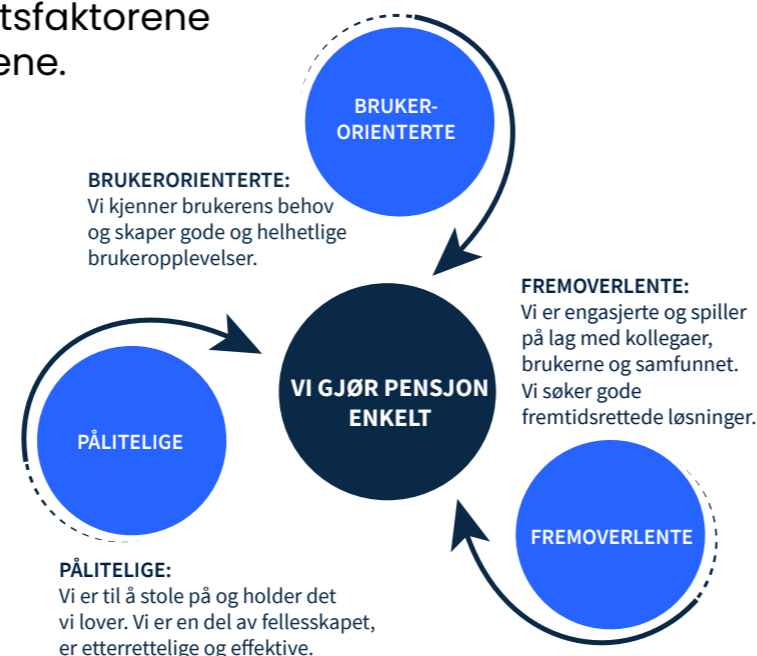
Som vist i figuren består verdiene våre i at vi skal være brukerorienterte, pålitelige og fremoverlente. Disse verdiene skal kjennetegne hvem vi er og hvordan vi jobber og bidra til å gi oss handlingsrommet vi trenger for å bruke kompetansen vår og utvikle oss videre.

Vi skal utvikle og forsterke organisasjonen gjennom kontinuerlig læring og utvikling – og vi skal ha brukerne i sentrum for alt vi gjør. For å sikre at vi beholder og utvikler medarbeidere har kompetanseutvikling vært et prioritert område. I tillegg er kontinuerlig medarbeider- og lederutvikling viktig.

Aktiviteter og resultater

På bakgrunn av organisasjonsanalysen fra 2022 satte vi i gang et omstillingsarbeid med mål om å bli en robust, fleksibel og fremtidsrettet organisasjon som støtter strategien, medlemmenes behov og det digitale skiftet.

Omstillingsprosessen har vært et strategisk sentralt og viktig arbeid for oss i 2023. Prosessen har tatt mye tid og oppmerksomhet, både i toppledelsen og andre grupper.

Etter anbefaling fra en nedsatt arbeidsgruppe forhandlet vi frem en ny organisasjonsstruktur for SPK, som ble etablert fra 1. oktober 2023.

Den nye organiseringen består av tre tjenesteavdelinger, seks fellesavdelinger og tre stabs- og støtteavdelinger. Fem av de nye avdelingene har et samlet ansvar for både daglig drift og digital produktutvikling.

Høstens arbeidsmiljøundersøkelse viste at vi fortsatt har høy tilfredshetsscore blant medarbeiderne våre. På en skala fra 0–5 var den samlede tilfredsheten på 4,4. Undersøkelsen viser at vi har engasjerte medarbeidere som får løst oppgavene sine på en god måte og at medarbeidere opplever å ha stor innflytelse på eget arbeid.

I reformperioden vi nå er inne i er det avgjørende at vi klarer å innhente tilstrekkelig og riktige ressurser, spesielt innenfor IT og utvikling. Her opplever vi fortsatt et arbeidsmarked der det er krevende å konkurrere om de gode kandidatene, selv om vi i stor grad får rekruttert ressursene vi trenger. Arbeidsgiverattraktivitet er derfor svært viktig, i tillegg til gode rekrutteringsprosesser.

For å nå målet om å være en attraktiv arbeidsplass som tiltrekker og beholder ressurser, har vi nedsatt en arbeidsgruppe som har jobbet med flere tiltak. Dette har blant annet resultert i et nytt konsept for arbeidsgiverprofilering. Vi har tatt nye bilder til bruk i rekrutteringsarbeid og annen markedsføring, både internt og eksternt. De eksterne bedriftsprofilene og karrieresiden på spk.no har blitt oppdatert med nye bilder og tekst. Vi har også opprettet et internt nettverk for unge ansatte – «Ung i kassa». Målet er at det skal være lett å være ung og ny i SPK, med gode muligheter til å bli kjent med andre på tvers av ulike avdelinger.

Vi rekrutterte flere nye medarbeidere i 2023, og opplevde å få fylt de fleste av våre ledige stillinger. I tillegg har vi fortsatt lav gjennomtrekk, som betyr at vi beholder kompetanse.

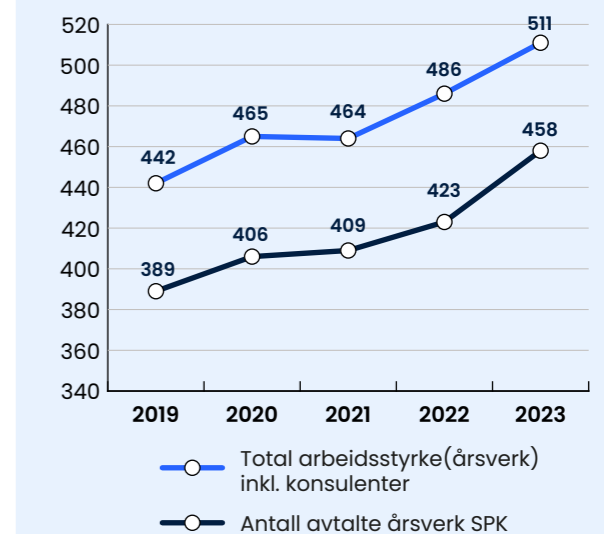
For at vi skal levere på strategien er vi også avhengig av at våre ansatte har rett kompetanse. Brukernes behov og forventninger er i stadig endring. Vi skal bevege oss fra manuell saksbehandling med digital støtte til digitale tjenester med manuell unntakshåndtering. Derfor må vi i større grad enn før jobbe strategisk og planmessig med kompetanseutvikling hos egne ansatte. Dette er også i tråd med hovedavtalen. Vi har besluttet å etablere et SPK-akademi, som skal bidra til at vi utvikler kompetanse innen våre strategiske satsningsområder, og sikre karriere- og kompetanseutvikling for alle ansatte.

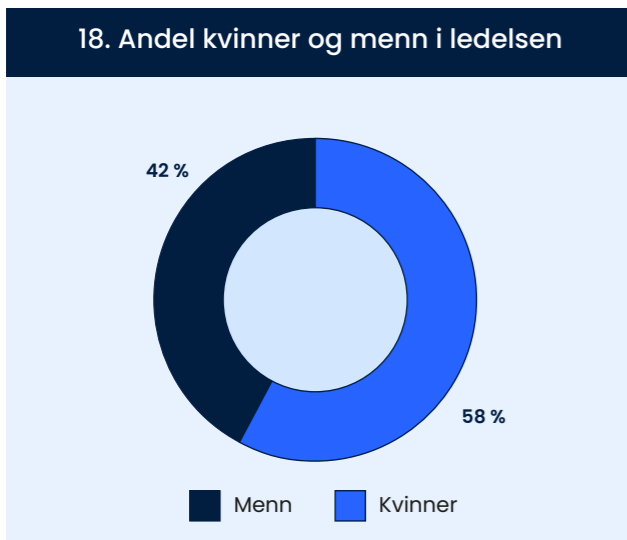
Gjennom 2023 har vi også jobbet med å styrke det partssammensatte samarbeidet innad i SPK. I tillegg har vi samarbeidet med de tillitsvalgte om en ny lønnspolitikk, som ble signert i høst.

I 2023 var det i gjennomsnitt 465 ansatte i SPK, som er en økning på 31 ansatte fra 2022, tilsvarende syv prosent. Det var totalt 450 utførte årsverk, også det en økning på 37 årsverk fra 2022. Se nøkkeltall i kapittel 2. Den samlede arbeidsstyrken vår var på totalt 511 årsverk. Av dette var 458 avtalte årsverk, og 53 innleide konsulenter. Selv om den totale arbeidsstyrken har vokst de siste årene er antall innleide konsulenter redusert til samme nivå vi hadde i 2019.

Se figur 17: Total arbeidsstyrke inkludert konsulenter

17. Total arbeidsstyrke inkludert konsulenter

Kjønnsfordelingen er god. Kvinneandelen blant ansatte var 56 prosent. Kvinneandelen blant ledere var 58 prosent, mens kvinneandelen i toppledelsen var 44,6 prosent. [Se figurene 18 og 19: Andel kvinner og menn i SPK og i ledelsen](#)

Vi har redusert det legemeldte sykefraværet med 0,69 prosentpoeng fra 2022 til 2023, hvor det endte på 3,06 prosent. Vi har fortsatt lav turnover. I 2023 var den på 5,3 prosent.

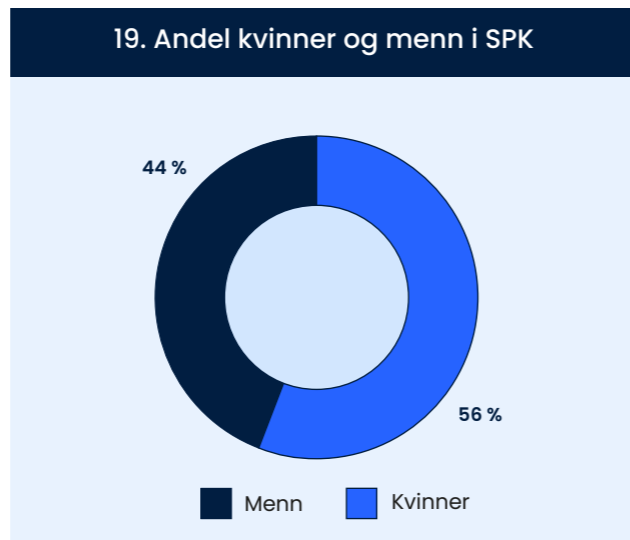
[Se figur 20: Turnover og legemeldt sykefravær](#)

Informasjonsteknologi

Innen informasjonsteknologi har vi jobbet for å opprettholde en stabil og sikker drift, sikre en god gjennomføringsevne og å bidra til den digitale transformasjonen vi skal igjennom. Driftsstabiliteten og tilgjengeligheten på IT-tjenestene våre har vært god gjennom hele året. Vi har ikke hatt noen alvorlige eller kritiske sikkerhetsbrudd i perioden. Vi har opprettholdt et høyt aktivitetsnivå på utviklingssiden.

På sikkerhetsområdet har vi gjennomført flere aktiviteter for å gjøre oss bedre rustet til å møte et økende trusselbilde i samfunnet. Vi har jobbet med å forbedre tilgangsstyringen til tjenester og å kvalitetssikre tjenestekatalogen vår.

[Se nærmere informasjon i kapittel 4 under sikkerhet og personvern.](#)

For å sikre god gjennomføringsevne har vi jobbet spesielt med kompetanse og arbeidsform. Gjennom året har vi hatt en rekke aktiviteter knyttet til faglig utvikling og tverrfaglig samarbeid med mål om å skape trygge og effektfulle team. Dette, i kombinasjon med aktiv rekruttering, har resultert i et styrket teknisk fagmiljø som setter oss i posisjon for å utvikle gode tjenester over tid.

Når det gjelder bidraget vårt til digital transformasjon og bedre tjenester til brukerne, har innsatsen i 2023 vært spesielt rettet mot ny offentlig tjenstepensjon og arkitektur for heldigitale tjenester uten manuell saksbehandling. Vi har beskrevet arkitekturstyringen og etablert en faggruppe på tvers av utviklingsmiljøene, som er godt i gang med arbeidet med målarkitekturen.

Dataforvaltning

Gjennom 2023 opprettholdt vi god kvalitet på våre mest kritiske data. Vi må imidlertid heve datakvaliteten ytterligere for å levere data til fremtidens selvbetjeningsløsninger, og har derfor startet arbeidet med å gjøre SPK enda mer datadrevet.

Datakvalitetstiltak gjennomført foregående år har minsket behovet for å korrigere historiske data for nye alderspensjonister. Dette betyr at datakvaliteten på disse dataene har blitt bedre.

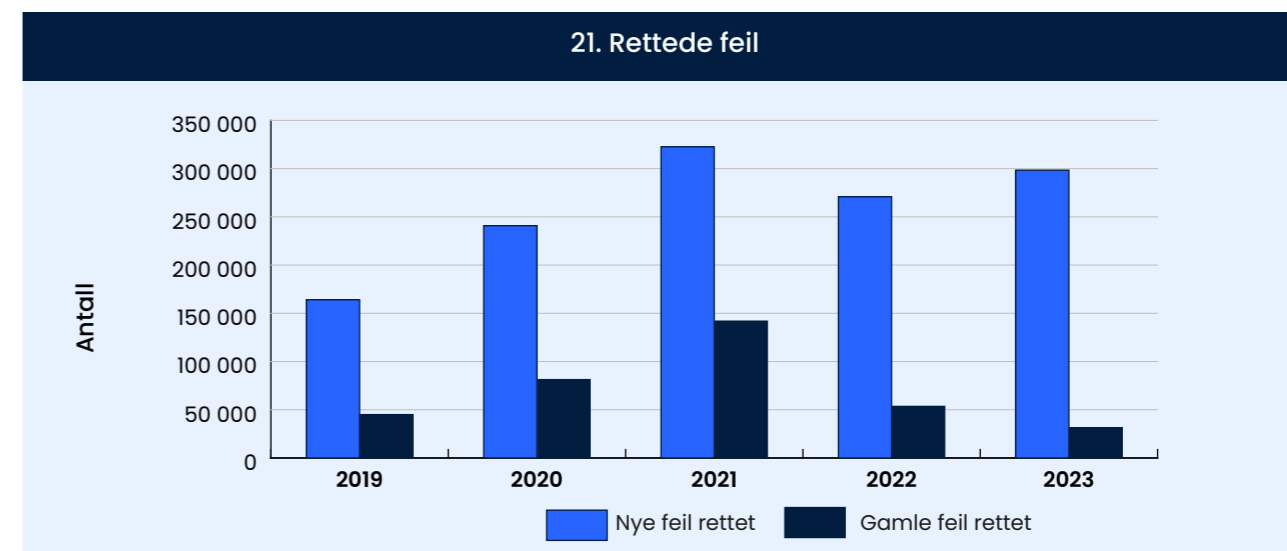
Vi mottok og kontrollerte cirka 1,9 millioner innrapporterte endringslinjer fra arbeidsgiverne, som er på samme nivå

som i fjor. Vi ryddet videre opp i datagrunnlaget på 6 700 yrkesaktive medlemmer i kommunal sektor, som var feilaktig innmeldt i stillingsgrader under minstegrensen vår. Disse er nå overført til rett pensjonsordning, og har fått opptjeningen de har krav på. I tillegg gjennomførte vi en rekke andre større og mindre kontrollaktiviteter for ulike medlemsgrupper.

I samarbeid med arbeidsgiverne har vi avdekket og korrigert cirka 330 000 avvik på innrapporterte data fra arbeidsgiverne. Dette betyr at vi oppdaget avvik på 16 prosent av dataene som vi bruker til å beregne opptjening av pensjonsrettigheter. Vi har derfor startet et arbeid med en ny løsning for fangst av lønns- og stillingsdata som skal gjøre det lettere å rapportere riktig til oss.

Vi ryddet opp i svært mange historiske data i 2020–2021, men feilrapporteringer er fortsatt en betydelig utfordring for å kunne opprettholde tilstrekkelig datakvalitet.

[Se figur 21: Rettede feil](#)

Styring og kontroll i verksemda

Styring og kontroll

Vi har god styring og kontroll. I 2023 hadde vi god måloppnåing, påliteleg rapportering og etterleving av lover og reglar. Vi nådde alle vesentlege mål og resultatkrav frå tildelingsbrevet for 2023.

Vi har også styrkt tryggingarbeidet vårt og ikkje hatt nokon kritiske tryggingshendingar eller avvik i året som har gått.

Styring og kontroll

Verksemdsstyringa vår

Verksemdsstyringa vår er bygd opp etter reglementet for økonomistyring i staten, med mål- og resultatstyring som eit overordna prinsipp. Instruks for økonomi- og verksemdsstyring og tildelingsbrevet frå AID legg føringar for styring, kontroll og rapportering. Vi har hatt tertialvise etatsstyringsmøte og fem særsmøte om reformprogrammet Pro 25, og dessutan løpande dialog om særskilde tema.

Den eksterne økonomirapporteringa er basert på dei statlege rekneskapsstandardane (SRS) i tillegg til den ordinære rapporteringa til statsrekneskapen. Den interne økonomistyringa er basert på periodisert rekneskap. Vi følger månadleg opp resultatata mot årlege, periodiserte budsjett, supplerte med kostnadsanalysar på produkt- og kundegrupper.

Statusen på måla i tildelingsbrevet og våre eigne mål og strategiske prioriteringar blir vurdert og gjennomgått av leiinga fem gonger i året. Kvart tertial vurderer toppleinga risikobiletet for verksemda og vurderer tiltak på dei høgaste risikoane. Vi har ei løpande oppfølging av risikoreducerende tiltak. Alle avdelingar, produktområde og reformprogrammet vurderer måla sine, resultat og risiko for å sjå korleis det påverkar den samla statusen for verksemda.

Utviklingsarbeidet vårt er produktretta. Arbeidsforma vår er utforskande og innsiktsbasert. For å gjere dette på ein god måte, har vi fem produktområde med ulike produktteam som har ansvar for måloppnåinga for kvar sitt ansvarsområde. Målstyringa for det digitale arbeidet er integrert med den samla mål- og resultatoppfølginga vår. Leiinga set den overordna retninga, mens produktområda er ansvarlege for å definere gode operative mål og finne dei beste løysingane for å nå måla. Verksemdsstyringsavdelinga har ansvaret for den heilskaplege porteføljestylinga med gode prosessar for styring og prioritering av mål på tvers.

Som det blir omtalt i kapittel 2 og kapittel 3.7 Innsatsfaktorar, omorganiserte vi organisasjonen vår frå 1. oktober 2023. Vi vidareførte sentralisert porteføljestyling for å sikre heilskapleg styring og for å legge til rette for gode prioriteringar på tvers. Vidare sentraliserte og samla vi fagmiljøa innanfor både økonomistyring, mål-, resultat- og risikostyring. Etter ein overgangsperiode vart den nye organiseringa fullt etablert frå årsskiftet. Med den nye organisasjonen på plass har vi eit mål om å forbetre heile verksemdsstyringa vår dei neste åra.

Vi har etablert tre forsvarslinjer innanfor risikostyring og internkontroll, som utgjør dei tre nivåa for handtering av risiko og for å sikre etterleving av lover og reglar og forsvarleg rapportering. Den første forsvarslinja består

av alle tilsette og avdelingane som er direkte involverte i den daglege drifta. Den andre forsvarslinja er funksjonar i verksemdsstyringsavdelinga som støttar og følger opp første forsvarslinje. Tredje forsvarslinje er internrevisjonen, som kompletterer kontrollorganiseringa vår og har ei direkte rapporteringslinje til administrerande direktør. Leiaren for mål- og risikostyring koordinerer revisjonsoppdrag. Vi har ein rammeavtale med PwC som utgjer internrevisjonen vår.

Målstyring

Vi har god styring og kontroll på verksemda vår. Vi når dei fleste måla som er sette i tildelingsbrevet frå AID. Der vi ikkje når målsetjinga som er sett på dei enkelte delmåla, har vi i styringsdialogen med departementet hatt god dialog om årsakene og tiltaka vi gjer for å betre situasjonen. Vi nådde ikkje måla på behandlingstid på refinansiering av bustadlån og svartid på e-post. *[Dette omtaler vi nærare i kapittel 3.3 om bustadlån.](#)*

Styringsdialogen med departementet har vore god i 2023. Vi er transparente både på resultat og risiko, og vi får gode tilbakemeldingar frå AID i etatsstyringsmøta.

Vi gjekk inn i året med nye mål i tildelingsbrevet. Det er definert nokre klare samfunns- og effektmål for brukarane, med tilhøyrande nye delmål. Dette har vi operasjonalisert og følgd opp i faste mål- og resultatgjennomgangar gjennom året.

Risikostyring

Vi har arbeidd aktivt med risikostyringa i heile organisasjonen i 2023. Gjennom året identifiserte vi fleire nye risikoelement som kan påverka måloppnåinga negativt. Målretta arbeid med tiltak gjorde at vi reduserte mange av risikoane.

Vi fekk brev frå AID om delt pensjonsgrunnlag i offentleg tenestepensjonsordning som ei oppfølging av rettsavgjerda i Trygderetten om nedgang i lønn. På bakgrunn av dette vart risikoen redusert, men konsekvensnivået vart halde

ved lag. Risikoen på auka parallellitet og kompleksitet i Pro 25 er også redusert, då vi har gjennomført klare prioriteringar av utviklingsoppgåvene våre i mål- og budsjettprosessen og no er rigga for å handtera dette. Risikoen for at vi ikkje skulle klare å implementere dei nye regelverksendringane innan dei tok til å gjelde, vart redusert då tidspunktet for ikraftsetjing av sveralder og minstegrenser vart kjent.

Dei høgaste risikoane våre ved utgangen av året er på det eksterne trusselbiletet og ustabil og gammal analyseplattform. Uroa i verda og auka trusselaktivitetar påverkar det digitale tryggingsbiletet vårt negativt. Vi har sett i gang fleire tryggingstiltak, mellom anna døgntkontinuerleg tryggingsovervaking. Det gjer at vi er betre rusta om vi skulle bli utsette for eit alvorleg angrep. Den andre høge risikoen er ustabiliteten i dagens analyseplattform. Vi er i gang med å skaffe eit nytt analysesystem, men det reduserer ikkje utfordringane våre med den ustabile plattformen vi har i dag. Her har vi gjennomført dei avbøtande tiltaka vi klarer.

Økonomistyring

På økonomisida har vi god oversikt og kontroll. Det har vore krevjande å føreseie effekten av den kraftige lønns-, pris- og renteutviklinga på premie- og utlånsbudsjetta, og vi avslutta året med noko avvik mot statsbudsjettet. På driftssida var resultatata noko betre enn føresett gjennom året. Utfordringane knytte seg til allokeringa av ressursar til utviklingsprogrammet Pro 25 opp mot andre viktige tiltak som kravde innsats gjennom året.

Tryggleik og personvern

I 2023 vart vi ikkje utsett for alvorlege hendingar som har lamma eller hindra verksemda vesentleg, og vi unngjekk kritiske hendingar og avvik. Som følge av tryggingssituasjonen i verda har vi retta større merksemd mot interne truslar og eksterne angrep. Vi har etablert eit internt senter for tryggingsovervaking med bistand frå ein ekstern leverandør, ref. utdjupinga under risiko-styring ovanfor.

Vi handterte to alvorlege avvik på personopplysnings-tryggleiken, og eitt av dei vart varsla til Datatilsynet. Varselet gjaldt utilsikta lagring av personopplysningar i ein systemlogg.

I lys av trusselbiletet har vi gjennomført sårbarheits-reducerande samtalar og utvida tryggingssamtalar med alle som jobbar med skjermingsverdig informasjon. Vi har i løpet av 2023 vidareutvikla og revidert leiingssystemet for informasjonstryggleik og forbeta dei styrande dokumenta våre, og kopla oss på Nasjonalt avgrensa nett (NBN). Mangelen på innebygd personvern i dei eldre løysingane våre tar vi med oss vidare inn i 2024. Det er utfordrande å redusere denne tekniske gjelda samtidig med store system- og prosessløft som følge av omfattande regelverksendringar.

Vi har lagt eit godt grunnlag for å styrke internkontrollen, verne skjermingsverdig informasjon, sikre etterleving av rutinar og avgrense tilgangar utover tenestlege behov i 2023. Som følge av ei ny internorganisering treng vi å oppdatere ansvarsmodellen for behandling av personopplysningar, behandlingsprotokoll og relevante styrande dokument.

Revisjon og ekstern kvalitetssikring

PwC, internrevisoren vår, byrja våren 2022 ein overordna gjennomgang av internkontrollsystemet for behandling av personopplysningar. Hausten 2022 gjennomførte PwC ei vurdering av det operative nivået, mellom anna av korleis styrande føringar og kontrollaktivitetar som gjeld behandling av personopplysningar er implementerte. Tilbakemeldinga frå internrevisjonen var at vi har eit godt grunnlag for å vareta god styring og kontroll av personvernområdet, men at vi har enkelte manglar eller forbetningspunkt. Revisjonsarbeidet i 2023 bestod av konkret testing for å vurdere faktisk etterleving på nokre utvalde område. Vi fekk mellom anna ei tilråding om at handteringa vår av DPIA og avvik tidvis er for omfattande og tar meir kapasitet enn det som strengt tatt er nødvendig. Vi jobba med forbetningsforslaga i heile 2023.

Vi hadde ikkje mottatt revisjonsmeldinga frå Riksrevisjonen for rekneskapsåret 2023 då denne rapporten vart levert. Riksrevisjonen tok inn ei presisering knytt til behov for vidareutvikling og presisering av det som i tildelingsbrevet blir kalla «det finansielle rammeverket» vårt i rapporten sin til Stortinget (Dok1) for rekneskapsåret 2021 og vidare fordi vi har sett i gang arbeidet med å avklare rammevilkåra. Vi avstemte arbeidet med AID sommaren 2023, og vi tar sikte på å starte tilpassingane i 2024.

Pensjonsprogrammet Pro 25 utgjer ein vesentleg del av ressursbruken vår. Det er derfor viktig med eit grundig og godt regime for kvalitetssikring. Vi har derfor ein eigen ekstern kvalitetssikrar som følger programmet. AID har òg ein kvalitetssikrar som bidreg i departementet si eigarstyring.

Fellesføringar

Det er tre fellesføringar frå Regjeringa i tildelingsbrevet for 2023.

Lærlingar

I tråd med fellesføringane har vi både tilsett lærlingar og hatt eit samarbeid med opplæringskontoret OK Stat i 2023. I 2023 tilsette vi to lærlingar i faget IT-utviklar.

Vi har dermed nådd målsetjinga om at vi skal ha fire lærlingar i verksemda vår til kvar tid. Vi har i tillegg hatt fire studentar innom i praksis i løpet av 2023.

Reduksjon av konsulentbruk

Ei av fellesføringane i 2023 var å redusere konsulentbruken på område der det låg til rette for å nytte interne ressursar og kompetanse. Vi har derfor arbeidd aktivt med å redusere konsulentbruken gjennom mellom anna auka rekruttering av eigne tilsette. Dette gjeld særleg innanfor den operative utviklinga av ny programvare, der talet på eigne utviklarar har auka med vel 20 prosent gjennom året. Dette gjer at delen tilsette versus

konsulentar i utviklinga har auka med sju prosentpoeng, til 65 prosent. Parallelt med nedtrappinga i dei store utviklingsprogramma vil dette gi ein vesentleg reduksjon av konsulentbruken vår.

Konsulentane vi bruker, er i hovudsak leigde inn via rammeavtalar til IT-området vårt. Vi auka den samla konsulentbruken med knappe fem prosent i 2023, til 178 millionar kroner. Bakgrunnen er auka aktivitet i pensjonsprogrammet Pro 25 og tiltak i samband med utskiftinga av lånesystemet vårt. I snitt utgjorde dette 53 innleigde konsulentar til kvar tid i 2023.

Vi kjem framleis til å ha behov for å leige inn spesialkompetansar på enkelte område for å sikre stabil drift og vidareutvikling av IT-løysingar i framtida. Samtidig er vi bevisste på å utnytte konsulentane til intern kompetanseheving og kunnskapsoverføring.

Tenester frå kommunikasjonsbransjen blir nytta i svært liten grad. Tenestekjøp var på 340 000 kroner, og var knytt til medieovervaking, omsetjingar og fotografering.

Vurdering av auka bruk av desentralisert arbeid

Vi er ei verksemd med rundt 465 tilsette der alle er knytte til eitt hovudkontor på Skøyen i Oslo. Vi har sett det som ein stor fordel at alle tilsette er samla rundt den same lokasjonen fysisk. Då dei tilsette måtte på heimekontor under pandemien, påverka det måten vi jobbar på og kulturen vår. Derfor vart det etter pandemien viktig for oss å få dei tilsette fysisk tilbake på kontoret. Vi ser at jamleg fysisk nærvær skaper den beste samhandlinga og legg til rette for varetaking og utvikling av felles kultur, kompetanse og eit godt arbeidsmiljø.

SPK har også før den hybride arbeidskvardagen lagt vekt på fordelene av å ha alle dei tilsette på ein geografisk stad. Vi har tett samanvevde prosessar som forsterkar at samlokalisering er effektivt for oppgåveløysinga vår. På bakgrunn av dette har vi valt å ikkje legg til rette for desentralisert arbeid. Med til saman 465 tilsette reknar

vi det verken som effektivt eller formålstenleg å opprette lokale kontorfellesskap i distrikta. Vi opplever at vi jamt over klarer å tiltrekke oss den nødvendige kompetansen. Sidan vi ikkje har lokale for personleg/«fysisk» betening av medlemmer eller verksemdar, har vi ikkje behov for å vere til stades lokalt andre stader i Noreg.

Den hybride arbeidskvardagen har lagt til rette for at dei tilsette kan bu mindre sentralt. Vi ønsker likevel at alle tilsette skal vera fysisk til stades i kontorlokala våre kvar veke. Dersom enkelte tilsette har særskilde behov som påverkar grada av fysisk nærvær, opnar vi sjølvsagt for å komme desse i møte.

Berekraftsarbeidet vårt

SPK er ein viktig aktør innan offentleg tenestepensjon og i økosystemet for pensjon. Ordningane vi forvaltar skal sikre økonomisk tryggleik for medlemmene våre i alle livets fasar, men også bidra til at fleire jobbar lenger og at medlemmene våre kan ta opplyste pensjonsval. Vi bidreg til å gjere livet tryggare for ein stor del av befolkninga i Noreg, gjennom forvaltninga av pensjonsrettane til over éin million nordmenn, men også gjennom forsikringsordningar ved sjukdom, uførleik og for medlemmer sine etterlatne.

Gjennom samfunnsoppdraget vårt bidreg vi til delmåla knytte til nasjonalt tilpassa sosiale velferdsordningar på mål 1, redusere forskjellar (mål 10) og målet om anstendig arbeid og økonomisk vekst (mål 8).

Som verksemd gjer vi også bevisste val for å bli betre innanfor fleire berekraftsmål, som mål 5, 10, 11, 12 og 13. Vi er lokaliserte i energieffektive lokale med gode kollektivmoglegheiter, har fleksible løysingar for heimekontor og legg til rette for at kursverksemda vår kan gjennomførast digitalt. Vi har høg grad av likestilling på arbeidsplassen, samtidig som vi tilbyr ein inkluderande arbeidsplass med gode moglegheiter for utvikling. I innkjøpa og anskaffingane våre legg vi vekt på klima, miljø og sosial berekraft i samsvar med regelverket.

Vi har òg gode rutinar for gjenbruk og handtering av elektronisk avfall.

Vi arbeider òg for innovasjon og meir effektive løysingar innan økosystemet for pensjon (mål 9). Vi byggjer og bidreg til nye fellesløysingar, meir effektiv samhandling mellom dei andre pensjonsleverandørane, men også meir automatisering. Vi arbeider for at borgarane skal få betre tenester og kunne ta opplyste pensjonsval, men òg for at pensjonssystemet skal vera berekraftig.

Sjølv om vi gjer mykje allereie, har vi bestemt oss for at vi vil gjere meir. Vi har derfor valt oss ut nokre berekraftsmål vi vil arbeide særskilt vidare med i dei kommande åra. Berekraftsmåla våre vil bli følgde opp på lik linje med den ordinære mål- og resultatoppfølginga vår.

Framtidsutsikter

Vurdering av framtidsutsikter

Vi gjer pensjon enkelt! Då vi formulerte visjonen vår, var vi fullstendig klar over kor ambisiøs han var. Men det gir oss òg ei retning. Vi er stolte av innsatsen vår gjennom 2023, men erkjenner samtidig at vi framleis har eit stykke fram til å realisera visjonen. Vi veit at mange synest at pensjon er vanskeleg.

Pensjonsreforma skal bidra til å auke berekrafta i pensjonssystemet. I 2025 kan dei første årskulla ta ut pensjon etter dei nye reglane for offentleg tenestepensjon. Reglane gir auka fleksibilitet og skal bidra til at det er lettare og meir lønnsamt å stå lenger i arbeid. For at reforma skal lykkast er det nødvendig at borgarane forstår insentiva i regelverket, og at dei kan ta opplyste val om pensjonen sin. Å setje medlemmene i stand til dette er ei kjerneoppgåve for oss i åra som kjem, og vil krevje innsats på fleire område.

Brukarane må ta eit større ansvar for pensjonen sin, og dei har større fleksibilitet. Det vil seie at vi i endå større grad må vere i stand til å rettleie basert på situasjonen til kvar enkelt. Det stiller høge krav til beteningsløyisingane våre.

Tilsvarande må medlemsverksemdene som er tilknytt oss, kunne forstå og føresjå pensjonspremien sin. Dette utgjer ein stor del av kostnadene for verksemdene og har derfor mykje å seie for den økonomiske planlegginga deira, og dermed for sikre føreseielege rammer. Dei må settast i stand til å sjå korleis seniorpolitikken deira påverkar økonomien og underbygger berekrafta i pensjonssystemet.

Innføring av nytt regelverk

I den nære framtida vil mesteparten av innsatsen vår gå med til å innføre ein ny offentleg tenestepensjon, og i 2025 vil dei første årskulla kunne ta ut pensjon etter det nye regelverket. Samtidig vil dei fleste pensjonistane

framleis få pensjonen sin etter det gamle regelverket, og fleire yrkesaktive fødde i 1962 eller før skal ta pensjonsval for dei neste åra. Desse skal vi framleis ivareta på ein god måte. Men, hovudvekta av utviklinga vår vil dreie seg mot ny offentleg tenestepensjon og medlemmer som er fødde i 1963 eller seinare – 90 prosent av medlemsmassen vår som er i arbeid.

Først og fremst må vi sikre at vi er i stand til å betale ut pensjonar til forventa tid og med rett kvalitet. I tillegg må vi sikre at tenestene vi tilbyr medlemmene våre, gjer at dei sjølve kan ta ut og administrera pensjonen sin på ein enkel og forståeleg måte.

Vi veit ikkje sikkert korleis medlemmene våre vil forhalde seg til det nye regelverket, og dermed heller ikkje korleis vi skal tilpasse tenestene våre for å møte behova deira. I dei seinare åra har vi gjort vesentlege endringar i utviklingsmetodikken vår. Vi ønsker ei meir smidig og lærande tilnærming. Og det er først når medlemmene byrjar å ta i bruk dei nye tenestene at vi kan bruke erfaringane til å forbetre dei ytterlegare. Innføringsarbeidet vårt vil derfor halde fram ut 2026, slik at vi kan bygge på erfaringane til dei første årskulla.

Samarbeid

Trass i at vi i eit kort perspektiv må sikre eigne leveransar, erkjenner vi også at pensjonen frå SPK ikkje utgjer den heilskapen medlemmene treng å forhalde seg til. Dei treng ei oversikt over den totale pensjonen sin.

For å få til dette må sjå vi på eigne tenester og prosessar i samanheng med andre aktørar. Samarbeidet blir stadig betre, men det er nødvendig å styrke dette ytterlegare. Først og fremst for å møte behovet til medlemmene.

Behovet for samarbeid mellom ulike aktørar vil berre bli sterkare i åra som kjem. SPK, som ein stor aktør innan offentlig tenestepensjon, vil derfor auke innsatsen mot meir og endå betre samarbeid.

Strategi for heilskapleg pensjonsinformasjon

I NOU 2022: 7 Et forbedret pensjonssystem, som vart lagd fram i juni 2022, tar ein til orde for at det bør utarbeidast ein overordna strategi for samla pensjonsinformasjon. Dette vart følgt opp i Meld. St. 6 (2023-2024) Et forbedret pensjonssystem med styrket sosial profil.

Nokon av hovudtrekka i meldinga er å auke aldersgrenser i tråd med at levealderen aukar, justere reguleringa av pensjonar og å betre skjerme pensjonen for uføre mot effekten av levealdersjusteringa.

Ein følger også opp forslaget frå NOU-en om ein overordna strategi for pensjonsinformasjon. Etter at meldinga er behandla av Stortinget vil Regjeringa ta initiativ til å utarbeide ein slik strategi.

Det vidare arbeidet til regjeringa vil også påverke oss i veldig stor grad. Det er sannsynleg at vi må tilpasse oss endringar av regelverket også etter 2025. Systema våre må heile tida vere oppdaterte i samsvar med gjeldande regelverk. Gjennom pensjonsreforma har kvar enkelt innbyggjar fått meir fleksibilitet til å ta fleire val om jobb og pensjon. Samtidig har kvar enkelt vorte pålagd meir

ansvar for å orientere seg og ta sjølvstendige val. Folk treng informasjon og tenester for å kunne nytte seg av fleksibiliteten, som gjer dei i stand til å ta gode og berekraftige pensjonsval.

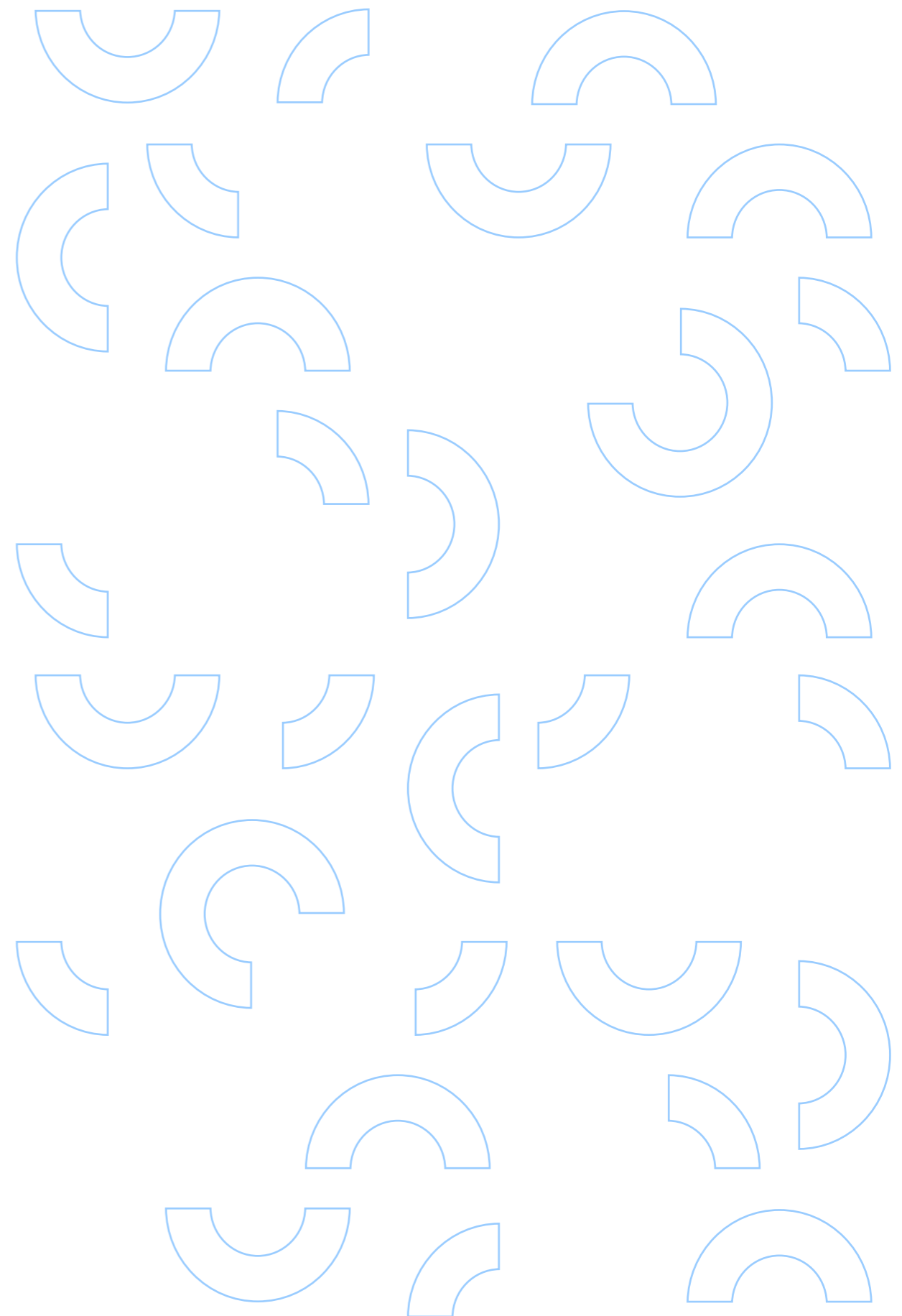
SPK støttar forslaget om ein heilskapleg strategi for pensjonsinformasjon. Korleis ein slik strategi vil påverke oss er usikkert, men det er heilt sikkert at han vil det.

Bruk av kunstig intelligens (KI)

Kunstig intelligens blir i aukande grad trekt fram som eit viktig verktøy for å effektivisere og skape betre tenester i offentlig sektor. Dette er vi samde i, og vi meiner det kan vere eit gevinstpotensial å ta i bruk datadriven innsikt, noko vi allereie har gjort på enkelte område. Vi samarbeider i nettverk med andre statlege verksemder, og deler erfaringar og løysingar. På sikt trur vi at kunstig intelligens kan bidra til å levere meir treffsikre og brukartilpassa tenester, auke samfunnsnyttan av eiga verksemd, effektivisere arbeidsprosessar og redusere risiko.

Organisasjonsutvikling

Pensjon er eit viktig og spennande område. Med kompetansen vår og dei utruleg dyktige medarbeidarane våre, vil SPK halda fram med å bidra til å utvikle pensjonstenester til samfunnets beste. Den teknologiske utviklinga skjer i eit akselererande tempo. Kunstig intelligens vil bidra til å løyse oppgåver på nye måtar, og kampen om hovuda vil spisse seg til ytterlegare. Vi har som mål å vere leiande på offentlig tenestepensjon og digitalisering. For å sikre at vi har den nødvendige kompetansen og at vi held fram med å vere ein attraktiv arbeidsgivar, må vi derfor auke innsatsen for å utvikle våre eigne medarbeidarar i åra som kjem.

Årsregnskap

Årsregnskap for Statens pensjonskasse

SPK har i 2023 inntektsført samlet 11,4 milliarder kroner og utgiftsført 39,5 milliarder kroner i bevilgningsregnskapet. Dette gir en netto utgiftsføring på 28,1 milliarder kroner.

Resultatregnskapet viser brutto størrelser innenfor de ulike ordningene:

Pensjon

Pensjonspremien er økt med 5,2 milliarder kroner til 27,5 milliarder kroner, i hovedsak som følge av lønnsvekst. Pensjonsutbetalingene har på sin side økt med netto 2,5 milliarder kroner til 34,8 milliarder kroner, primært som følge av økning i grunnbeløpet i folketrygden og økning i antall pensjonister. Premiereserven for alle ordninger samlet har steget fra 647 til 729 milliarder kroner. Økningen skyldes i hovedsak høy pensjons- og lønnsregulering. I henhold til de statlige regnskapsstandarder balanseføres ikke forpliktelsen, og økningen fremkommer ikke i regnskapet.

Lån

Samlede utlån er økt med 22,2 milliarder kroner til 67,7 milliarder kroner. Rente- og gebyrinntekter har økt med 1,4 milliarder kroner til 2,1 milliarder kroner. Statens boliglånsordning er attraktiv i dagens stigende rentemarked, og søknadsinngangen gjennom 2023 og inn i 2024 er fortsatt meget høy.

Personskade

Premien for yrkesskadeordningen i 2023 er på nivå med 2022. Premien for gruppelivsordningen har økt med 32 millioner kroner til 140 millioner kroner. Hovedårsaken er økningen i ytelsene til etterlatte som ble endret i

forbindelse med tariffoppgjøret og gjort gjeldende fra 1.5.2022. Utbetalte personskade- og gruppelivsstatninger øker med 38 millioner kroner sammenliknet med 2022. Generelt vil erstatningsnivået variere fra år til år ut fra saksvolum, skadeomfang og antall erstatningsmottakere. Økningen i erstatningsutbetalingene i 2023 ses også i sammenheng med at ytelsene til etterlatte i gruppelivsordningen økte fra 1.mai 2022.

Administrasjon

Vi leverte i 2023 et samlet resultat på 57,5 millioner kroner, som er 32,2 millioner kroner høyere enn i 2022. Vi oppnådde kravet til kontant driftsresultat, kapittel 2470, på 15 millioner kroner. Vi satte av 55 millioner kroner til investeringsformål. Herav ble 6 millioner kroner trukket fra reguleringsfondet og 6,4 millioner kroner fra annen virksomhetskapital. Samlet virksomhetskapital er per 31.12 på 862 millioner kroner, hvorav reguleringsfondet utgjør 138 millioner kroner.

Vi hadde en omsetning på 712,9 millioner kroner, som er 45,5 millioner kroner og 6,8 prosent høyere enn i 2022. Inntekter knyttet til administrasjon av pensjonsordningene har økt med 15,9 millioner kroner som følge av økte volumer. Inntekter knyttet til forvaltningen av låneordningene økte med 19,5 millioner kroner etter kraftig økning i antall søknader og økt låneportefølje. Justerte priser innen personskadeforvaltningen ga en inntektsøkning på 8,3 millioner kroner.

Samlede driftskostnader økte med 16,8 millioner kroner

Vi hadde en moderat vekst i driftskostnadene i 2023. Samlet ressursbruk øker, men er kraftig dreid mot balanseførte investeringer, som har økt med 67,1 millioner kroner fra 2022 til 2023. De viktigste av disse er pensjonsprogrammet Pro25 og nytt lånesystem.

Lønnskostnadene økte netto med 24,7 millioner kroner, etter aktivering av interne ressurser i investeringsprosjektene.

Vi har hatt en bemanningsøkning på 35 årsverk/åtte prosent sammenliknet med 2022. Ansettelsene knytter seg i hovedsak til systemutvikling, -forvaltning og IT-sikkerhet, hvor aktiviteten øker, samtidig som vi arbeider med å begrense bruken av konsulenter og vikarer til fordel for egne ansatte. Arbeidsgiveravgiften øker proporsjonalt, men med tillegg for den ekstra avgiften for høye inntekter som ble innført i 2023. Pensjonskostnadene øker vesentlig, men fra et ekstraordinært lavt nivå i 2022 etter oppløsning av overdekning fra vårt tidligere fiktive fond.

Avskrivningene økte med 1,3 millioner kroner. Det har vært en beskjeden utskiftning av anleggsmidler gjennom året, men pågående tiltak øker saldoen på

«anlegg under utførelse» til 86,2 millioner kroner, som vil aktiveres påfølgende år.

Andre driftskostnader viser en reduksjon på 9,2 millioner kroner. Konsulentkostnadene ble redusert med netto 15,2 millioner kroner, etter økning av investeringsgraden og bevisst satsning på å øke andelen egne ansatte i stedet for innleide konsulenter i programvareutviklingen. Bruken av vikarer har derimot økt med 7,9 millioner kroner, som følge av den kraftige økningen i søknader om boliglån.

Ellers ser vi noe økte kostnader knyttet til IT-lisenser, lokalleie og -drift, som følge av flere medarbeidere og generell prisutvikling.

Finansinntektene økte med 3,5 millioner kroner som følge av økning i rentenivå og beregningsgrunnlag.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement, og gir etter min vurdering et rettviseende bilde av vår økonomiske status, resultater av virksomheten i 2023, samt kontante bevilgninger og transaksjoner.

Vi revideres som statlig forvaltningsorgan av Riksrevisjonen.

Tomas Berg
administrerende direktør

Virksomhetsregnskaper regnskapsåret 2023, for:

Statens pensjonskasse

Organisasjonsnummer 982583462 og 974760967

Jernbanens Pensjonskassefond

SPK har internt delt regnskapet i «SPK forvaltning» (administrasjonsdelen) og «SPK forsikring» (pensjons- / låne- og forsikringsordningene). Regnskapene er registrert med separate organisasjons- og regnskapsførernummer, men avlegges samlet.

Rapporten inkluderer også regnskapet for Jernbanens Pensjonskassefond.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet avlegger egen årsrapport.

Nærmere forklaring av innretning og oppstilling framgår av prinsippnoten.

Oppstilling av bevilgningsrapporteringen, 31.12.2023

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling *	Regnskap 2023	Merutgift (-) og mindreutgift
0041	Stortinget	01	Driftsutgifter	B		73 657 188	
0440	Politiet	01	Driftsutgifter, kan nyttes under kap 441, post 1 og kap. 443, post 1	B		498 120	
0471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettsferds-vederlagsordning	71	Erstatningsansvar mm., overslagsbevilgning	B		37 160	
0611	Pensjoner av statskassen	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A, B	16 500 000	6 260 131	10 239 869
0612	Tilskudd til Statens pensjonskasse	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	8 816 000 000	7 637 843 812	1 178 156 188
0612	Tilskudd til Statens pensjonskasse	22	Sluttoppgjør, overslagsbevilgning	A	-	-	-
0612	Tilskudd til Statens pensjonskasse	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning	A	86 000 000	107 664 164	-21 664 164
0613	Arbeidsgiveravgift til folketrygden	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	1 000 000	1 000 000	-
0613	Arbeidsgiveravgift til folketrygden	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning	A	-	-	-
0505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	01	Driftsutgifter	A, B	62 000 000	59 813 217	2 186 783
0505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	70	Tap/Avskrivninger	A	2 000 000	-260 161	2 260 161
0505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	90	Utlån, overslagsbevilgning	A	32 200 000 000	31 016 614 366	1 183 385 634
0506	Yrkesskadeforsikring	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	95 000 000	88 382 124	6 617 876
0507	Gruppelivsforsikring	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	240 000 000	251 147 021	-11 147 021
1700	Forsvarsdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter, overslagsbevilgning	B		108 901 530	
1720	Forsvaret	01	Driftsutgifter	B		6 444 309	
			Sum andre tildelinger		41 518 500 000	39 358 002 981	
2470	Statens pensjonskasse	2401	Driftsinntekter, overslagsbevilgning	A	-715 000 000	-713 668 777	-1 331 223
2470	Statens pensjonskasse	2402	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	580 000 000	572 290 481	7 709 519
2470	Statens pensjonskasse	2403	Avskrivninger	A	84 000 000	82 207 056	1 792 944
2470	Statens pensjonskasse	2404	Renter av statens kapital	A	1 000 000	-4 777 781	5 777 781
2470	Statens pensjonskasse	2405	Til investeringsformål	A	55 000 000	55 000 000	-
2470	Statens pensjonskasse	2406	Til reguleringsfond	A	-20 000 000	-6 050 978	-13 949 022
			Sum post 24 Driftsresultat	A	-15 000 000	-15 000 000	-
2470	Statens pensjonskasse	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	A, B	177 701 000	174 778 486	2 922 514
			Sum kap 2470	A, B	162 701 000	159 778 486	2 922 514
Sum utgiftsført					41 681 201 000	39 517 781 467	

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling *	Regnskap 2023	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	01	Gebyrinntekter lån	A	57 000 000	55 504 684	-1 495 316
3505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	90	Tilbakebetaling av lån	A	8 700 000 000	8 825 616 023	125 616 023
3506	Yrkesskadeforsikring	01	Premieinntekter	A	81 000 000	80 520 312	-479 688
3507	Gruppelivsforsikring	01	Premieinntekter	A	140 000 000	139 623 185	-376 815
5470	Statens pensjonskasse	30	Avsetning til investeringsformål	A	55 000 000	55 000 000	-
5491	Avskr. på statens kapital i statens forretningsdrift	30	Avskrivninger			82 207 056	
5603	Renter av statens kapital i statens forretningsdrift	80	Renter av statens faste kapital			672 821	
5603	Renter av statens kapital i statens forretningsdrift	81	Renter av mellomværende			-5 450 602	
5607	Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	80	Renter	A	2 094 000 000	2 088 474 989	-5 525 011
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			54 427 158	
	Sum inntektsført				11 127 000 000	11 376 595 624	
	Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					28 141 185 842	
	Kapitalkontoer						
60081201	Norges Bank KK /innbetalinger					759 592 635	
60081202	Norges Bank KK/utbetalinger					-735 060 864	
60081101	Norges Bank KK /innbetalinger					39 851 043 619	
60081102	Norges Bank KK/utbetalinger					-34 046 073 489	
724220	Endring i mellomværende med statskassen SPK forvaltningsbedrift					1 385 075	
715510	Endring i mellomværende med statskassen SPK forsikring, eksklusiv pensjoner utbetalt av NAV					202 809 276	
71551090	Mellomværende med statskassen SPK forsikring, pensjoner utbetalt av NAV					-34 174 882 094	
	Sum rapportert					-	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet, 31.12.

Konto	Kontonavn	2023	2022	Endring
635105	Statens pensjonskasse - boliglån til statsansatte	67 508 376 580	45 317 378 238	22 190 998 343
680013	Statens pensjonskasse forvaltningsbedrift	600 554 940	507 983 510	92 571 430
724220	Mellomværende med statskassen SPK forvaltningsbedrift	-167 013 181	-168 398 256	1 385 075
715510	Mellomværende med statskassen SPK forsikring, eksklusiv pensjoner utbetalt av NAV	3 955 764 396	3 752 955 120	202 809 276
71551090	Mellomværende med statskassen SPK forsikring, pensjoner utbetalt av NAV	-34 174 882 094	-31 896 504 331	

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B «Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år» for nærmere forklaring.

Noter

NOTE A | Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
611.01	-	16 500 000	16 500 000
612.01	-	8 816 000 000	8 816 000 000
612.22	-	-	-
612.70	-	86 000 000	86 000 000
613.01	-	1 000 000	1 000 000
613.70	-	-	-
505.01	-	62 000 000	62 000 000
505.70	-	2 000 000	2 000 000
505.90	-	32 200 000 000	32 200 000 000
506.01	-	95 000 000	95 000 000
507.01	-	240 000 000	240 000 000
3505.01	-	57 000 000	57 000 000
3505.90	-	8 700 000 000	8 700 000 000
3506.01	-	81 000 000	81 000 000
3507.01	-	140 000 000	140 000 000
5470.30	-	55 000 000	55 000 000
5607.80	-	2 094 000 000	2 094 000 000
2470.2401	-	-715 000 000	-715 000 000
2470.2402	-	580 000 000	580 000 000
2470.2403	-	84 000 000	84 000 000
2470.2404	-	1 000 000	1 000 000,00
2470.2405	-	55 000 000	55 000 000
2470.2406	-	-20 000 000	-20 000 000
Driftsresultat		-15 000 000	-15 000 000
2470.45	24 920 000	152 781 000	177 701 000
Sum 2470		137 781 000	162 701 000

NOTE B | Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindre- utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindre- inntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maksimalt overførbart beløp*	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0611.01	Overslagsbevilgning	10 239 869	-11 206 501	-966 632	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
0505.01		2 186 783		2 186 783	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
2470.45	Kan overføres	2 922 514		2 922 514				2 922 514	240 276 000	2 922 514

* Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24, eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres». Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Mottatte belastningsfullmakter

SPK har mottatt fullmakter til å behandle og utbetale personskadeerstatninger på vegne av tre sektorer:

Kapittel/post	Formål	Fullmaktens pålydende	Utgiftsført av SPK	Mer utgift (-)/ *mindreutgift (+)
Belastningsfullmakter fra Stortinget				
0041.01	Pensjoner til Stortinget	74 000 000	73 657 188	342 812
Belastningsfullmakter fra Forsvaret				
0471.71	Bilansvarsloven	Blankofullmakt	6 240	-
1700.21	Kompensasjonsordningen	101 000 000	88 508 151	12 491 849
1700.21	Objektivt ansvar §55	25 000 000	9 194 789	15 805 211
1700.21	Billighetserstatning	14 000 000	11 198 591	2 801 409
1720.01	Vernepliktige Forsvarsloven §33a	5 000 000	190 000	4 810 000
1720.01	Vernepliktforskriften, engangserstatning	10 000 000	6 254 309	3 745 691
Belastningsfullmakter fra Politiet				
0440.01	Politi loven §23a	3 000 000	498 120	2 530 880
0471.71	Bilansvarsloven	Blankofullmakt	30 920	-

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

SPK har gitt Utenriksdepartementet fullmakt til å belaste kapittel 0611 for utbetaling av billighetspensjon som gis av statskassen til pensjonerte lokalt ansatte arbeidstakere ved norske utenriksstasjoner.

Kapittel/post	Formål	Fullmaktens *pålydende	Utgiftsført av SPK	Mer utgift (-)/ *mindreutgift (+)
Belastningsfullmakt til Utenriksdepartementet				
0611.01	Billighetspensjoner	11 500 000	11 206 501	293 499

Stikkordet «overslagsbevilgninger»

Når stikkordet «overslagsbevilgning» er føyd til en utgiftsbevilgning, gis det fullmakt til å overskride bevilgningen. Vilkåret for å bruke stikkordet er at utgiftsbehovet følger av regelverk som Stortinget har fastsatt. Dersom det er ubrukte midler under overslagsbevilgninger, er det ikke behov for overføring for å styrke neste års budsjett. Overslagsbevilgninger gir tilstrekkelig fleksibilitet ved at de kan overskrides.

Stikkordet «kan overføres»

Stikkordet «kan overføres» er knyttet til kapittel 2470 post 45. Ubrukte bevilgninger per utgangen av 2023 utgjør 2 922 514 kroner og er søkt overført til 2024.

Oppstilling av artskontorapporteringen, 31.12.2023

	2023	2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Salgs- og leieinnbetalinger	713 591 956	664 870 489
Andre innbetalinger	59 056	560
Sum innbetalinger fra drift	713 651 012	664 871 049
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	323 720 624	303 497 114
Utgifter til avskrivninger	82 207 056	80 888 568
Andre utbetalinger til drift	248 520 498	256 710 700
Sum utbetalinger til drift	654 448 178	641 096 382
Netto rapporterte driftsutgifter	-59 202 834	-23 774 667
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	5 468 367	1 576 811
Sum investerings- og finansinntekter	5 468 367	1 576 811
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	174 778 486	107 697 168
Utbetaling av finansutgifter	722 180	366 427
Sum investerings- og finansutgifter	175 500 666	108 063 595
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	170 032 299	106 486 784
Disponeringer		
Avsetning til investeringsformål (ref. post 24 underpost 05)	55 000 000	-
Til (+) / fra (-) Reguleringsfond (ref. post 24 underpost 06)	-6 050 978	7 985 051
Sum disponeringer	48 949 022	7 985 051
Netto innbetalt og utbetalt boliglånsordningen		
Innbetalinger	-8 825 616 023	-7 985 420 715
Utbetalinger	31 016 614 366	15 249 760 433
Sum netto innbetalt (-) / utbetalt utlån (+)	22 190 998 343	7 264 339 718
Netto innkrevingsvirksomhet vedrørende låneordning		
Inntekter vedrørende låneordningen		
Rente- og gebyrinntekter	2 143 979 672	759 877 345
Innbetalt på tidligere avskrevet tap	260 531	-
Sum inntekter vedrørende låneordningen (A)	2 144 240 203	759 877 345
Kostnader vedrørende låneordningen		
Administrasjonskostnader	59 813 217	40 658 741
Tap på utlån	370	1 281
Sum kostnader vedrørende låneordningen (B)	59 813 587	40 660 022
Netto innkreving vedrørende låneordning (A-B)	2 084 426 616	719 217 323
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Netto utbetalt pensjon og forsikringsytelser	7 479 604 318	10 174 513 649
Administrasjonskostnader	582 087 744	560 429 319
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	8 061 692 062	10 734 942 967

	2023	2022
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Arbeidsgiveravgift (ref. kap. 5700, inntekt)	54 427 158	49 113 340
Avsetning til investeringsformål (ref. kap. 5470, inntekt)	55 000 000	-
Avskrivninger (ref kap. 5491.30, inntekt)	82 207 056	80 888 568
Renter av statens kapital (ref kap. 5603.80, inntekt)	672 821	116 617
Renter av mellomværende (ref.kap. 5603.81, inntekt)	-5 450 602	-1 493 641
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler	-186 856 433	-128 624 884
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	28 141 185 842	17 242 137 647

Oversikt over mellomværende med statskassen	2023	2022
Eiendeler og gjeld		
Fordringer på ansatte	55 092	24 997
Kundefordringer	3 959 071 026	3 753 526 854
Andre kortsiktige fordringer	4 915 850	3 786 815
Reguleringsfond	-138 021 118	-144 072 096
kyldig skattetrekk og andre trekk	-15 683 166	-13 782 322
Skyldige offentlige avgifter	-2 622 448	-2 638 277
Annen kortsiktig gjeld	-8 538 212	-4 529 399
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	-10 425 810	-7 759 709
Sum mellomværende med statskassen *)	3 788 751 214	3 584 556 864
Mellomværende med statskassen SPK forsikring, pensjoner utbetalt av NAV	-34 174 882 094	-31 896 504 331

*** Fordeling Sum mellomværende med statskassen:**

Mellomværende SPK forvaltningsbedrift (regnskapsfører nummer 724220)		
Fordringer på ansatte	55 092	24 997
Reguleringsfond	-138 021 118	-144 072 096
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-15 631 606	-13 736 623
Skyldige offentlige avgifter	-2 622 448	-2 638 277
Annen kortsiktig gjeld	-367 291	-216 549
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	-10 425 810	-7 759 709
Sum	-167 013 181	-168 398 256
Mellomværende SPK forsikring (regnskapsfører nummer 715510)		
Kundefordringer	3 959 071 026	3 753 526 854
Andre kortsiktige fordringer	4 915 850	3 786 815
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-51 560	-45 699
Annen kortsiktig gjeld	-8 170 920	-4 312 850
Sum	3 955 764 396	3 752 955 120
Totalt mellomværende	3 788 751 214	3 584 556 864

Regnskapsprinsipper for bevilgnings- og artskontorrapporteringen

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022 og utdypende føringer fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Basert på føringer fra DFØ er inntekts- og utgiftstrømmene for pensjons- og forsikringsytelsene plassert i samme kontogruppe og er derfor presentert netto. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter/forvaltningsbedrifter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved overgang til nytt år nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser

regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen «Samlet tildeling» viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Forvaltningsbedrifter får en nettobevilgning på post 24 Driftsresultat, men rapporterer brutto til bevilgningsregnskapet under post 01 til 06. I bevilgningsrapporten er disse presentert samlet under utgiftskapitlene.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for «Samlet tildeling», men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen.

Rapporterte tall for pensjon-, lån- og personskadeproduktene er klassifisert som gjennomstrømningsposter og vist under «Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten», «Netto innbetalt og utbetalt boliglånsordningen» og «Netto innkrevingsvirksomhet vedrørende låneordningen» i oppstillingen. Denne klassifiseringen i artskontorrapporteringen er gjort for å harmonere med resultatoppstillingen i virksomhetsregnskapet. Klassifiseringen som gjennomstrømningsposter er av sammenligningshensyn ikke harmonert med standard rapportering til statsregnskapet for de artskontoene vi benytter.

Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

NAV utbetaler pensjon på vegne av oss. Det skjer imidlertid ingen betaling mellom oss og NAV. Oppgjør ivaretas gjennom bruk av konto 1981 Spesielle ordninger i staten, som er koblet mot mellomværende med statskassen. Stortinget har gitt Arbeids- og inkluderingsdepartementet fullmakt til å samtykke til at NAV bokfører og rapporterer på SPKs mellomværende med statskassen. Fremgangsmåten innebærer at vårt mellomværende med statskassen knyttet til ordningen med NAV utlignes av posteringene NAV gjør på vårt mellomværende med statskassen. Saldoen på artskonto 1981 vil hos begge parter bygge seg opp gjennom året. Spesialkonto 1981 nullstilles ved overgangen til nytt regnskapsår.

Artskontorrapporteringen med noter viser ellers regnskapstall som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Oppstillingen viser også mellomværende med statskassen fordelt på

grupper av kontoer. Mellomværendet med NAV er en del av vårt mellomværende med statskassen og inngår på egen linje i bevilgningsrapporteringen hos oss. For å vise sammenhengen mellom bevilgningsrapporteringen og artskontooppstillingens informasjon om mellomværende, er det opplyst om ordningen med NAV også under artskontorrapporteringen.

Resultatregnskap

	Note	2023	2022
Driftsinntekter			
Salgs- og leieinntekter	1	712 755 364	667 464 036
Andre driftsinntekter	1	161 010	735
Sum driftsinntekter		712 916 374	667 464 771
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	330 385 537	305 697 172
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3, 4	82 207 056	80 888 568
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3, 4	-	-
Andre driftskostnader	5	247 541 025	256 770 184
Sum driftskostnader		660 133 618	643 355 924
Driftsresultat		52 782 756	24 108 847
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	5 467 650	1 577 750
Rentekostnad av statens kapital	6	672 821	116 617
Finanskostnader	6	49 359	249 810
Sum finansinntekter og finanskostnader		4 745 470	1 211 323
Resultat av periodens aktiviteter		57 528 226	25 320 169
Avregninger og disponeringer			
Avsetning til investeringsformål	7	55 000 000	-
Til (+) / fra (-) reguleringsfond	7	-6 050 978	7 985 051
Driftsresultat post 24 - kontant til statskassen		15 000 000	17 000 000
Disponering av øvrig resultat forvaltningsbedrift	7	-6 420 796	335 118
Sum avregninger og disponeringer		57 528 226	25 320 169
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Netto innkrevingsvirksomhet vedrørende låneordning			
Inntekter vedrørende låneordning			
Rente- og gebyrinntekter	8	2 143 979 672	759 877 345
Innbetalt på tidligere avskrevet tap	8	260 531	-
Sum inntekter vedrørende låneordningen (A)		2 144 240 203	759 877 345
Kostnader vedrørende låneordning			
Administrasjonskostnader	8	59 813 217	40 658 741
Tap på utlån	8	370	1 281
Sum kostnader vedrørende låneordningen (B)		59 813 587	40 660 022
Netto innkreving vedrørende låneordning (A-B)		2 084 426 616	719 217 323
Avregning med statskassen låneordning		-2 084 426 616	-719 217 323
Sum netto innkreving vedrørende låneordning		-	-

	Note	2023	2022
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra statens pensjons- og forsikringsordninger			
Premieinntekter			
Pensjonspremie	9	27 504 605 790	22 270 866 028
Yrkesskadepremie	9	80 520 312	80 079 202
Gruppelivspremie	9	139 623 185	107 920 387
Sum premieinntekter		27 724 749 287	22 458 865 617
Øvrige inntekter			
Innbetalt sluttoppgjør fra utmeldte kunder	9	-	69 193 392
Forsinkelsesrenter, purregebyrer m.m.		1 968 000	1 915 738
Sum øvrige inntekter		1 968 000	71 109 130
Utbetalte pensjoner og erstatninger			
Utbetalte pensjoner inkludert refusjoner, avskrivninger, renter m.m.	11	34 779 630 129	32 311 818 993
Netto utbetalte personskade- og gruppelivserstatninger (inkludert NAV avgift og diverse honorarer)	10	425 638 625	387 804 664
Sum utbetalte pensjoner og erstatninger		35 205 268 754	32 699 623 658
Øvrige utgifter			
Administrasjonskostnader		582 087 744	560 429 319
Netto inn (-) / utbetalte (+) vartpenger inkludert arbeidsgiveravgift		52 851	-135 261
Beregnet arbeidsgiveravgift til folketrygden	11	1 000 000	5 000 000
Sum øvrige utgifter		583 140 595	565 294 057
Netto pensjons- og forsikringsordninger		-8 061 692 062	-10 734 942 967
Avregning med statskassen andre overføringer		8 061 692 062	10 734 942 967
Sum Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		-	-

Balanse/eiendeler

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
A. ANLEGGSMIDLER			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	3	490 817 965	464 539 095
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	86 227 171	21 860 135
Sum immaterielle eiendeler		577 045 135	486 399 230
II Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	4	23 509 805	21 584 280
Sum varige driftsmidler		23 509 805	21 584 280
III Finansielle anleggsmidler			
Rentebærende utlån	8	67 703 700 811	45 515 106 999
Bundne fondsmidler innestående i Norges Bank	8	47 874 217	43 995 763
Sum finansielle anleggsmidler		67 751 575 028	45 559 102 762
Sum anleggsmidler		68 352 129 969	46 067 086 272
B. OMLØPSMIDLER			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
II Fordringer			
Kundefordringer	12	6 017 159	6 532 335
Andre fordringer	13	27 487 885	24 670 758
Sum fordringer		33 505 045	31 203 093
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Sum omløpsmidler		33 505 045	31 203 093
Sum eiendeler drift		68 385 635 013	46 098 289 365
IV Fordringer vedrørende innkreivingsvirksomhet og andre overføringer			
Sum eiendeler		68 385 635 013	46 098 289 365

Balanse/statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2023	31.12.2022
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. STATENS KAPITAL			
I Virksomhetskapi tal			
Opptjent virksomhetskapi tal		479 052 300	430 473 096
Reguleringsfond		138 021 118	144 072 096
Sum virksomhetskapi tal drift	7	617 073 418	574 545 192
Fondsmidler	8	244 900 000	244 900 000
Sum fondsmidler		244 900 000	244 900 000
Sum virksomhetskapi tal		861 973 418	819 445 192
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7A, 7B	-167 013 181	-168 398 256
Sum avregninger		-167 013 181	-168 398 256
III Lånemellomværende med staten			
Lånemellomværende med staten	8	67 506 675 028	45 314 202 762
Sum lånemellomværende med staten		67 506 675 028	45 314 202 762
IV Statens rentebærende kapital			
Statens rentebærende kapital		64 380 030	26 808 600
Sum statens rentebærende kapital		64 380 030	26 808 600
Sum statens kapital		68 266 015 295	45 992 058 298
D. GJELD			
I Avsetning for langsiktige forpliktelseser			
II Annen langsiktig gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	14	33 658 275	26 972 523
Skyldig skattetrekk		15 631 606	13 736 623
Skyldige offentlige avgifter		7 888 775	7 227 050
Avsatte feriepenger		36 858 969	32 149 482
Annen kortsiktig gjeld	15	25 582 094	26 145 389
Sum kortsiktig gjeld		119 619 718	106 231 068
Sum gjeld		119 619 718	106 231 068
Sum statens kapital og gjeld drift		68 385 635 013	46 098 289 365
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Sum statens kapital og gjeld		68 385 635 013	46 098 289 365

Regnskapsprinsipper

SPK er en forvaltningsbedrift underlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID). Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS), statsbankregelverket, og føringer/anbefalinger fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

Regnskapsorganisering

I forbindelse med omdanning til forvaltningsbedrift og etablering av ny økonomimodell i 2001, ble vi organisert i «selskaper» - et driftsselskap («SPK forvaltning») som leverer tjenester til de ulike «ordningene» som vi administrerer, og to selskaper hvor regnskapet for ordningene er organisert («SPK forsikring» og «Pensjonsordning for apotekvirksomhet»). SPK-selskapene har separate regnskapsførernumre i statsregnskapet og separate organisasjonsnumre i Brønnøysundregistrene.

Ordningene som vi administrerer og finansiering av disse (relevante statskapitler) fremgår av vår instruks og årlige tildelingsbrev.

Vi stiller opp et separat regnskap for «Jernbanens Pensjonskassefond». Midler som ble oppspart da Statens og Jernbanepersonalets pensjonskasser var fondert er fortsatt bokført i våre regnskaper (ref Lov om SPK, §41). Den andelen som tilhørte Jernbanearbeidernes pensjonskasse (overført til SPK i 1974) inntår på egen konto i Norges bank, og benyttes til utlån i Jernbanepersonalets boliglånordning. Som følge av at fondet er formelt overført til oss, inngår tallene også i regnskapet til SPK forsikring. Pensjonsordning for apotekvirksomhet rapporteres i egen årsrapport og inngår ikke i rapporteringen til statsregnskapet. Kostnader og motsvarende inntekter til administrasjon av ordningen inngår i regnskapet til SPK forvaltning.

Inndelingen er å oppfatte som en intern regnskapsstruktur. Med henvisning til bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.4.1, legges det til grunn at vi skal fremlegge et sammenstilt regnskap for de deler som inngår i statlige budsjettkapitler (SPK forvaltning og SPK forsikring). «Sammenstilt regnskap» innebærer at regnskapene til SPK forvaltning og SPK forsikring ikke blir fullverdig konsolidert.

Det er dialog mellom AID og oss og om å avklare den fremtidige organiseringen av SPK/SPKs regnskaper. Vi har i tildelingsbrevet for 2024 fått i oppdrag å forberede en tilbakestilling til én virksomhet med virkning fra 1.1.25. Det pågår også et arbeid i regi av DFØ for å vurdere behovet for en SRS for regnskapsmessig

håndtering av pensjon i våre regnskaper. Det er fortsatt dialog mellom det reetablerte styret for Jernbanepersonalets pensjonskassefond og oss med henblikk på å avklare låneordningens fremtid etter dereguleringen av sektoren, samt dialog med Finansdepartementet om håndteringen av fondene videre.

Interne transaksjoner mellom driftsregnskapet og gjennomstrømningspostene er ikke eliminert, da de gjelder reelle pengestrømmer som påvirker ulike deler av regnskapet. Tilsvarende er reskontroposter i driftsregnskapet ført opp, selv om det ikke finnes bokførte motposter i de kontante gjennomstrømningspostene.

Vi fakturerer pensjons-, yrkesskade- og gruppelevispemot eksterne kunder, og godskrives dette i de aktuelle ordningene i SPK forsikring. Deretter faktureres det stykkpriser fra SPK forvaltning mot SPK forsikring basert på produserte tjenestevolumer og prislister fastsatt i tildelingsbrevet.

Vi fakturerer også kunder og medlemmer for regnskaps-tjenester (NRS-/ GKRS-beregninger), kapitalforvaltning, lånegebyrer, med mer.

Resultatposter knyttet til pensjons- og forsikringsordningene og boliglånordningen er presentert som *gjennomstrømningsposter* under henholdsvis overskriftene *Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten* og *Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*. Disse tallene følger kontantprinsippet i henhold til det gjeldende økonomiregelverket i staten, bortsett fra renteinntekter fra utlån som er periodisert i tråd med statsbankregelverket. Presentasjon av utlånsporføljen følger også statsbankregelverket og er vist i balansen. Finansdepartementet har i rundskriv gitt oss fullmakt til inntektsføring av fakturert, ikke betalt premie som har forfall påfølgende år, for statlige virksomheter.

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Fra og med 2023 er salg av brukt PC-utstyr ført som inntekt på kontoklasse 3. Dette har tidligere år blitt ført som kostnadsreduksjon på kontoklasse 6.

Kostnader

Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter bokføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Kontoklassene *lønnkostnader* og *andre driftskostnader* reduseres med de kostnadene som inngår i aktiverte prosjekter. Reduksjonen bokføres på egne kontoer, slik at brutto påløpte kostnader kan identifiseres. Basis for aktivering er direkte prosjektkostnader, eller timekostnader for egne ansatte og eksterne konsulenter, basert på standardiserte timepriser.

Pensjoner

Vi bokfører pensjoner til ansatte i henhold til SRS 25 Ytelser til ansatte, som legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner.

Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser, og resultatfører kun arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad.

Vi oppdaterer løpende regelverk, metode og systemløsninger for premieberegningen. Gjeldende prinsipper er synliggjort i det årlige prognosebrevet som sendes til arbeidsgiverne.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 Leieavtaler, og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på 50 000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Til og med 2022 har vi fulgt bestemmelsene om avskrivning i bevilgningsreglementet §7 og Veileder i statlig budsjettarbeid del II, punkt 5.6.2.2 som innebærer at kapitalgjensstander som er anskaffet, eller ferdigstilt og tatt i bruk av virksomheten i løpet av budsjettåret avskrives fra året etter budsjettåret. Fra 2023 følger vi bestemmelsene i SRS 17 punkt 45 om at avskrivninger av en eiendel beregnes fra det tidspunktet eiendelen er

tatt i bruk, eller senest fra den første i måneden etter at anleggsmiddelet er tatt i bruk, jamfør vårt tildelingsbrev 2023, punkt 5.2.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler og egenutviklet programvare for saksbehandlingsløsninger som er sentral i virksomhetens drift, balanseføres og avskrives over driftsmiddelets levetid, jamfør SRS 17.

Kostnader knyttet til bruk av egne ansatte og eksterne konsulenter belastes prosjektene gjennom timeføringer og standardiserte timepriser for ulike ressursgruppe-kategorier. Videre inkluderes direkte kjøp i prosjektene og fordelte kostnader knyttet til prosjektadministrative funksjoner.

Vi balansefører utviklingskostnader månedlig, og aktiverer anleggene fra måneden etter at vi har tatt programvaren i bruk, jamfør bestemmelsene i SRS 17 punkt 45.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes økonomiske levetid.

Kontorinventar, datamaskiner og teknisk utstyr med lavere anskaffelsesverdi og hyppigere innkjøp balanseføres på årlig basis samlet som egne grupper i henhold til SRS 17, punkt 30. Vi har en årlig gjennomgang av driftsmidlene der kasserte driftsmidler blir protokollført og fjernet fra balansen.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld og består av virksomhetskaper, avregninger, samt av lånemellomværende med staten og statens rentebærende kapital.

Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen *avregnet med statskassen*.

Reguleringsfond

Som forvaltningsbedrift har vi anledning til å avsette til reguleringsfond dersom driftsresultatet er høyere enn det budsjetterte overskuddskravet. Tilsvarende er det anledning til å trekke på reguleringsfondet dersom driftsresultatet er lavere enn det budsjetterte overskuddskravet. Vi kan også foreta planlagte trekk fra reguleringsfondet til finansiering av prosjekter eller andre formål, etter avklaring med AID. Avsetningen til, eller trekket fra reguleringsfondet er en resultatdisposisjon som påvirker virksomhetskaperkapitalen.

Finansiering av anleggsmidler

Som forvaltningsbedrift kan vi finansiere våre investeringer ved lån fra fagdepartementet og ved egenfinansiering. Lånebeløp oppføres som langsiktig gjeld under *Statens rentebærende kapital* i balansen. Avskrivninger reduserer balanseført verdi av lånet. Egenfinansieringen er innarbeidet i *Opptjent virksomhetskaperkapital*.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjons-tidspunktet.

Rentebærende utlån og lånemellomværende med staten

Rentebærende utlån er den regnskapsmessige kontantbeholdningen av statens boliglånsordning. Endringen av denne beholdningen er knyttet til inn- og utbetalinger på kapittel 0505, post 90 og kapittel 3505, post 90 og presenteres på konto 635105 i statsregnskapet.

Rentebærende utlån og lånemellomværende med staten vises i balansen i det sammenstilte regnskapet, som følge av eget regelverk for statsbankene.

Kontantstrømoppstilling

Det er ikke utarbeidet kontantstrømoppstilling. Tilnærmet lik informasjon er presentert i artskontorrapporteringen som en del av årsregnskapet. Artskontorrapporteringen er en sammenstilling for begge selskapene og er tilpasset for å kunne sammenlignes med resultatoppstillingen.

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten presenteres etter kontantprinsippet. Vi har presentert resultatposter knyttet til boliglånsordningen som *Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*. For statsbanker er det gjort unntak fra kontantprinsippet ved rapportering til statsregnskapet jmfør omtale i Prop. 15 (2009-2010). Opptjente renteinntekter rapporteres som en inntekt til statsregnskapet.

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten presenteres etter kontantprinsippet. Vi har presentert resultatposter knyttet til pensjons- og forsikringsordningene som *tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*. Finansdepartementet har i rundskriv gitt oss fullmakt til inntektsføring av fakturert, ikke betalt premie som har forfall påfølgende år for statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

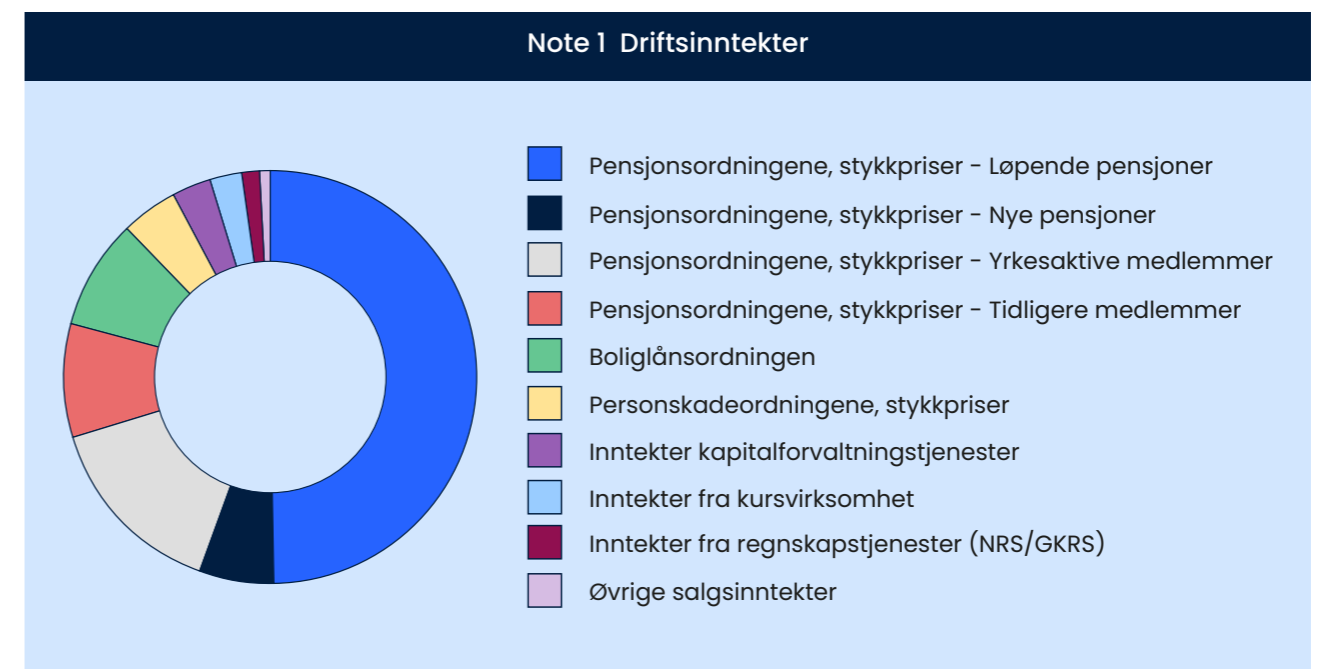
Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Vi tilføres dermed ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på vår konsernkonto. Saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank nullstilles ved overgang til nytt regnskapsår.

Noter

NOTE 1 | Driftsinntekter

	2023	2022
Salgsinntekter		
Pensjonsordningene, stykkpriser - Løpende pensjoner ¹	354 677 900	346 537 198
Pensjonsordningene, stykkpriser - Nye pensjoner ¹	42 688 100	39 655 600
Pensjonsordningene, stykkpriser - Yrkesaktive medlemmer	105 501 897	105 581 219
Pensjonsordningene, stykkpriser - Tidligere medlemmer ¹	63 215 616	58 392 478
Boliglånsordningen ²	60 103 941	40 555 747
Personskadeordningene, stykkpriser ³	31 881 000	23 559 600
Inntekter kapitalforvaltningstjenester ⁴	22 851 838	21 707 738
Inntekter fra kursvirksomhet	17 930 799	17 914 569
Inntekter fra regnskapstjenester (NRS/GKRS)	9 877 020	9 524 449
Øvrige salgsinntekter ⁵	4 027 252	4 035 438
Andre driftsinntekter ⁶	161 010	735
Sum salgsinntekter	712 916 374	667 464 771

- 1) Økte volumer. Prisøkning nytilganger.
- 2) Økte volumer.
- 3) Økte stykkpriser.
- 4) Økt forvaltningkapital i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet.
- 5) Gjelder i hovedsak administrasjon av overføringsavtalen.
- 6) Salg av brukt datautstyr bokføres som inntekt. Frem til 2022 har dette blitt ført som kostnadsreduksjon på Andre driftskostnader.

NOTE 2 | Lønnskostnader

	2023	2022
Lønn ¹	302 918 289	268 333 806
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-) ²	-99 154 799	-55 185 676
Feriepenger	39 016 873	32 444 146
Arbeidsgiveravgift ³	53 930 098	44 281 912
Pensjonspremie ⁴	33 855 375	17 805 715
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-8 176 828	-8 642 798
Andre ytelser ⁵	7 996 528	6 660 067
Sum lønnskostnader	330 385 537	305 697 172
Antall ansatte ⁶	465	434
Avtalte årsverk ⁶	458	423
Antall utførte årsverk	450	413

- Økning i antall ansatte og lønnsvekst
Lønn til administrerende direktør utgjør 1 664 883 kroner.
Administrerende direktør omfattes av samme pensjonsavtale som statens ansatte for øvrig. Pensjonskostnaden utgjør 128 951 kroner.
I tillegg kommer naturalytelser som omfatter dekning av elektronisk kommunikasjon.
- Økt bruk av egne ansatte til utvikling av programvare i forbindelse med reformarbeidene.
- Flere ansatte og lønnsvekst, i tillegg kommer 5 prosent forhøyet arbeidsgiveravgift på lønnsinntekter over 750 000 kroner.
- Flere ansatte og lønnsvekst. Unormalt lav premie i 2022 på grunn av oppgjør av overdekning fra tidligere år.
- Elkom-godtgjørelse, gruppelivs- og yrkesskadeforsikring, kantinentilskudd, samt andre velferdsmidler.
- Avtalte årsverk er summen av antall heltids-/deltidsstillinger omregnet til 100% stilling (publiseres av SSB).
Utførte årsverk er årsverkstall som justeres for ulike former for merarbeid eller fravær (ref PM-2019-13).

NOTE 3 | Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2023	1 105 161 156	21 860 135	1 127 021 292
Tilgang i 2023	101 429 724	165 796 759	267 226 483
Avgang anskaffelseskost i 2023 (-)	-9 633 297	-101 429 724	-111 063 020
Anskaffelseskost 31.12.2023	1 196 957 583	86 227 171	1 283 184 754
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2023	640 622 061	-	640 622 061
Ordinære avskrivninger i 2023 ¹	75 112 312	-	75 112 312
Ekstraordinær nedskrivning 2023	38 542	-	38 542
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2023 (-)	-9 633 297	-	-9 633 297
Balanseført verdi 31.12.2023	490 817 965	86 227 171	577 045 135
Avskrivningssatser (levetider)	5-10 år / lineært	5-10 år / lineært	

Det egenutviklede pensjonssystemet Puma/Ada utgjør 242 millioner kroner, premiesystemet Panda utgjør 132 millioner kroner, og Medlems- og arbeidsgiverportalen utgjør 97 millioner kroner.

- Fra og med regnskapsåret 2023 avskriver vi anleggsmidler i henhold til SRS 17, punkt 45, fra den første i måneden etter at anleggsmidlet er tatt i bruk og over anleggsmiddelets forventede levetid. Fram til 31.12.2022 fulgte vi regelverk for forvaltningsbedrifter, bevilgningsreglementet §7 og Veileder i statlig budsjettarbeid del II, punkt 2.6.2.2. (Anleggsmidler som ble bokført i løpet av budsjettåret, startet avskrivning fra januar året etter budsjettåret.)

NOTE 4 | Varige driftsmidler

	IT utstyr	Inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2023	38 657 261	12 853 332	51 510 593
Tilgang i 2023	8 981 727	-	8 981 727
Avgang anskaffelseskost i 2023 (-)	-639 305	-	-639 305
Anskaffelseskost 31.12.2023	46 999 683	12 853 332	59 853 015
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2023	21 247 064	8 679 249	29 926 313
Ordinære avskrivninger i 2023	5 743 321	1 312 880	7 056 202
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2023 (-)	-639 305	-	-639 305
Balanseført verdi 31.12.2023	20 648 602	2 861 203	23 509 805
Avskrivningssatser (levetider)	3-5 år lineært	5-10 år lineært	

Mindre anskaffelser og utskiftninger grupperes gjennom året, og starter avskrivninger fra 1. januar påfølgende år.

NOTE 5 | Andre driftskostnader

	2023	2022
Kjøp av tjenester fra eksterne ¹	189 279 187	186 891 185
Balanseført kjøp av eksterne tjenester og annen driftskostnad ¹	-66 641 960	-42 294 334
Drift og vedlikehold av programvare, inventar o.l. ²	37 006 272	31 540 417
Innleie av vikarer ³	17 270 534	9 419 895
Husleie, drift og vedlikehold av lokaler ⁴	45 970 765	42 543 069
Kurs, konferanser, reiser og diett ⁵	9 307 800	12 629 840
Telefoni, datakommunikasjon og porto	4 071 145	4 189 071
Leie av kontorutstyr, mindre utstyrsanskaffelser og andre kostnader	5 930 119	6 732 072
Betalingsformidling inkl. NAV	5 347 164	5 118 969
Sum andre driftskostnader	247 541 025	256 770 184

- Økningen er knyttet til større aktivitet i utvikling av IKT-løsninger i forbindelse med reformarbeidene.
- Økt kostnad på grunn av flere ansatte, flere programvaretyper og generell prisøkning.
- Økningen skyldes høyere etterspørsel etter boliglån.
- Husleieregulering og økte renholdskostnader.
- Nedgang etter høy kurs- og seminaraktivitet i 2022 etter pandemiperioden.

Oversikt over årlige beløp i operasjonelle leieavtaler *	Varighet mellom ett og fem år	Varighet over fem år	Sum
Husleieavtaler		35 522 928	35 522 928
Felleskostnader til gårdeier		5 202 913	5 202 913
Øvrige leieavtaler (vedlikeholdsavtaler IT/programvare)	24 769 556		24 769 556
Sum leieavtaler	24 769 556	40 725 841	65 495 397

* Kun vesentlige leieavtaler er spesifisert.

NOTE 6 | Finansinntekter og finanskostnader

	2023	2022
Finansinntekter		
Renteinntekt (mellomværende med statskassen) ¹	5 450 602	1 493 641
Valutagevinst (agio)	11 818	77 529
Annen finansinntekt	5 229	6 580
Sum finansinntekter	5 467 650	1 577 750
Finanskostnader		
Rentekostnad av statens rentebærende kapital ²	672 821	116 617
Valutatap (disagio)	47 980	137 492
Annen finanskostnad	1 379	112 318
Sum finanskostnader	722 180	366 427

- 1) Mellomværende (avregnet) med statskassen fungerer som virksomhetens driftskonto. Renteinntekter av mellomværende har økt sammenlignet med 2022, som følge av økning i rentenivået.
- 2) Statens pensjonskasse kan finansiere deler av investeringer i driftsmidler ved lån fra statskassen. Lånet omtales som «Statens rentebærende kapital» og klassifiseres under Statens kapital i balansen. Rentesaften fastsettes av Finansdepartementet med utgangspunkt i renten på 5-års statsobligasjonslån. Rentesaften for lån i 2022 var 0,87 prosent, og for lån tatt opp i 2023 var den på 2,34 prosent.

NOTE 7 | Virksomhetskapsdrift

	2023	2022
Virksomhetskapsdrift per 01.01.	574 545 192	566 225 023
Årets avsetning til egenfinansierte investeringer	55 000 000	-
Trekk fra (-) / avsetning til (+) virksomhetskapsdrift	-6 420 796	335 118
Til (+) / fra (-) reguleringsfond *)	-6 050 978	7 985 051
Virksomhetskapsdrift per 31.12.	617 073 418	574 545 192
Fondsmidler	244 900 000	244 900 000
Sum virksomhetskapsdrift per 31.12.	861 973 418	819 445 192

NOTE 7A | Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

A) Avregnet med statskassen	31.12.2023	31.12.2022	Endring
Avregnet med statskassen ¹	-167 013 181	-168 398 256	1 385 075

Finansieringen av nettosummen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld fremgår som hovedregel av regnskapslinjen «Avregnet med statskassen».

Endring i avregnet med statskassen

Konsernkonto utbetaling	-735 060 864
Konsernkonto innbetaling	759 592 635
Netto trekk konsernkonto	24 531 771

Innbetalinger og utbetalinger som ikke inngår i virksomhetens drift**Bokføringer som ikke går over bankkonto, men direkte mot avregning med statskassen**

- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (artskonto 198)	-53 266 058
Andre avstemmingsposter (endring av statens rentebærende kapital)	37 571 430
+ Endring i Opptjent virksomhetskapsdrift og Reguleringsfond	42 528 226
+ renter av mellomværende med statskassen (artskonto 197)	5 450 602
- Renter av statens kapital (artskonto 197)	-672 821
Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto	56 143 151
Resultat av periodens aktiviteter før avregning med statskassen	-57 528 226
Sum endring i avregnet med statskassen	-1 385 075

- 1) Avregnet med statskassen i oppstillingen gjelder kapittel 2470.

NOTE 7B | Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen	31.12.2023 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	31.12.2023 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Immaterielle eiendeler	577 045 135	-	577 045 135
Varige driftsmidler	23 509 805	-	23 509 805
Sum	600 554 940	-	600 554 940
Finansielle anleggsmidler			
Rentebærende utlån	67 703 700 811	-	67 703 700 811
Bundne fondsmidler inntående i Norges Bank	47 874 217	-	47 874 217
Sum	67 751 575 028	-	67 751 575 028
Omløpsmidler			
Kundefordringer	6 017 159	-	6 017 159
Andre fordringer	27 487 885	55 092	27 432 793
Sum	33 505 045	55 092	33 449 953
Statens kapital			
Opptjent virksomhetskapskapital	-479 052 300	-	-479 052 300
Reguleringsfond	-138 021 118	-138 021 118	-
Lånemellomværende med staten	-67 506 675 028	-	-67 506 675 028
Fondsmidler	-244 900 000	-	-244 900 000
Statens rentebærende kapital	-64 380 030	-	-64 380 030
Sum	-68 433 028 476	-138 021 118	-68 295 007 359
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-33 658 275	-10 425 810	-23 232 465
Skyldig skattetrekk	-15 631 606	-15 631 606	-
Skyldige offentlige avgifter	-7 888 775	-2 622 448	-5 266 326
Avsatte feriepenger	-36 858 969	-	-36 858 969
Annen kortsiktig gjeld	-25 582 094	-367 291	-25 214 803
Sum	-119 619 718	-29 047 156	-90 572 563
Sum	-167 013 181	-167 013 181	-

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto eiendeler og gjeld.

For gjennomstrømningspostene vil det være følgende sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen	31.12.2023 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	31.12.2023 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Rentebærende utlån	67 703 700 811	-	67 703 700 811
Bundne fondsmidler inntående i Norges Bank	47 874 217	-	47 874 217
Sum	67 751 575 028	-	67 751 575 028
Omløpsmidler			
Kundefordringer ¹	6 275 977 357	3 959 071 026	2 316 906 331
Andre fordringer	2 710 204	4 915 850	-2 205 646
Sum	6 278 687 561	3 963 986 876	2 314 700 685
Statens kapital			
Fondsmidler	-244 900 000	-	-244 900 000
Lånemellomværende med staten	-67 506 675 028	-	-67 506 675 028
Sum	-67 751 575 028	-	-67 751 575 028
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-15 996 925	-	-15 996 925
Skyldig skattetrekk	-51 560	-51 560	-
Annen kortsiktig gjeld	-709 894	-905 966	196 072
Mellomværende NAV	-7 264 954	-7 264 954	-
Sum	-24 023 333	-8 222 480	-15 800 853
Sum	6 254 664 228	3 955 764 396	2 298 899 832

1) For de fleste virksomhetene har siste termin pensjonspremie betalingsforfall året etter. Premien for 6.termin 2023 for statlige virksomheter er imidlertid inntektsført med 4 milliarder kroner før innbetaling. Unntaket fra kontantprinsippet er basert på retningslinjer gitt fra Finansdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

NOTE 8 | Boliglånsordningen i SPK

SPK administrerer statens boliglånsordning for ansatte (HTA punkt 5.1), og låneordningen for ansatte i tidligere NSB og Jernbaneverket. Ved utgangen av 2023 utgjorde samlet utlån 67,7 milliarder kroner inkludert opptjente renter, sammenlignet med 45,5 milliarder kroner ved utgangen av 2022. Utlånt beløp økte gjennom 2023 fordi SPKs betingelser var gunstige i markedet.

Utlånene er delvis finansiert med SPKs fond på 244,9 millioner kroner. Fondet inkluderer Jernbanens pensjonskassefond (JBF) på 48,7 millioner. Resterende finansieres ved lånemellomværende med staten. Den delen av JBFs fond som ikke er lånt ut, står på konto i Norges Bank. Det vises for øvrig til prinsippnote.

Statsbanker har unntak fra kontantprinsippet. Unntaket er lagt til grunn ved presentasjon av utlån i balansen.

Boliglånsordningen i SPK	2023	2022
Inntekter		
Ordinære renter ¹	1 993 329 814	694 508 265
Forsinkelsesrenter ¹	534 346	294 298
Opptjente renter ²	94 610 829	28 453 104
Etableringsgebyr ³	28 832 400	16 489 205
Termingebyr ³	24 797 491	18 980 113
Øvrige gebyrer ³	1 874 793	1 152 359
Innbetalt på tidligere avskrevet tap ⁵	260 531	-
Sum renteinntekter med mer, lån	2 144 240 203	759 877 345
Utgifter		
Administrasjonskostnader SPK lån ⁴	59 604 790	40 433 415
Administrasjonskostnader JBF lån, inkludert gebyrer	28 369	36 905
Øvrige utgifter	180 059	188 421
Tap på utlån ⁵	370	1 281
Sum utgifter boliglånsordningen	59 813 587	40 660 022

- 1) Økte renteinntekter på 1,3 milliarder kroner i 2023. Kroner skyldes økning i rentenivået gjennom året på totalt 1,5 prosentpoeng, samt økning i utlånsporteføljen.
- 2) Opptjente renter er renter som er påløpt siden siste terminfakturering. Økningen på 66,2 millioner kroner i 2023 skyldes økt rentesats og økte utlån.
- 3) Økte gebyrinntekter på 18,8 millioner kroner som følge av flere nye og refinansierte lån.
- 4) Administrasjonskostnader har økt med 19,2 millioner kroner som følge av økt etterspørsel etter lån og økt utlånsportefølje.
- 5) I løpet av de to siste årene er det samlet bokført et tap på under 2 000 kroner. I tillegg jobbes det aktivt for å få inn tidligere bokført tap, jamfør innbetaling på 260 531 kroner i 2023.

NOTE 9 | Premieinnbetalinger og øvrige inntekter**Premieinntekter pensjon**

Fakturert pensjonspremie for alle ordninger eksklusive POA er totalt på 27,5 milliarder kroner. Dette er 5,2 milliarder kroner høyere enn i 2022, og skyldes i hovedsak lønnsvekst.

Pensjonspremien finansierer blant annet årets opptjening av pensjonsrettigheter for de ansatte. Premien består av sparepremie, risikopremie og administrasjonspremie. Sparepremien avsettes til premiereserven, og skal sammen med renter dekke utbetalinger ved uttak av pensjon. Risikopremien dekker utbetalinger knyttet til uførhet og etterlatte ved dødsfall. Administrasjonspremien dekker kostnadene SPK har ved å administrere pensjonsordningen. Arbeidstakers andel av premien (2% av lønn) trekkes av arbeidsgiver og inngår i premien.

Premieinntekter yrkesskade

SPK administrerer yrkesskadeordningen for statsansatte iht hovedtariffavtalene i staten §24, og enkelte andre grupper.

Yrkesskadepremien er inndelt i fem risikogrupper med hver sin premiesats. Det har vært marginale økninger i premiesats og tilhørende administrasjonspremie fra 2022 til 2023.

Premieinntekter gruppeliv

SPK administrerer gruppelevsordningen for statsansatte iht hovedtariffavtalene i staten §23.

Premien faktureres etter en beregnet premiesats tillagt en andel administrasjon. Satsen er lik for alle kunder. Satsene for erstatningsbeløp økte fra 1. mai 2022, og det høyeste nivået ble regulert opp med 4G. Dette fikk først effekt for premieinntektene for 2023 gjennom økning i premiesatsen.

Øvrige inntekter

Virksomheter som melder seg ut av SPK får et sluttoppgjør pensjon med over- eller underfinansiering på utmeldingstidspunktet. I 2023 forekom det ikke sluttoppgjør. I 2022 utgjorde innbetalt sluttoppgjør 67,9 millioner kroner, inkludert renter med 1,3 millioner.

NOTE 10 | Forsikringsutbetalinger

SPK administrerer gruppe- og yrkesskadeordningene i staten i henhold til hovedtariffavtalen i staten §§ 23 og 24, samt forsikringsrelaterte ordninger for Forsvarsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Utenriksdepartementet

Utbetalte personskade- og gruppe- og yrkesskadeerstatninger (inkludert NAV-avgift og diverse honorarer)	2023	2022
Utbetalte yrkesskadeerstatninger (inkl. avgift NAV og div. honorarer) ¹	71 619 803	80 690 322
Mottatt refusjon fra arbeidsgiver for utbetalte yrkesskadeerstatninger (-) ¹	-1 426 391	-81 774
Utbetalte personskadeerstatninger på vegne av Forsvaret og Justisdepartementet (inkl. div. honorarer) ²	105 804 119	108 741 399
Utbetalte gruppe- og yrkesskadeerstatninger ³	249 641 094	198 454 718
Sum utbetalte personskade- og gruppe- og yrkesskadeerstatninger (inkludert NAV-avgift og diverse honorarer)	425 638 625	387 804 664

- 1) Utbetalte yrkesskadeerstatninger utgjør netto 71,6 millioner kroner i 2023, sammenlignet med 80,6 millioner kroner i 2022. Beløpet inkluderer refusjon til folketrygden (NAV-avgift) på 120 prosent av foregående års erstatninger etter lov om yrkesskadeerstatning. Dette utgjør 26,6 millioner kroner i 2023, som ble betalt for år 2022. Utbetalte yrkesskadeerstatninger varierer fra år til år avhengig av tidspunkt for skademelding til SPK, skadelidtes behandlingsbehov og alder, samt skadeomfang og endringer i rettstilstanden.
- 2) SPK har mottatt fullmakter til å behandle og utbetale personskadeerstatninger på vegne av departementene nevnt i innledningen. Dette gjelder blant annet skadetilfeller i utenlandsoppdrag, engangserstatninger knyttet til dødsfall og invaliditet ved avtjening av verneplikten, samt utbetalinger i forbindelse med bilskadeordningen i staten og skader som skyldes pålagt trening. Samlet er det utbetalt 105,8 millioner kroner i 2023 knyttet til belastningsfullmakter. Tilsvarende beløp for 2022 utgjorde 108,7 millioner kroner.
- 3) Utbetalte gruppe- og yrkesskadeerstatninger utgjør 249,6 millioner kroner i 2023. Økningen på 51 millioner kroner fra 2022 skyldes blant annet at satsene for erstatningsbeløp økte fra 1. mai 2022. Utbetalte erstatninger avhenger for øvrig både av antall saker (innmeldte dødsfall med rett til erstatningsutbetaling), antall barn under 25 år og beløpet i de enkelte sakene.

NOTE 11 | Pensjonsutbetalinger

SPK administrerer 8 ulike lov-, forskrift- eller tariffbaserte pensjonsordninger, hvor «Lov om SPK» er den klart største. Ordningene omfatter ulike grupper og dekninger, ref statistikkdelen i denne noten. Utbetalinger for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet, POA er ikke inkludert i tabellen under.

Utbetalte pensjoner	2023	2022
Alderspensjoner	21 317 245 942	19 365 791 521
Særalderspensjon	3 484 363 824	3 279 137 144
Uførepensjon	2 289 360 848	2 249 301 839
Ektefellepensjon	4 538 138 037	4 265 158 869
Barnpensjon	124 753 710	121 283 647
Avtalefestet pensjon (AFP)	3 940 733 074	3 846 087 047
Utbetalte pensjoner	35 694 595 435	33 126 760 067
Refusjon av pensjoner, utbetalt for andre ordninger under overføringsavtalen	-942 898 533	-843 886 580
Renter ved for sent utbetalte refusjonspensjoner	60 349	562 316
Avskrivning utbetalte pensjoner ¹	27 872 878	28 383 190
Sum utbetalte pensjoner inkl. refusjoner, renter og avskrivninger ²	34 779 630 129	32 311 818 993

Økning i utbetalte pensjoner skyldes primært høy regulering av pensjonene

- 1) Det er avskrevet 27,9 millioner kroner i 2023 i forbindelse med for mye utbetalt pensjon, fordelt på 5.304 pensjonssaker. Tilsvarende avskrivninger i 2022 var 28,4 millioner kroner.
- 2) Utbetalingene inkluderer også renter ved for sent utbetalt pensjon, som utgjør 10,9 millioner kroner i 2023 sammenlignet med 11,8 millioner kroner i 2022.

Øvrige utgifter:

Regnskapet er belastet med 1 million kroner i teknisk beregnet arbeidsgiveravgift av premie for virksomheter som ikke er pålagt å betale dette direkte til SPK. Tilsvarende tall for 2022 viser en beregnet arbeidsgiveravgift på 5 millioner kroner. Reduksjonen skyldes at flere virksomheter betaler premie til SPK i 2023.

NOTE 11 | Pensjonsutbetalinger, pensjonspremie og premiereserve

(Beløp i hele tusen)		Pensjoner etter lov om SPK			Storting og regjering	Øvrige ordninger	Sum	POA	Totalt inkl. POA
Pensjonsprodukt	Kjønn	Kommune/ fylkeskommune		Andre					
		Stat							
Alderpensjon	Totalt	10 619 975	7 491 780	3 073 090	69 336	63 066	21 317 246	251 929	21 569 175
	Menn	6 274 849	3 060 607	1 827 256	41 643	22 663	11 227 019	40 441	11 267 460
	Kvinner	4 345 125	4 431 172	1 245 834	27 693	40 403	10 090 227	211 488	10 301 715
Avtalefestet pensjon	Totalt	1 542 658	1 861 814	524 103	-	12 159	3 940 733	96 546	4 037 279
	Menn	646 815	560 189	284 699	-	2 948	1 494 652	7 636	1 502 288
	Kvinner	895 843	1 301 625	239 404	-	9 210	2 446 082	88 910	2 534 991
Barnepensjon	Totalt	67 750	35 187	21 378	84	355	124 754	1 752	126 506
	Menn	33 770	18 343	10 461	84	246	62 903	1 014	63 917
	Kvinner	33 981	16 844	10 917	-	109	61 851	738	62 589
Etterlattepensjon	Totalt	2 975 105	1 134 220	405 339	14 863	8 611	4 538 138	22 529	4 560 667
	Menn	230 640	227 108	55 316	1 944	756	515 763	10 966	526 729
	Kvinner	2 744 465	907 112	350 023	12 919	7 855	4 022 375	11 563	4 033 938
Særalder	Totalt	2 709 993	115 150	613 978	6 104	39 139	3 484 364	3 957	3 488 321
	Menn	2 373 200	44 486	472 635	4 944	17 342	2 912 608	67	2 912 675
	Kvinner	336 792	70 664	141 343	1 160	21 796	571 756	3 890	575 646
Uførepensjon	Totalt	932 269	946 760	404 249	345	5 738	2 289 361	77 223	2 366 584
	Menn	253 835	166 217	148 736	123	649	569 560	4 466	574 026
	Kvinner	678 434	780 543	255 514	221	5 089	1 719 801	72 758	1 792 559
Sum utbetalte pensjoner	Totalt	18 847 750	11 584 910	5 042 138	90 731	129 067	35 694 595	453 936	36 148 531
	Menn	9 813 109	4 076 950	2 799 104	48 738	44 604	16 782 505	64 590	16 847 095
	Kvinner	9 034 640	7 507 960	2 243 034	41 993	84 463	18 912 090	389 346	19 301 436
Pensjonspremie		18 295 258	7 017 999	2 058 155	-	133 194	27 504 606	911 696	28 416 302
Premiereserve		-	-	-	-	-	718 200 000	10 370 461	728 570 461

NOTE 12 | Kundefordringer

	31.12.2023	31.12.2022
Fordringer mot forsikringsordningene ¹	3 313 800	4 786 700
Øvrige kundefordringer ²	2 703 359	1 745 635
Sum kundefordringer	6 017 159	6 532 335

1) Gjelder fakturering av stykkpriser fra «SPK forvaltning» til «SPK forsikring».

2) Gjelder i hovedsak fakturering av kurs. I tillegg gjelder fordringene fakturering for pensjonsberegninger for virksomheter, administrasjon av Stortingets pensjonsordning samt fakturering for manglende innrapportering av pensjonsgrunnlag.

Det er ikke forventet vesentlige tap på fordringer ved utgangen av året.

NOTE 13 | Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2023	31.12.2022
Forskuddsbetalte kostnader ¹	26 117 877	23 419 061
Personallån og andre fordringer på ansatte	55 092	24 997
Fordringer mot NAV (sykepenger og øvrige refusjoner)	1 314 916	1 226 699
Sum andre kortsiktige fordringer	27 487 885	24 670 758

1) Gjelder i hovedsak programvarelisenser og husleie.

NOTE 14 | Leverandørgjeld

	31.12.2023	31.12.2022
Leverandørgjeld ¹	22 872 459	19 212 814
Leverandørgjeld til forsikringsordningene ²	10 785 816	7 759 709
Sum leverandørgjeld	33 658 275	26 972 523

1) Gjelder i hovedsak betalingsformidling fra NAV, husleie, eksterne tjenester og lisenskostnader.

2) Herav pensjonspremie 6. termin 2023, 10 425 810 kroner

NOTE 15 | Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2023	31.12.2022
Skyldige feriedager og fleksitid	11 003 786	9 407 289
Påløpte kostnader ¹	14 578 308	16 738 100
Sum annen kortsiktig gjeld	25 582 094	26 145 389

1) Gjelder i hovedsak eksterne tjenester og lisenskostnader.

Årsregnskap for Jernbanens pensjonskassefond

SPK tilbyr boliglån til ansatte i tidligere NSB og Jernbaneverket, finansiert av «Jernbanens Pensjonskassefond». «Fondet» inngår i Statens pensjonskasses fond. Det har en fast kapital på 48,7 millioner kroner, som danner en grense for de samlede utlånene i ordningen.

Låneordningen forvaltes av et styre sammensatt av representanter fra virksomhetene og tilknyttede personalorganisasjoner. Styret fastsetter vedtekter for låneordningen. Administrasjon og forretningsførsel av lånevirkomheten er lagt til Statens pensjonskasse.

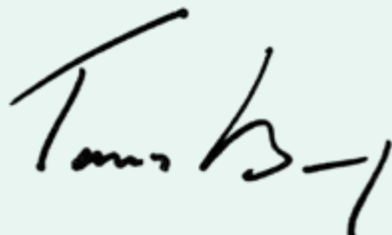
I 2023 stoppet vi utstedelsen av nye lån i påvente av avklaringer rundt ordningen og «fondet», etter skifte av selskapenes juridiske status. Låntakerne er også anmodet om å flytte sitt lån til den ordinære boliglånsordningen i staten.

I 2023 ble samlet utlån redusert med 3,9 millioner kroner. Av samlet kapital på 48,7 millioner kroner var 0,8 millioner kroner utlånt ved utgangen av 2023.

Inntekter fratrukket administrasjonskostnader tilføres statskassen og utgjør 1,5 millioner kroner i 2023.

Årsregnskapet for Jernbanens Pensjonskassefond er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og DFØs veiledninger, og gir etter min vurdering et rettviseende bilde av fondets økonomiske status.

Jernbanens Pensjonskassefond revideres som statlig fond av Riksrevisjonen.

Tomas Berg
administrerende direktør

Oppstilling av bevilgningsrapporteringen, 31.12.2023

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Det er utarbeidet en egen prinsippnote til fondsregnskapet.

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Regnskap 2023
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	44 342 935
Endringer i perioden	4 933 308
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	49 276 243

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet, 31.12.

Konto	Tekst	2023	2022	Endring
640601	Ordinære fond (eiendeler)	49 276 243	44 342 935	4 933 308
810601	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank	-49 276 243	-44 342 935	-4 933 308

Note A | Forklaring av samlet tildeling

Det er ikke ført tildeling eller tilskudd til fondet i 2023.

Det er ikke registrert noe tap knyttet til utlån for ansatte og pensjonister i Jernbanens Pensjonskassefond for 2023. Eventuelle tap ville vært dekket innenfor statens garantiansvar.

Jernbanens Pensjonskassefonds tall inngår i virksomhetsregnskapet til SPK.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet for Jernbanens Pensjonskassefond er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 3.4.6, Finansdepartementets rundskriv R-115 av 15 desember 2022, punkt 8, og DFØs veiledninger.

Jernbanens Pensjonskassefond ble ved lov av 8. juni 1973 nr. 54 overtatt av Statens pensjonskasse. Fondet inngår i Statens pensjonskasses fond, men regnskapsføres separat. Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der bruken er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fondet har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år.

Resultatregnskap

	Note	2023	2022
Inntekter			
Renteinntekter utlån		157 287	91 621
Inntekter gebyrer		7 710	9 350
Renteinntekter bank	5	1 402 026	347 172
Sum inntekter		1 567 023	448 143
Utgifter			
Administrasjonsutgifter	4	28 369	36 905
Renteutgift bank		-	-
Sum utgifter		28 369	36 905
Årets resultat		1 538 654	411 238
Disponering av årets resultat			
Tilført statskassen		1 538 654	411 238
Sum disponering		1 538 654	411 238

Balanse

	Note	31.12.2023	31.12.2022
EIENDELER			
Utlån	2	825 783	4 704 237
Innestående Norges Bank	3	49 276 243	44 342 935
Sum eiendeler		50 102 026	49 047 172
FONDSKAPITAL OG GJELD			
Kortsiktig gjeld	5	1 402 026	347 172
Fondskapital		48 700 000	48 700 000
Sum Egenkapital		50 102 026	49 047 172

Note 1 | Prinsippnote

Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Løpende inn- og utbetalinger knyttet til låneporteføljen skjer på bankkontoer som tilhører SPK.

Justering av netto bevegelse i låneporteføljen mot Jernbanens Pensjonskassefonds konto i Norges Bank skjer kontantmessig basert på periodens bevegelser.

Note 2

Av den samlede fondskapitalen på 48 700 000 kroner var 825 783 kroner lånt ut ved utgangen av 2023.

SPK har flyttet utlånene til de av medlemmene som har gitt aksept, over til SPKs låneordning. Vi har også stengt adgangen til opptak av nye lån.

Note 3

Løpende inn- og utbetalinger knyttet til låneporteføljen skjer på bankkontoer som tilhører SPK.

Kontantmessig justering mot Jernbanens Pensjonskassefonds konto i Norges Bank er basert på periodens bevegelse i låneporteføljen.

Note 4

Vederlag til SPK for administrasjon av fondet er utgiftsført med 28 369 kroner.

Note 5

Kortsiktig gjeld på 1 402 026 kroner er netto opptjente renter i Norges Bank som skal tilfalle statskassen.

Årsrapport gitt ut av Statens pensjonskasse.
Vi tar forbehold om trykkfeil.

Foto: Ilja C. Hendel for Statens pensjonskasse